

Aktualno

Podravje • V 31 občinah več kot 42 milijonov evrov škode

➔ Stran 2

Politika

Videm • Občina umaknila subvencijo in podražila vrtec

➔ Stran 9

9 1771581 16250051

3 TOČKE

vrednost v MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 9. julija 2024

Letnik LXXVI • Št. 53 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,90 EUR**

Gospodarstvo

Podravje • Del zaposlenih na čakanje, MLM pred stečajem?

➔ Stran 2

Aktualno

Kidričevo • Najemniki v gramoznici Green Lake začeli delati

➔ Stran 3

Podravje

Podlehnik • Mladostniki namesto druženja izbrali vandalizem

➔ Stran 5

Izobraževanje

Ptuj • Najboljši uspeh poklicne mature na ŠETK

➔ Stran 11

Kronika

Slovenija • Gneča na avtocestah zaradi obnov, gradbincem je vseeno

➔ Stran 24

Šport

Dejan Zavec • "Šele sedaj sem spoznal, kaj ste navijači doživljali ob mojih borbah"

➔ Stran 14

Podravje • Kdo je kriv, da je v trgovinah malo slovenske zelenjave

»Vsak naj naprej počisti pred svojim pragom«

Zadružna zveza Slovenije je nedavno puščico krivde za kritično stanje slovenskega zelenjadarstva uperila v trgovce, češ da postavljajo prenizke odkupne cene in naročajo premajhne količine domače zelenjave. Pa je res tako? Več na straneh 6 in 7.

Foto: Črtomir Goznik

Direktorica ptujske bolnišnice •

»Okostnjakov v omarah ne bo!«

➔ Stran 2

Cesta Ormož-Markovci •

DARS izbral izvajalce gradnje

➔ Stran 3

torkova
izdaja

Nacionalno preverjanje znanja •

Devetošolci nezadostno iz matematike, šestošolci iz slovenščine

➔ Stran 5

Ptuj • Vodenje bolnišnice prevzela nekdanja direktorica

»Okostnjakov v omarah ne bo!«

Po dveh letih je ptujska bolnišnica s prejšnjim tednom ponovno dobila direktorja s polnimi pooblastili. Vodenje je prevzela Anica Užmah, ki je en mandat že bila na čelu tega zavoda: „Na ponovno pot z bolnišnico Ptuj sem stopila z veseljem in s ponosom, pa tudi strahom in zaradi tega čutim še večjo odgovornost.“ Z delom njenega predhodnika ni najbolj zadovoljna, ne finančno, ne drugače: »Žalosti me, da je predhodni vodja želel pridobiti mandat direktorja z obrekovanjem in s širjenjem laži o mojem delovanju, tako na poslovnem kot zasebnem področju. Okostnjakov v omarah ne bom dopustila.«

Precej zapletov je bilo z razpisi za prosto mesto direktorja Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj v zadnjem obdobju. Tudi zato vse do zadnjega, do potrditve Vlade RS, ni bilo dokončno, da bo Užmahova ponovno prevzela vajeti tega zavoda. Kot pravi, je zelo vesela, da ji je svet zavoda zaupal vodenje in da je njihovo odločitev potrdila še ustanoviteljica. Kot pomemben cilj v naslednjem mandatu nova, stara direktorica izpostavlja dokončanje naložb. Poseben izziv, ki jo čaka, pa je zagotavljanje kadra na vseh področjih.

V zadnjih dveh letih je Užmahova pridobila nove izkušnje, za katere meni, da ji bodo prišle še kako prav: „Vračam se z novimi znanji in delovnimi izkušnjami, ki sem jih pridobivala v terciarni zdravstveni ustanovi in mi bodo prišle zelo prav. Res je, da sem kot direktorica v prvi vrsti odgovorna za rezultate poslovanja, a na prvo mesto postavljam ljudi, saj brez njih ni rezultatov. Zato na skupno pot razvoja bolnišnice vabim vse, ki so povezani z nami, z iskrenim zaprosilom za

sodelovanje, za medsebojno pomoč in strpno in profesionalno komuniciranje, kar bo okrepilo naše lastno zadovoljstvo in zagotovilo varnost in zadovoljstvo bolnikov.“

Sprejet sanacijski plan je slab

Kot enega v nizu problemov, s katerimi se bo morala spopasti, izpostavlja čakalne dobe. Zanje pravi, da so splošna težava, v kateri so zbrane vse pomanjkljivosti slovenskega zdravstvenega sistema: »Potrudili se bomo, da se bodo kakovostne storitve realizirale v največji možni meri. Verjamem, da bodo odgovorni našli skupni jezik in prekinili dolgotrajno zdravniško stavko. Neenotni namreč izgubljammo vsi, največ pa bolniki.«

Za ptujsko bolnišnico, ki jo je zapustila pred dvema letoma v dobri finančni kondiciji, pravi, da je danes finančno slabša. Užmahova trdi, da sprejet sanacijski program ne daje rezultatov in da se poslovanje iz meseca v mesec slabša. Za prvih pet mesecev leta 2024 znaša

izguba že 0,6 milijona evrov: »Bde-li bomo nad izboljšanjem delovne klime. Sem človek sodelovanja, ne izključevanja. Zaupanje je največji kapital, ki se težko pridobi in hitro izgubi. Ponosna sem na strokovno ekipo, na sodelavke in sodelavce, ki kljub vsemu še ustvarjajo kakovostne storitve za zadovoljne paciente.«

Nezadovoljna z delom predhodnika

Z načinom dela njenega predhodnika Aleksandra Voda, ki je sicer

dve leti bolnišnico vodil kot vršilec dolžnosti, očitno ni najbolj zadovoljna: »Ni moja naloga s prstom kazati na kogarkoli. Pa vendar. V bolnišnici se je nabralo kar nekaj problemov, katerih reševanje je oteženo, če je poslovno vodstvo del teh problemov. Žalosti me, da je predhodni vodja želel pridobiti mandat direktorja z obrekovanjem in širjenjem laži o mojem delovanju, tako na poslovnem kot zasebnem področju. Okostnjakov v omarah ne bom dopustila.«

Delo v ptujski bolnišnici ji je dobro poznano, ne nazadnje je ta

Foto: ČG

Anica Užmah

zavod vodila kar pet let, o svojih občutkih ob vrnitvi pa: »Prvi dan prvega mandata sem se počutila kot šolar na prvi šolski dan ... Sedaj pa sem zelo vesela objemov za pogum in toplega in srčnega spre-

jema od vsakega, ki ga srečam na hodnikih bolnišnice, od čistilk do vodij. Počutim se kot doma. To mi pomeni največ in mi daje moč za naprej.«

Dženana Kmetec

Podravje • Začelo se je ocenjevanje škode po junijskih neurjih

V 31 občinah več kot 42 milijonov evrov škode

Uprava za zaščito in reševanje je po slabem mesecu od obilnih nalivov, vetra in toče le izdala sklep o začetku ocenjevanje škode, ki je posledica neurij med tretjim in sedmim junijem. Izpolnjen je bil namreč pogoj za začetek ocenjevanja škode, ki pravi, da mora predhodna ocena škode presegati 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna za leto 2024, to pomeni 42 milijonov evrov.

Foto: PGD Žetale

V prvem tednu junija so neurja s točo, močnimi vetrovi in nalivi povzročila za 42 milijonov evrov škode.

Škoda po neurju se bo ocenjevala na območju Celja, Maribora, Murske Sobote, Slovenj Gradca, Trbovelj in Ptuj, natančneje v 31 občinah, ki so prijavile škodo v predhodni oceni škode. Na našem območju bodo občinske komisije na delu do 25. julija, in sicer v občinah Cirkulane, Dornava, Gorišnica, Kidričevo, Majšperk, Podlehnik, Ormož, Središče ob Dravi, Sv. Andraž, Sv. Tomaž, Videm, Zavrč in Žetale. Komisije bodo ocenjevale

škodo na vodovodni in cestni infrastrukturi, na kmetijskih zemljiščih (ne na pridelkih), na stavbah ... Škodo v gozdovih ocenjuje Zavod za gozdove Slovenije, na vodotokih Direkcija RS za vode, na državnih cestah Direkcija RS za infrastrukturo.

Kaj pa škoda v kmetijstvu? Na pridelkih se škoda trenutno še ne popisuje. »Opisni del smo podali za območje občin Majšperk, Videm, Markovci, Gorišnica, Sv. Tomaž,

Ormož ..., ki so bile škode deležne 3. junija, nato pa še opis škode z dne 7. junija, ko je toča klestila pridelke od Hoč, preko Starš in Kidričevega do Podlehnik. Prizadete so bile oljne buče, ječmen, ki je bil že v času zrelosti, krompir in koruza se bosta obrastla, na območju Podlehnik pa so brez listja in grozdja ostale vinske trte. Sklepa za ocenjevanje škode na kmetijskih pridelkih še nismo prejeli,« je povedal Peter Pribožič iz KGZ Ptuj.

V Žetalah za okrog 300.000 evrov škode

Nalogo ocenjevanja škode, ki je bila posledica močnih nalivov, pa so v večji meril že opravili v Žetalah. »Občinska uprava je skupaj s strokovnjakom s področja cestne infrastrukture popisala in evidentirala škodo že pred izdanim sklepom uprave za zaščito in reševanje, sedaj bomo te podatke vnesli v program,« je dejal župan Anton Butolen, ki je zadovoljen, da se je ocenjevanje začelo tudi po sklepu uprave. Dodal pa je, da še ni znano, v kolikšni meri bodo občine deležne pomoči, če sploh. Eva Jazbec iz občinske uprave je škodo še finančno ovrednotila in povedala, da groba ocena po junijskih neurjih v Žetalah znaša med 250.000 in 300.000 evrov. Sedaj pozivajo še občane, da škodo na objektih, cestni infrastrukturi ali zemljiščih prijavijo na ustreznih obrazcih.

Mojca Vtič

Foto: S. Bizjak

Obilne padavine v začetku junija so sprožile več plazov.

Spodnje Podravje • Korak bližje gradnji ceste Markovci–Ormož

DARS izbral izvajalce gradnje

Kot kaže, se bo zgodil trenutek, na katerega v Spodnjem Podravju čakamo dve desetletji. Če na DARSovo izbiro gradbinca ne bo pritožbe, bi že kmalu v občinah Markovci, Gorišnica in Ormož na trasi nove glavne ceste lahko zahrumeli gradbeni stroji.

DARS je odločitev o oddaji del objavil v četrtek, zdaj teče osem-dnevni pritožbeni rok. Če se Kolektor ta teden ne bo pritožil, bo izbira izvajalca gradnje postala pravnomočna. 16 kilometrov nove glavne ceste z dvema mostovoma, več nadvozi in priključki za lokalni promet v vrednosti 84,7 milijona evrov (z DDV) bo tako najverjetneje gradil konzor-

cij treh podjetij, na čelu katerega je pomurski Pomgrad, partnerja pa VOC Celje in Cestno podjetje Ptuj. Za CPP bo to največji projekt v zgodovini podjetja, je povedal direktor komercialne Rok Sagadin. „Gre za zelo pomemben projekt tako za Cestno podjetje Ptuj kot za lokalno okolje. Po vrednosti in organizaciji je to doslej naš največji projekt. Zadovoljni smo, da nam je

na razpisu uspelo, počakajmo še pravnomočnost,“ je dan po objavi odločitve DARSa o izbiri izvajalca gradnje povedal Sagadin.

Celoten odsek zajema 5,73 kilometra dolg pododsek med Markovci in Gorišnico ter 10,36 kilometra dolg pododsek med Gorišnico in Ormožem, kjer so doslej že zgradili viadukt Sejanca. V sklopu gradnje bodo zgrajeni štirje

nadvozi, 270 metrov dolg most čez kanal Hidroelektrarne Formin, most prek Pesnice, dva zunajnivojska priključka, ob tem pa bodo prestavili sedanjo glavno cesto in lokalne ceste v skupni dolžni 1,47 kilometra in poljske poti v skupni dolžini 5,58 kilometra.

Župana Vrbnjak in Gabrovec več kot zadovoljna

Novice, da se gradnja ceste približuje, so bili veseli tudi občinski veljaki. „To je odlična informacija za našo občino,“ je poudaril

Za ptujski odsek nič novega

Medtem ko je odsek nove ceste med Ormožem in Markovci tik pred realizacijo na terenu, pa je povsem drugače z odsekom Markovci–Ptuj. Potekajo namreč usklajevanja glede ptujske obvoznice, ki še vedno ni umeščena v prostor.

Trenutno je v delu študija variant v sklopu priprave državnega prostorskega načrta, in sicer za eno samo varianto, severno od Ptuijskega jezera. Če predpostavimo, da bodo hitro cesto med Ormožem in Markovci začeli graditi letos in bo v skladu z določenim rokom 30 mesecev dokončana do sredine leta 2027, se prav lahko zgodi, da bo ves promet s te ceste preusmerjen na staro (dosedanjo) cestno povezavo od Markovcev skozi Ptuj. Pričakovati, da bi do takrat že izpeljali vse potrebne postopke, izbrali gradbinca za zadnji odsek oz. obvoznico in začeli gradnjo, je praktično nemogoče. (SM)

Foto: CG

Če bo odločitev o izbiri izvajalcev postala pravnomočna, bo to za Cestno podjetje Ptuj po besedah direktorja komercialne Roka Sagadina največji projekt doslej.

Ptuj • Urejanje komunalne infrastrukture ne sledi tempu poseljevanja

V Žabjaku pogrešajo prehod za pešce

Naselje Žabjak je med tistimi deli občine, ki so jih v zadnjih letih najbolj intenzivno dograjevali in poseljevali. Urejanje komunalne infrastrukture pa temu ne sledi, saj ni ne pločnikov ne ustreznih križišč, ne prehodov za pešce.

V Žabjaku je bilo v zadnjih letih zgrajenih veliko novih hiš, Dom upokojencev ter stavba za osebe s posebnimi potrebami. V načrtu je še eno, precej veliko naselje ob ribniku. Opozoril, da vsem tem posegom urejanje komunalne infrastrukture ne sledi v zadostni meri, je bilo v zadnjih letih veliko. Država urejanja Slovenskogoriške še ni dokončala. Sanacija nedokončanega dela ceste do gostilne Krona, ki naj bi predstavljal naslednjo fazo, je predstavljena za nedoločen čas. Tudi obljubljenega križišča na najbolj prometnem križišču v bližini vrtca, ki so ga zahtevali občani, očitno še lep čas ne bo. Prav tako je alternativna ponujena rešitev – ureditev semaforjev – popolnoma zamrla. Pomanjkanje naložb pa za občane, predvsem tiste, ki tam stanujejo, pomeni večjo prometno nevarnost.

Svetnik Alen Iljavec je na vse navedene težave opozoril že večkrat. Nazadnje je predlagal, naj vsaj (vsaj) na lokalni cesti Svržnjakova ulica pri Domu upokojencev zarišejo prehod za pešce. »Ta lokalna cesta je s prometom

izjemno obremenjena, nima pa zarisanega niti enega prehoda za pešce, čeprav jo dnevno prečkajo šolarji, ko gredo na šolski avtobus, stanovalci VDC Sožitje in stanovalci Doma upokojencev. Zraven tega jo dnevno prečka več lokalnih prebivalcev, ki se glede na hitrosti prometa izpostavljajo veliki nevarnosti, zato je prehod nujen,« je argumentiral predlog. Na občini pravijo, da se omenjene problematike zavedajo,

tudi sami pritiskajo na državo, da čim prej zagotovi sredstva za primerno ureditev „glavnega“ križišča v tem delu mesta. Kar se tiče zadev, ki jih lahko uredijo sami, torej umestitev prehoda za pešce na lokalni cesti, pa: „Glede na zahteve pravilnika se bo na terenu s tehnično komisijo za urejanje prometa določila ustreznost in najprimernejša lokacija za izvedbo prehoda.“

Dženana Kmetec

Foto: CG

Gre za izjemno prometno cesto, v tem zelo obremenjenem delu pa ni niti enega prehoda za pešce.

Kidričevo • Green Lake obratuje

Najemniki začeli delati

Pod okriljem Občine Kidričevo je zadnji konec tedna v juniju vrata odprl športno-rekreacijski center Green Lake ob gramoznici Pleterje.

Po neuspeli zgodbi s koncesijo in dosedanjimi najemniki je Občina Kidričevo sama prevzela vodenje centra. Maja so objavili razpis, s katerim so iskali najemnike za posamezne segmente ponudbe v športnem parku: žičnico na vodi, kamp in plažo, objekt s tribuno, „foodtruck“ območje ter igrišče za odbojko na mivki.

V vodstvu občine so pojasnili, da so dobili ponudnike za vseh pet segmentov ponudbe, najemne pogodbe pa sklenili za letošnjo sezono. Žičnica za deskanje na vodi in gostinski objekt nad tribuno obratujeta ob lepem vremenu. Najemnik žičnice je podjetnik Igor Filipov iz Slovenske Bistrice, najemnik lokala pa ljubljansko podjetje Excellences point, ki ima sicer lastnika in direktorja iz Rogaške Slatine. Gostinski objekt dopoldan vrata odpira ob 9. oziroma 10. uri, obratuje pa zvečer do 20. ali 21. ure. Najdaljši delovni čas imajo ob petkih in sobotah. Okviren delovni čas žičnice je med 14. in 20. uro med tednom ter med 12. in 20. ob petkih in sobotah.

Najemnik za kamp in plažo je podjetnik Boris Šeliga iz Brega pri Majšperku, za prigrizke bo skrbelo

Foto: CG

Ptujski podjetnik Janez Kuhar je od koncesije za turistični del območja gramoznice odstopil, občina Kidričevo mu je dolžna povrniti vlaganja v znesku 1,3 milijona evrov.

podjetje Triton plus iz Maribora, ki je najemnik „foodtruck“ območja, igrišče za odbojko na mivki bo upravljalo Športno društvo „Tra in with us“ iz Kungote pri Ptuj. Kamp, „foodtruck“ in igrišče na mivki še ne obratujejo in nimajo določenega delovnega časa.

Najemnina ni fiksna, ponudniki jo bodo plačevali glede na ustvarjene prihodke. V povprečju gre za 12- in 13-odstotni delež, pri igrišču

za odbojko na mivki pa 20-odstotnega.

Glede na to, da Green Lake nima statusa kopališča, so vse aktivnosti na lastno odgovornost. Kako bo občina obvladala tveganja, je na zadnji seji občinskega sveta zanimalo tudi svetnico Evo Žunkovič. Poudarila je, da obstajajo varnostno tveganje, tveganje s ciano bakterijami in tveganje z najemniki.

MZ

Ptuj • Začetek priprave osnutka OPPN

Na Sovretovi poti 13 novih hiš

Na območju ptujske občine je še precej nepozidanih zemljišč. Marsikje pa gradnja ni možna bodisi zaradi namembnosti posameznih zemljišč bodisi zaradi drugih določil prostorskih aktov. V Orešju, ob Sovretovi poti, ki je sicer precej gosto poseljena, želijo lastniki zemljišč graditi več novih hiš. Prvi pogoj je sprememba občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN).

Foto: OG
To območje je precej gosto poseljeno, pravzaprav želijo s spremembo OPPN zapolniti »luknje« na treh ločenih območjih.

Spreminjanje prostorskih aktov je dolgotrajen in večfazen postopek, ki terja veliko dela in časa. Pobud občanov, pa tudi raznih investorjev za spremembe prostorskih dokumentov, predvsem v smeri, da se omogoči gradnja dodatnih stanovanjskih površin, na Mestni občini Ptuj prejmejo precej. Pred kratkim so sprožili postopke za pripravo osnutka OPPN Sovretova pot. Območje obsega parcele s površino približno 1,16 hektarja. V celoti gre za stavbno zemljišče s podrobnejšo namensko rabo stanovanjske površine.

»Z OPPN je načrtovana aktivacija nepozidanih stavbnih zemljišč za stanovanjske površine, s čimer se bo vzpostavilo boljše organizirano naselje družinskih hiš. Predvidena je umestitev 13 samostojnih enostanovanjskih hiš maksimalne etažnosti klet, pritličje in mansarda ali klet, pritličje in eno nadstropje. Načrtovala se bodo tudi pripadajoče parkirne, manipulativne in zelene površine,« so pojasnili na ptujski občini.

Predmet načrtovanja je tudi ureditev gospodarske javne infrastrukture, ki je potrebna za normalno uporabo objektov, med drugim pa je predvidena tudi izvedba novih dostopnih poti.

Pripravljalci gradiva so javnost pozvali k sodelovanju pri pripravi osnutka in predložitvi predlogov ali usmeritev k načrtovanim prostorskim ureditvam. Pisne predloge sprejemajo do 12. julija.

Ker gre za parcele, ki sodijo v četrtno skupnost Panorama in so precej blizu središča mesta (Orešje), bi bila gradnja vsekakor zelo dobrodošla. Tudi ta del Ptujja, tako kot vsi drugi, se je v zadnjih letih precej poselil. Zraslo je kar nekaj novih, modernih objektov. Območje, kjer želijo na novo graditi, je večinoma že poseljeno, lastniki parcel na nepozidanih območjih pa so izrazili interes za gradnjo in aktivacijo svojih parcel. Pravzaprav bodo zapolnili »luknje« znotraj naselja na treh ločenih območjih, neposredno ob obstoječi javni poti.

Strokovno podlago za načrtovane prostorske usmeritve je izdelala družba Umarh: »OPPN bo podrobno definiral pozidavo oziroma rabo posameznih mikrolokacij na območju načrtovanja, pa tudi velikost in medsebojna razmerja novih zemljiških parcel.«

Do same gradnje sicer investitorje in lastnike teh nepremičnin loči še veliko korakov, posledično to pomeni, da bo preteklo tudi veliko časa. Treba bo pridobiti soglasja raznih institucij, večfazno se gradivo potrjuje tudi v mestnem svetu ... Priprava osnutka in sprejemanje predlogov javnosti sta torej prva dva med mnogimi koraki, ki jih bo treba narediti, da bo gradnja na območju Sovretove poti sploh možna.

Dženana Kmetec

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov,
ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje,
in si naročite arhivsko številko
Štajerskega tednika zase ali jo
kot izvirno in unikatno darilo podarite
sorodniku, znanцу!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

Kidričevo • Občinsko podjetje Vzdrževanje in gradnje

Novi direktor Aleš Predikaka

Kidričevsko občinsko podjetje Vzdrževanje in gradnje ima novega direktorja. Nadzorni svet je med 24 prijavljenimi kandidati na razgovor povabil tri, med njimi pa izbral domačina iz Lovrenca na Dravskem polju Aleša Predikako.

Izbira nadzornikov je moral potrditi občinski svet, zato se je Predikaka v četrtek svetnikom predstavil na seji. Povedal je, da ima za seboj 30 let delovne dobe, večino časa je delal v Talumu. Organizacija dela mu ni tuja, saj je bil v Talumu vodja več skupin, nazadnje je bil na delovnem mestu vodje obrata. Dosedanje delovne izkušnje mu bodo pomagale pri vodenju podjetja, ki v občini Kidričevo skrbi za urejanje javnih površin, pokopališč in upravlja kanalizacijski sistem. »Organizacija, vodenje kolektiva in delovnih procesov ter področje nabav mi niso tuji. Pripravljen sem se učiti in znanje, ki ga morda še ne obvladam najbolje, izpopolniti,« je dejal. Dodal je, da mu je na pragu petdesetih nova služba izziv. Prepričan je, da lahko s svojim znanjem in izkušnjami podjetje dobro pelje. »Prizadeval si bom za urejenost in razvoj občine, po duši sem operativec. Sem tudi član več

Foto: MZ
Z leve: Nevenka Lupinšek, Žiga Ciglarič, Tadej Strmšek in Mijo Sauer

društev, vključujem se v družbeno življenje občine, poznam ljudi in teren.«

Merilo za izbiro kandidata naslov bivališča?

Svetniki so kandidaturi Predikake za direktorja občinskega podjetja večinoma izrekli podporo. Nekaj dilem in kritičnih vprašanj je bilo slišati iz vrst opozicije (SD

in Gibanje Svoboda). Mijo Sauer je vprašal, ali kandidat pozna Zakon o upravnem postopku. Predikaka je priznal, da je pri tem neuk, a da se je pripravljen naučiti. Evo Žunkovič je zanimalo, zakaj nadzorni svet podjetja na razgovor ni povabil več kandidatov. Prijavilo se jih je 24, vabili so tri. Nevenka Lupinšek, ki je občinska svetnica in predsednica nadzornega odbora v občinskem podjetju, je pojasnila, da so povabili tiste, ki so v prijavi izkazali najboljše reference. Orientirali so se tudi po tem, od kod prijavljeni kandidati prihajajo. Razumeti je bilo, da so imeli prednost tisti iz lokalnega okolja. To je Žunkovičev

zmotilo: »Torej je bil kriterij naslov stalnega bivališča?« Lupinšek je odgovorila, da so bile glavno merilo reference in delovne izkušnje. Župan Anton Leskovar je povedal, da se mu zdi prav, da je direktor domačin.

Po razpravi so svetniki dali zeleno luč za imenovanje Predikake in soglašali, da prokuristka podjetja postane Mojca Meško iz občinske uprave. Podjetje je že vodila in je po mnenju vodstva občine racionalno, da imajo za primer višje sile še prokurista z vodstvenimi pooblastili. Funkcija prokurista podjetja ne bo finančno bremenila.

Mojca Zemljarič

Novi direktor županov sosed

Svetnik Tadej Strmšek: »Samo vprašam, ali je k izboru kandidata pripomogla hišna številka. Med županovo in Predikakovo so v Lovrencu samo tri številke razlike.« Župan Leskovar je Strmšku odvrnil, kaj misli s tem. »Nič, nič, vprašam. To je samo vprašanje.« Ostro se je odzval svetnik Žiga Ciglarič, vzel župana in nadzorni svet v bran ter poudaril, da je bila odločitev o kandidatu korektna. Vsi trije, župan, Ciglarič in predsednica NO občinskega podjetja Nevenka Lupinšek, so sicer člani SDS.

Foto: MZ
Aleš Predikaka pravi, da mu nova služba predstavlja karierni izziv.

Majšperk • Svetniki največ časa namenili pobudam in vprašanjem

O zaposlovanju domačih ljudi, pomoči občanom ...

Podobno kot v drugih občinah so tudi v Majšperku na pragu poletja potrdili število vrtčevskih oddelkov in zaposlenih v domačem vrtcu. »Šest oddelkov je v matičnem vrtcu, dva v kreativnem centru in en oddelek na Ptujski Gori. Mesečno spremljamo tudi stroške, za zdaj ni potrebe po korekciji cene,« je povedal župan Sašo Kodrič.

Svetnik Kristijan Lovrenčič je v okviru sistematizacije spomnil na apel svetnikov, da se zaposluje mlajši kader iz domače okolice, saj da je skozi finančna očala mlajši kader cenejši zaradi nižjih začetnih plačnih razredov, pa tudi potni stroški so manjši. Svetniki so na junijski seji potrdili še poslovalni čas vrtca, ki je med 5.30 in 16.00. Bran-ko Vedlin pa je v sklopu točk, ki so se nanašale na vrtec, zanimalo, za- kaj bo vrtec na treh lokacijah in ne le na Bregu – v kreativnem centru in matičnem vrtcu. Župan je pojas-

nil: »Osrednji razlog je kuhinja, ki je že sedaj z zmnožnostmi na meji.«

Občina krajanki zavrnila prošnjo po tovarnjaku gramoza?

Tomaž Galun pa je na župana prenesel informacijo o razočarani občanki iz Planjskega, ki se je s prošnjo po junijskem neurju obrnila na občino. »Prišla je s prošnjo po tovarnjaku gramoza, a je bila zavr-njena, da občina nima denarja. Me-

nim, da bi morala občina poskrbeti za elementarne nesreče in nikakor ne more reči, da ni denarja, poiska-ti mora rešitev.«

Župan je bil nad slišanim začu-den: »Nobenemu, ki se je obrnil na nas, nismo odgovorili, da ne mo-remo nič pomagati. Stališče, da ni denarja, ni moje stališče. Res je, da je potreb veliko, a občina je vedno prišla naproti s strojno uro, tovar-njaki materiala, tudi na privatnih zemljiščih v primeru neurij.«

Na dilemo, ali je občina dolžna pomagati ali ne, pa je odgovoril:

»Dolžni smo urejati in posredova-ti na javnih poteh, na privatnih nismo dolžni, a vseeno pridemo naproti. Občanka naj se ponovno obrne na občino, ker imamo za vse enaka merila. Da pa nekaj ostane tudi na lastnih plečih na zasebnih zemljiščih, pa je realno.«

O junijskih neurjih in posledicah je spregovorilo več svetnikov. Lo-vrenčič je spomnil na problemati-ko odloženega vejevja ob jarkih, pa tudi na komunalno infrastruk-turo, ki ne sledi razvoju naselij, še posebej na Bregu. Dušan Mesarič pa je dejal, da bi lahko vsak na svoji parceli premislil, kako bi lahko rešil odvodnjavanje, v nadaljevanju pa je še podal pobudo o ponovni oži-vitvi tržnice v Majšperku.

Dražje parkiranje na Ptujski Gori

Svetniki so potrdili še spremem-bo cene parkiranja na Ptujski Gori ob prazniku Marijinega vnebov-zetja. Po letu 2015 se bo parkiranje podražilo za en evro in bo za ce-lodnevno parkiranje za avtomobil znašalo tri evre, za avtobuse deset evrov.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Podravje • Učenci NPZ ne jemljejo dovolj resno, rezultati porazni

Devetošolci nezadostno iz matematike, šestošolci iz slovenščine

»Glede na analize NPZ smo ugotovili, da so imeli učenci pri matematiki precejšnje težave z osnovnimi računskimi operacijami. Pri slovenščini so bile najslabše rešene naloge branja z razumevanjem. Najbolj izstopajo težave pri podajanju lastnega mnenja in argumentiranju. Vsem tem vsebinam bomo morali dati v prihodnje več pozornosti,« je povedal Bogomir Širovnik, ravnatelj OŠ Mladika. Te ugotovitve se skladajo z rezultati NPZ na nacionalnem nivoju, ki jih je v teh dneh objavil Državni izpitni center.

Podatki kažejo, da so bili šestošolci v šolskem letu 2023/24 najslabši pri slovenščini, devetošolci pa pri matematiki. V zadnjih treh letih se sicer rezultati pri nobenem od predmetov niso drastično poslabšali.

Težko razumejo prebrano

V 6. razredu je nacionalno preverjanje znanja (NPZ) potekalo na 485 osnovnih šolah. Preverjanje znanja iz slovenščine je opravljalo 20.692 učencev, ki so v povprečju dosegli 20,7 od 45 možnih točk (45,9 odstotka). Pri tujem jeziku je preizkus znanja opravljalo 20.761 učencev (angleščino 20.291, nemščino 470). Povprečni dosežek učencev, ki so opravljali angleščino, je 32,4 od 50 možnih točk (64,8 odstotka), pri nemščini pa so učenci dosegli v povprečju 32,5 točke od 52 možnih točk (62,5 odstotka). Pri matematiki je preizkus opravljalo 20.883 učencev, ki so v povprečju dosegli 24,6 od 50 možnih točk (49,1 odstotka).

Kot so poudarili na Državnem izpitnem centru, prve analize dosežkov letošnjega NPZ iz slovenščine v 6. razredu kažejo, da je učencem predvsem povzročalo težave razumevanje umetnostnega besedila. Predmetna komisija za NPZ iz slovenščine učiteljem svetuje, da naj pri učencih razvijajo zmožnost bra-

Foto: CG

Pri slovenščini imajo učenci največ težav z razumevanjem besedila in argumentiranjem.

nja z razumevanjem, jih spodbujajo k natančnemu in poglobljenemu branju ter izčrpnemu odgovarjanju z navajanjem več pravih odgovorov.

Katastrofalni rezultati pri matematiki in fiziki

V 9. razredu je NPZ potekalo na 483 osnovnih šolah. Preverjanja znanja iz slovenščine se je udeležilo 19.911 učencev, ki so v povprečju

dosegli 31 od 55 možnih točk (56,4 odstotka). Pri matematiki je preizkus znanja pisalo 19.860 učencev, ki so povprečno dosegli 21,9 točke od 50 možnih točk (43,8 odstotka). To je daleč najslabši rezultat v zadnjih treh letih na NPZ. Še slabše so se odrezali tisti, ki so kot tretji predmet izbrali fiziko, saj so dosegli le 12,4 točke od možnih 36 (34,3 %).

Pri angleščini kot izbirnem predmetu so učenci dosegli 29,6 točke od 50 možnih točk (59,3 odstotka), pri nemščini 33,4 točke od 65 možnih točk (51,4 odstotka), zgodovini 23,3 točke od 50 možnih točk (46,6 odstotka) ter pri likovni umetnosti 25,1 točke od 50 možnih točk (50,2 odstotka).

NPZ se bo lahko upošteval v primeru omejitve vpisa

Z novim šolskim letom se bodo NPZ-ji v devetem razredu lahko

upoštevali pri vpisu v srednje šole. Sprememba šolske zakonodaje namreč uvaja možnost, da se dosežki NPZ-ja upoštevajo kot eno izmed meril pri izbiri kandidatov ob morebitni omejitvi vpisa v srednješolske programe. Predhodno bodo potrebne spremembe zakonov, ki urejajo delovanje srednjih šol. Trenutno še ni znano, na kakšen način

Foto: CG

Devetošolci so pri matematiki pokazali najslabše znanje v zadnjih treh letih.

Zakaj si osnovne šole ne želijo razkritja rezultatov

Rezultati NPZ posameznih osnovnih šol so dostopni samo učiteljem in staršem. Po mnenju večine ravnateljev je tako tudi prav, saj bi se drugače hitro lahko zgodilo neželeno razvrščanje osnovnih šol. Po drugi strani pa so rezultati NPZ vendarle nek kazalnik uspešnosti tako učencev kot njihovih učiteljev. »Naloge NPZ se razlikujejo od šolskih, so veliko bolj uporabne. Ugotavljamo, da so pri reševanju uspešnejši tisti učenci, ki veliko potujejo, se pogovarjajo s starši, berejo, so razgledani. Torej rezultati niso odvisni samo od šole, ampak tudi od socialnega okolja, v katerem naši učenci živijo,« je povedal Širovnik. Za Heleno Ocvirko, ravnateljico OŠ Olge Meglič, so rezultati NPZ v prvi vrsti namenjeni spremljanju napredka posameznega učenca. »Rezultati NPZ so odvisni od več različnih dejavnikov, tudi od generacije. Včasih se zgodi, da se odličnjaki slabše odrežejo. Učitelji vsako leto analizirajo rezultate in se skupaj z učenci pogovorijo o njihovem načinu reševanja posamezne naloge in na tej podlagi načrtujejo nadaljnje učenje. Z NPZ pa ne preverjaš samo znanja učencev, ampak tudi svoj način dela in poučevanja,« je poudarila Ocvirkova. Po njenih besedah primerjava z drugimi osnovnimi šolami ni mogoča, predvsem zaradi velikih razlik med njimi, kot so na primer število tujcev, učencev s posebnimi potrebami. Velike razlike so lahko tudi med mestnimi in podeželskimi šolami. »Pomemben je napredek posameznega učenca in ne osnovne šole,« je še dodala sogovornica.

bi se upošteval uspeh v osnovni šoli in v kolikšni meri dosežek nacionalnega preverjanja znanja v devetem razredu.

Nedavne spremembe Zakona o osnovni šoli zgolj odpirajo možnost upoštevanja NPZ-ja pri vpisu, potrebni pa bodo še pogovori z ravnatelji srednjih šol in drugimi strokovnjaki. Zakonodaja, ki se na naša na delovanje srednjih šol, naj

bi se predvidoma spremenila do septembra 2025. Z novim šolskim letom se sicer NPZ obvezno uvaja tudi za vse tretješolce.

Učenci NPZ ne jemljejo resno

Nekateri ravnatelji so upali, da bo NPZ vendarle imel večjo težo, kar bi pomembno vplivalo na motiviranost učencev. Med njimi so namreč tudi taki, ki testa ne jemljejo dovolj resno ali pa ga sploh ne rešujejo. »NPZ-je bi vsekakor morali bolj osmisliti in jim dati večjo vrednost. Posledično ne bi imeli težav z učenci, ki so neresni in znižujejo povprečje posamezni osnovni šoli,« je povedal Širovnik in dodal, da je zelo malo učencev takih, ki bi želeli sami preveriti svoje znanje. Starši lahko sicer dostopajo do elektronsko ovrednotenih preizkusov znanja svojega otroka in jih primerjajo tako z nacionalnim povprečjem kot s povprečjem šole.

Estera Korošec

Podlehnik • Smetenje in škoda za več deset tisočakov

Mladostniki namesto druženja izbrali vandalizem

Nespoštovanje do učiteljev, nezainteresiranost za šolsko delo, povečanje spletnega nasilja oziroma nadlegovanja ... – izzivi, s katerimi se soočajo šolniki, izzivi, s katerimi bi se v prvi vrsti morali soočiti starši. Slednji pa vse pogostejše težav v obnašanju otrok ne prepoznajo ali se ne strinjajo z ukrepi, ki ji izreče šola, opaža podlehniški ravnatelj Dejan Kopold. Nikakor ne gre za osamljen primer.

V izdihljajih šolskega leta 2023/2024 je bila ob robu seje občinskega sveta predstavljena tudi vedenjska problematika nekaterih učencev iz OŠ Podlehnik. »Nismo govorili o težavah v šoli, pač pa o težavah, ki se dogajajo izven šolskega prostora – v kraju,« je poudaril ravnatelj Dejan Kopold. In teh pripetljajev je vedno več.

Župan Sebastian Toplak je dejal: »Šolo smo obvestili, da opažamo poškodbe v urbanem parku, sme-

tenje, torej vandalizem. Govorili pa smo tudi o dogodku večjega obsega, ko so mladostniki v nekem nenaseljenem objektu na območju občine povzročili za več 10.000 evrov škodo!«

Starši gluhi za ukrepe, slepi za težave

V šolskem prostoru in v času pouka in drugih šolskih dejavnosti se strokovni delavci trudijo vzdr-

ževati varno učno okolje. »Menim, da nam to v veliki meri uspeva. Žal pa se vedenjske težave kažejo tudi izven šolskega okolja, na kar pa šola nima neposredne možnosti vpliva. Zato smo mnenja, da je potrebno za celovito reševanje vzgojnih težav v šolah usklajeno delovanje vseh vpletenih: šole, staršev in širše skupnosti. Le tako lahko ustvarimo okolje, ki bo podpiralo tako učni kot osebnostni razvoj otrok,« razmišlja ravnatelj.

Zato si šola ves čas prizadeva vključiti tudi starše v reševanje težav, po potrebi tudi druge institucije. »Nekateri starši so vzgojnemu delovanju šole naklonjeni in nas pri tem podprejo, žal pa skozi leta strokovnega dela opažamo vse več staršev, ki težavnosti vedenja svojih otrok ne prepoznajo in se običajno ne strinjajo s posledicami, ki jih predlaga šola,« še pravi Kopold.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Ravnatelj Dejan Kopold: »Danes se šole soočajo s številnimi izzivi, med katerimi izstopa tudi problem vedenja učencev. Gre za kompleksen problem, ki vključuje različne dejavnike, od socialno-ekonomskih do psiholoških.«

Podravje • Zadrúžna zveza za grešnega kozla imenovala trgovce

Zelenjadar Ivan Kelenc: »Vsak naj naprej počisti pred svojim pragom«

Foto: KGZ Maribor

Z zelenjavo smo bili Slovenci lani le 33 % samooskrbni. Delež skozi leta niha, vseskozi pa je krepko pod 50 %, ob tem pa se že leta ponavlja mantra, kako bi lahko bilo npr. Podravje zelenjavni vrt Slovenije. Slednje zato, ker z nekaj desetarskimi njivami ni mogoče konkurirati kmetom ali podjetjem, ki poljščine pridelujejo na prostranih poljih sosednjih držav. Zadrúžna zveza Slovenije pa je nedavno puščico krivde za (po njihovo) kritično stanje slovenskega zelenjadarstva uperila v trgovce, češ da postavljajo prenizke odkupne cene in naročajo premajhne količine domače zelenjave. Pri enem od trgovcev so (neuradno) odgovorili, da so nad izjavo oz. potezo zadrúžnikov presenečeni, obenem pa opozorili, da si morajo tudi zadrúge pripisati del krivde.

»Imeti moraš osnovno opremo, sicer ne gre«

Zelenjadar Ivan Kelenc iz Formina obdeluje okrog 40 hektarjev njiv, na katerih kolobari z zelenjadnicami in poljščinami. Pred več kot 20 leti je ustanovil podjetje Zelenjava Forminka, preko katerega trži in prodaja svoje pridelke in pridelke drugih zelenjadarjev. Tesno sodeluje z različnimi trgovci. Priznava, da so težki pogajalci, vendar pa poudarja, da za stanje, kot ga imamo v zelenjadarstvu, niso odgovorni oni oz. je njihova odgovornost še najmanjša. »Najprej bi morali kmetje oz. zelenjadarji sami pri sebi razčistiti, kaj želijo, se nato po potrebi specializirati in skleniti pogodbene odnose s trgovci. Menim, da še noben zelenjadar ni propadel, ki ima tako vzpostavljene odnose, proizvodnjo. Tudi pri nas imamo pogodbe, ki jih sklepamo že v jeseni, imamo skladiščne, pakirne in hladilne prostore, za katere, ko sem bil še član splošne zadrúge, ni bilo posluha. Moraš imeti osnovno opremo, enako kot velja za druge sektorje v kmetijstvu. Če želiš biti pridelovalec mleka, potrebuješ štaló, molzni stroj in vse, kar pritiče tej proizvodnji, če vršiš odkup, potrebuješ prevoz in zbirno mesto. Če želiš biti zelenjadar oz. odkupovalec, potrebuješ hladilnice. Ob tem tudi opažam, da je na področju pridelave zelenjave žal zaspala stroka, pa tudi zadrúge. Dejstvo pa je tudi, da na pet kmetov ne more biti zaposlenih 10 kravatarjev. Sedaj se je iskalo grešnega kozla, pa vendar je težko za stanje, kot ga imamo, najti le enega, prav tako mora vsak najprej pomesti pred svojim pragom.«

Ivan Kelenc

Foto: ČG

Zadrúžna zveza Slovenije si je pred dnevi prostor v medijih zagotovila z izjavo, da tako alarmantnega stanja na področju trgovskega odkupa zelenjave, kot je letos, še ni bilo. »Na eni strani se namreč družinske kmetije srečujejo z rastjo stroškov pridelave – npr. dražja embalaža (+15 %), delovna sila, stroški distribucije – ter na drugi strani že na samem začetku sezone z izjemno nizkimi nabavnimi cenami na strani trgovine. Trgovinske nabavne cene so celo nižje kot v lanskem letu ter nižje kot cene primerljive oz. slabše kakovosti zelenjave na veletržnicah (npr. Padova – na dan 18. junij 2024 bučka boljša kakovost 1,39 EUR/kg, slabša kakovost, kjer ni reklamacij, 1,05 EUR/kg, nabavna cena za slovenske bučke na strani trgovine 0,7 EUR/kg). Nizkim cenam se pridružujejo tudi s strani trgovinskih sistemov majhne nabavljene količine. Na drugi strani pa se vrši uvoz viškov zelenjave iz tretjih trgov po izjemno nizkih cenah, za katere bi bilo treba ugotoviti, ali morda niso celo t. i. dampinške ali predatorske cene,« so opozorili. Zadrúžniki zato pozivajo trgovce, naj potrošnikom omogočijo izbiro lokalne slovenske zelenjave in vsaj na začetku sezone zagotovijo odkupne cene, s katero bodo zelenjadarji vsaj pokrili stroške letošnje pridelave.

Prvi so se na prošnjo za pojasnila ali komentar odzvali iz Spara, kjer so poudarili, da ponudba slovenskega sadja in zelenjave narašča ter da je delež v začetku julija znašal 32 %, kar pomeni več kot 20.000 ton slovenskega sadja in zelenjave. »Odkupujemo pa direktno od pridelovalcev, prek združenj pridelovalcev in prek kmetijskih zadrug. Spar je v letu 2023 odkupil približno 600 ton slovenskega sadja in zelenjave več kot v letu 2022 oziroma 2.400 ton več kot v letu 2019,« so dejali in s tem zavrnili navedbe zadrúžne zveze po nabavljenih manjših količinah. V svoj bran so še dejali: »Konkretno smo imeli od 13. do 26. julija celotno ponudbo, se pravi 100 %, krompirja in zelja slovenskega, 94 % slovenske solate kristalke –

gentile (bi imeli 100 %, vendar smo morali nekaj malega dokupiti v tujini, ker so bile pri nas težave z vremenom), 98 % slovenskih kumar, 78 % slovenskega paradižnika in 66 % slovenskih bučk. Ko je na voljo dovolj slovenskih izdelkov, ustavimo nakupe tujih in ponudimo kupcu samo slovensko, kar kažejo podatki, ki smo jih navedli. Od naše strategije podpore lokalnim pridelovalcem in kmetom ne odstopamo niti v primeru višjih cen, za zgoraj omenjene izdelke smo v povprečju plačali 20 do 30 % višje nabavne cene, kot bi plačali za tujo zelenjavo.«

Težava zelenjadarjev je neusklajena ponudba s povpraševanjem

Navedbe zadrúžne zveze glede odkupnih cen bučk so zavrnili v Trgovinah Jager, kjer so celo razkrili njihovo celotno kalkulacijo. »Naš večletni dobavitelj bučk v tem obdobju je Kmetija Šofranc iz Pristave pri Mestinju. Naša nabavna cena, brez DDV, brez prevoza, embalaranja, komisiranja je konec junija znašala 0,87 evra (0,95 z DDV), naša prodajna cena z DDV pa 1,19 evra. Je pa težava, da letos prodamo okrog 20 % manj bučk in vse zelenjave kot lani. Očitno je sezona takšna, da so ljudje več zelenjave pridelali na domačih vrtovih.« V slovenskem trgovcu me-

Slovenski zelenjadarji težko konkurirajo novinarji razkrili, da so delavci v Španiji v

nijo, da imajo prodajalci zelenjave dovolj prodajnih možnosti, ob tem pa poudarjajo, da je osnovna težava zelenjadarjev v neusklajenosti ponudbe s povpraševanjem in nezmožnost planiranja. Slednje predvsem zaradi neustrezne pridelave, ki je preveč odvisna od vremena in vremenskih ujm, pa tudi manjka skladiščnih prostorov, kar se je že večkrat očitalo tudi zadrugam. »Menim, da so cene korektne in so odraz trga. Zavedati se je treba, da slovenski kupec ni pripravljen plačati za slovensko poreklo bistveno več kot za poreklo EU,« je še dodal Boštjan Jager.

Foto: Pixabay

V trgovinski zbornici ugotavljajo, da potrošnik ceni slovensko poreklo, vendar ključno vlogo pri nakupni odločitvi vendarle igra cena. Slednje kažejo tudi podatki, saj je bil potrošnik v letu 2022 za blago slovenskega porekla pripravljen odšteti le še 6 % več, medtem ko je ta znesek pred desetletjem znašal 15 % in več. Ob tem potrošniki v povprečju tedenske nakupe opravijo z obiskom petih različnih trgovin, velik poudarek pa dajejo izdelkom v akciji.

torek • 9. julija 2024

V središču

Štajerski TEDNIK 7

Bolj kot poreklo šteje cena

Bolj skopi z odgovori so bili v Tušu, kjer so se prav tako dotaknili cenovnih preferenc potrošnikov: »V trenutnih gospodarskih razmerah so kupci bolj osredotočeni na ceno izdelkov in temu se na izjemno konkurenčnem slovenskem trgu s svojo ponudbo prilagajamo tudi trgovci. To velja tudi za sadje in zelenjavo, ki je trenutno pri tujih dobaviteljih večinoma cenejša. Pri Tušu imamo v ponudbi tako izdelke slovenskega kot tujega porekla, opažamo pa, da se kupci za nakup večinoma odločajo glede na ceno izdelkov.« V Mercatorju pa so zagotovili, da se delež slovenske zelenjave na njihovih policah vsako leto zvišuje in je ta višji od deleža samooskrbe pri posameznih vrstah zelenjave. Ob tem pa so poudarili, da je kar 82 % izdelkov z njihovih polic slovenskih dobaviteljev in da na letni ravni nabavijo za več kot 500 milijonov evrov izdelkov.

Za visoko kakovost bojdajudi pravičnacena

O lokalnih pridelkih so se razpisali tudi v Lidlu in Hoferju. Iz

prvega trgovca pravijo, da iz tujine dokupujejo izključno izdelke, ki jih ne morejo odkupiti lokalno. »Bodisi trenutno, ali tudi sicer, ker jih na primer pri nas sploh ni možno pridelati. Lahko pa povemo, da je kakovost lokalnih dobaviteljev, s katerimi sodelujemo, na visokem nivoju, za kar smo pripravljeni plačati tudi pravično ceno, zato nimamo interesa po odkupu od drugod, sploh pa ne pridelkov, ki jih imamo v zadostnih količinah na voljo lokalno.« V Hoferju pa so poudarili, da je v vrhuncih sezone (od pozne pomladi do jeseni), ko sta na voljo slovensko sadje in zelenjava, delež tega na njihovih policah do 75 %, konec junija pa je ta delež znašal okoli 40 %. Dodali so še, da nakup sezonskih izdelkov s kmetij načrtujejo že jeseni ter da se vselej držijo zavez do dobaviteljev. »Če imajo presežke sadja ali zelenjave, pa jim velikokrat pride mo tudi naproti in jih odkupimo.«

Preko zadrug vsega petina zelenjave

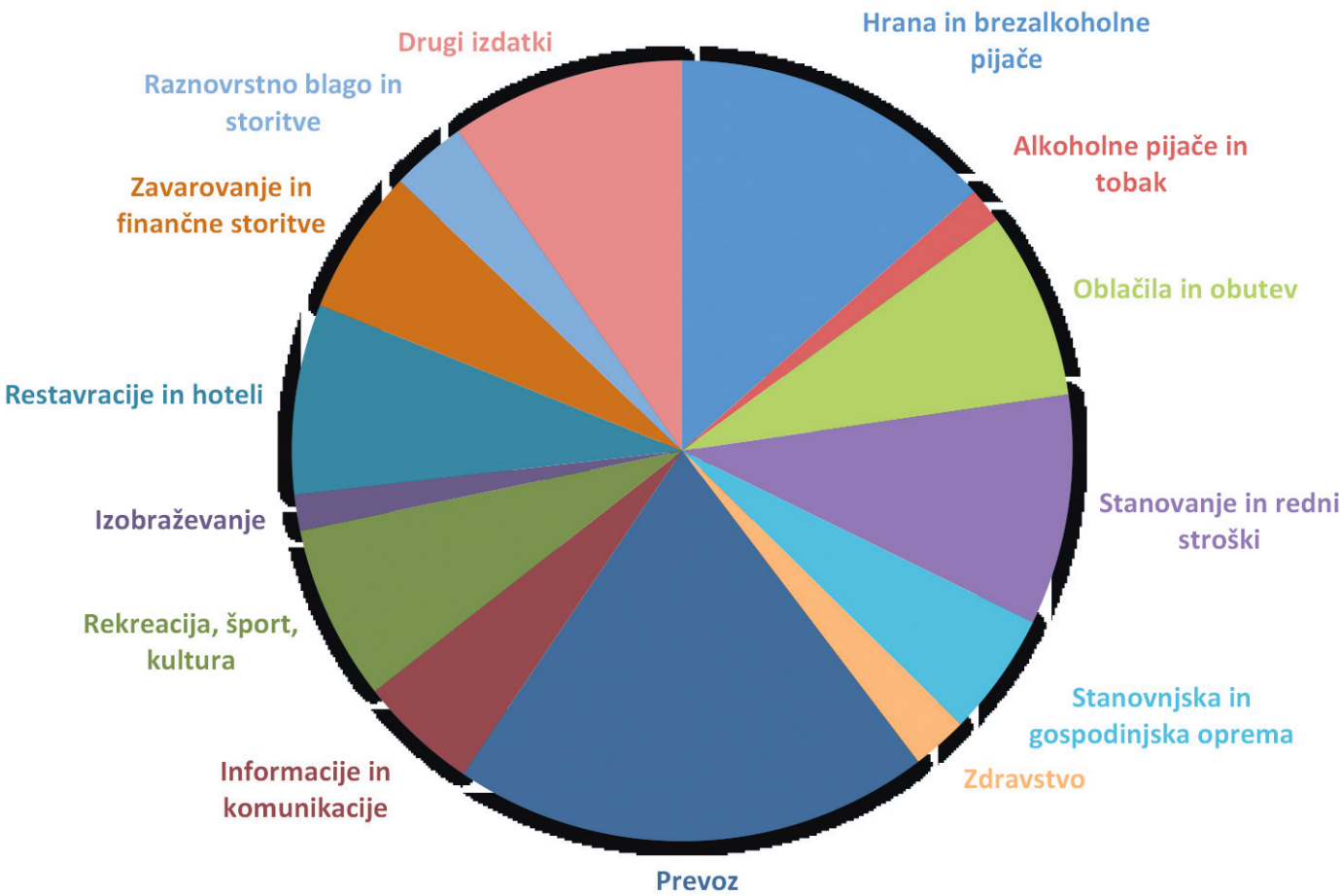
Trgovci (vsaj v večini) zagotavljajo, da ima slovenska zelenjava prostor na trgovskih policah, opozarjajo pa na znane težave slovenske zelenjadarske panoge –

Foto: Ortomir Goznik

uvozu cenene zelenjave iz tujine, tudi iz drugih držav EU, kjer očitno veljajo druga pravila. Tako so pred leti britanski obupnih higienskih razmerah, poškodovani s pesticidi in podplačani.

POVPREČNA PORABLJENA DENARNA SREDSTVA ŠTIRIČLANSKIH GOSPODINJSTEV (%)

GRAF: Vir: SURS

Za hrano in pijačo gospodinjstva porabijo 13 % proračuna, kar je skoraj sedem odstotkov manj kot za stroške, povezane s prevozom. A kot je znano, potrošniki skušajo varčevati, kjer lahko, in očitno je to hrana.

pomanjkanje skladiščnih, hladilnih prostorov, preveliko odvisnost od vremena (torej pridelava na prostem in ne v rastlinjaki), tudi nepovezanost ponudbe. Zadržna zveza, ki se je sedaj pojavila kot zagovornik zelenjadarjev, je namreč po podatkih iz leta 2022 odkupila vsega petino vrtnin in 15 % krompirja. Večji zelenjadarji se v izogib zaslužku posrednika odločajo za neposredno prodajo, medtem ko manjši ubirajo druge tržne poti. Eden izmed ptujskih zelenjadarjev je dejal, da je najbolje najti si svoj trg oz. da bi zelenjadarji potrebovali zadrugo, ki

bi se posvečala izključno prodaji zelenjave in manj kovanju provizij pri prodaji drugih izdelkov. Neka druga večja zelenjadarska kmetija s Ptuijskega polja pa je dejala, da so trgovci za slovensko zelenjavo običajno pripravljene ponuditi več kot za tujo. Drži pa, da je cena na evropskem trgu orientir tudi za slovenske trgovce in posledično zelenjadarje, ki pa vse težje konkurirajo zelenjadarским podjetjem na jugu Španije in še kje, kjer najemajo poceni delovno silo iz Afrike in delujejo pod vprašljivimi normativi.

Potrošniki pripravljeni odšteti le še 6 % več

Pod črto – krivec za samooskrbo, kot jo imamo, nikakor niso izključno trgovci, kot so želeli prikazati v zadržni zvezi, temveč tudi zadruge, ki se niso prilagodile zahtevam oz. potrebam s skladiščnimi, hladilnimi, pakirnimi prostori, pa tudi stroka, pravi zelenjadar Ivan Kelenc, ki ni sledila novitetam. Zelenjavna veriga – od kmeta, posrednika, trgovca pa lahko zdrži le, če vsi člani delujejo tvorno, povezano, v razmerjih, ki omogoča zaslužek vsem.

Mojca Vtič

Slovenija, EU • Sadje in zelenjava z vse več pesticidi

V evropskem sadju in zelenjavi velik porast pesticidov

Količina sadja in zelenjave, v katerih so odkrili pesticide PFAS, se je med letoma 2011 in 2021 potrojila, v najnovjšem poročilu ugotavlja nevladna organizacija PAN Europe. Pri sadju so zaznali 220-odstotno, pri zelenjavi pa 274-odstotno rast. Med državami so najbolj dramatičen skok zabeležili v Avstriji in Grčiji.

Nevladniki so v avstrijskem sadju v 10 letih odkrili 698-odstoten porast pesticidov PFAS, v zelenjavi pa kar 3277-odstotnega. Sledila je Grčija, kjer so v sadju zaznali 696-odstoten, v zelenjavi pa 1974-odstoten porast omenjenih pesticidov.

Po pojasnilih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) so PFAS velika skupina kemičnih snovi, ki jih je ustvaril človek, in vključujejo več kot 4700 kemikalij. „Znano je, da se nekateri PFAS kopičijo v ljudeh, živalih in rastlinah ter povzročajo toksične učinke,“ je

zapisano na spletni strani inštituta. Neekološko pridelano sadje, zlasti poletno, je po navedbah nevladne organizacije PAN Europe najpogostejše kontaminirano s pesticidi PFAS. „Če pogledamo sadje, pridelano v Evropi, je onesnaženih 37 odstotkov jagod, 35 odstotkov breskev in 31 odstotkov marelic,“ so zapisali v poročilu. Od onesnaženega sadja ga 20 odstotkov vsebuje mešanico ostankov pesticidov PFAS, pri čemer so v enem samem vzorcu jagod in namiznega grozdja odkrili do štiri različne pesticide PFAS, v breskvah in marelicah pa do tri.

Med zelenjavo najbolj sporni zelena solata in kumare

Čeprav je kontaminirane zelenjave v povprečju manj, pa imajo

nekatero vrsto zelenjave višje odstotke sledi pesticidov PFAS kot sadje, pri čemer so v organizaciji postavili zeleno solato in kumare. Med uvoženim sadjem in zelenjavo so tisti, ki so najverjetneje vsebovali ostanke pesticidov PFAS, največkrat prišli iz Kostarike (41 odstotkov), Indije (38 odstotkov), Južne Afrike (28 odstotkov), Kolumbije (26 odstotkov) in Maroka (24 odstotkov).

Kot so še zapisali pri PAN Europe, so med pesticidi PFAS v sadju in zelenjavi leta 2021 najpogostejše odkrili fungicid fluopiram, insekti-

cid flikonamid in fungicid trifloksistrobin.

Ugotovitve raziskave po pojasnilih nevladne organizacije kažejo, da evropski potrošniki vse pogostejše uživajo pesticide PFAS, česar po njihovih opozorilih ne gre podcenjevati. „Stalno kopičenje PFAS v tleh, vodi in prehranjevalni verigi skupaj z drugimi kemičnimi snovmi predstavlja dolgoročno tveganje za zdravje ljudi in okolje. Prepoved uporabe pesticidov PFAS je nujna za omejitev izpostavljenosti evropskih državljanov in zaščito njihovega zdravja, vključno z najbolj ranli-

vimi skupinami,“ so pozvali v PAN Europe.

V Sloveniji uvoz zelenjave raste

V zadržni zvezi so med drugim postregli tudi s podatki Kmetijskega inštituta Slovenije o uvozu zelenjave. Zaznati je nadaljevanje trenda povečevanja uvoza zelenjave. Skupna količina uvožene zelenjave se je v letu 2022 povečala za štiri odstotke, od tega je bilo sveže zelenjave iz uvoza približno toliko kot v letu 2021, uvoz predelane zelenjave pa je bil za devet odstotkov večji.

V količinski strukturi zunanje trgovine sveže zelenjave so najpomembnejše zelenjadnice paradižnik, čebula, paprika, solata, lubenica, melona, kumara in zelje. Podatki za leto 2022 tudi kažejo, da je bila stopnja samooskrbe z zelenjavo 38-odstotna, kar je pet odstotnih točk manj kot v letu 2021. Za približno toliko se je znižala tudi stopnja samooskrbe s svežo zelenjavo, z 59 na 53 odstotkov.

Ur, Sta

Foto: P. Lavre

Podravje, Slovenija • Računsko sodišče o komunalnem blatu

Opozorila o pravni praznini in „teksas“ sistemu

Ptuj je bil pred tremi leti v središču afere s komunalnim blatom, saj so prevozniki blato s ptujske čistilne naprave namesto na obdelavo ali v sežigalnico na uničenje odlagali v naravo, na obronke zelenega Pohorja. Afera je izbruhnila v začetku poletja, temperature v mestu ob Dravi pa ni dvigovalo samo vreme, ampak tudi vroče politično dogajanje in grožnje s tožbami.

Ko so indici jasno nakazali, da je blato na Pohorju ptujsko, je vodstvo občine direktorju Komunale Janku Šircu zaščitilo hrbet. Mestni svetniki, ki so bili z opozorili glasni, pa so prejeli pozdrave Širčevih odvetnikov. Zadeva bo za večno ostala brez epiloga, saj pravna država sodi le igralcem, ne pa tudi režiserjem zgodbe. V začetku leta je sicer eden od vpletenih, ki je prevoznikom kazal mesto, kam naj blato odložijo, krivdo priznal, sodišče mu je naložilo kazen vikend zapora.

Nepregledni, nejasni in pomanjkljivi predpisi

Po burnem dogajanju na Ptuj je ravnanje s komunalnim blatom pod drobnogled vzel Računsko sodišče, ki je v prvi vrsti našlo pravno praznino. „Pristojno ministrstvo ni pripravilo predpisov na način, da bi celovito in nedvoumno urejali ravnanje s komunalnim blatom. Nepregledna, nejasna in pomanjkljiva ureditev v predpisih otežuje sledljivost komunalnega blata ter povzroča nejasnosti pri opredelitvi potrebnih ravnanj in odgovorno-

sti,“ so opozorili revizorji, ki so pod drobnogled vzeli ministrstvi za okolje in naravne vire, oba resorna inšpektorata ter republiško agencijo za okolje Arso. Poudarili so, da sta ministrstvo in Arso vzpostavila sistem za evidentiranje komunalnega blata in spremljanje ravnanja z njim, vendar ta ne zagotavlja sle-

dljivosti do njegove končne obdelave. „Ministrstvo vodi evidence, ki so javno dostopne. Arso evidence o količinah nastalega, obdelanega in oddanega blata vodi na podlagi evidenc, ki jih komunalna podjetja sporočajo za preteklo leto. Arso tako med letom ne razpolaga z ažurnimi podatki o trenutnih ko-

ličinah nastalega in obdelanega komunalnega blata. Dejstvo, da je bilo v nekaj primerih komunalno blato, ki je odpadke, puščeno na za to nepredvidenih mestih v okolju, pa kaže na to, da v sistemu obstajajo slabosti.“

Rešitve dokončne obdelave za količine komunalnega blata, ki nastane v Sloveniji, nimamo. Ko je tujina, v prvi vrsti Madžarska, omejila uvoz, so zazvonili zvonovi, a očitno premalo, da bi v pisarnah na ministrstvu prišli do streznitve. Ministrstvo je namreč po navedbah Računskega sodišča samo iskalo prostore začasno skladiščenje blata in pripravilo podlage za zagotovitev dodatnih zmogljivosti za njegovo obdelavo, ni pa zagotovilo dolgoročne rešitve.

Podatki o blatu v prosti presoji komunalnega delavca

Na Računskem sodišču so jasni, da ministrstvo, ARSO in inšpektorat niso v celoti zagotovili spremljanja ravnanja s komunalnim

Slovenija je v letih 2017–2019 izvozila dve tretjini komunalnega blata. Težava je nastala, ko je tujina uvoz omejila, saj v Sloveniji vzdržne sistemske rešitve za dokončno obdelavo komunalnega blata nimamo. „Ministrstvo in ARSO nista zagotovila vseh podlag za učinkovito ravnanje. Ministrstvo ni razmislilo o scenariju, kaj z blatom, ko ga ni moč izvažati in ostaja doma,“ so jasno navedli revizorji Računskega sodišča.

blatom in nadzora nad ravnanjem s komunalnim blatom. Vodenje podatkov je bilo prepuščeno subjektivni oceni komunalnega delavca, saj ministrstvo ni izdelalo meril, iz katerih bi izhajala vsaj okvirna količina blata, ki nastane po čiščenju odpadne vode na čistilni napravi. „Zaradi tega je bil otežen nadzor nad podatki, ki so jih sporočali upravljavci čistilnih naprav,“ so navedli na Računskem sodišču in opozorili še na neskladje podatkov – tistih, ki so jih sporočale komunale, in tistih, ki jih je vodil Arso. „Ker se podatki iz obeh zbirk med seboj ne ujemajo, ne obstajajo zanesljivi in kakovostni podatki o komunalnem blatu. To pomeni, da sistem ravnanja s komunalnim blatom ni v celoti ustrezen in pregleden oziroma vsebuje slabosti, ki povečujejo tveganje za nepravilnosti in tudi za njegovo nedovoljeno puščanje v okolju.“

Po novem vozilu z GPS-sistemom

Računsko sodišče pričakuje popravilne ukrepe in odzivno poročilo revidirancev. Dodajmo, da je republiškemu inšpektoratu za okolje po ptujski aferi uspelo v pravno regulativo vključiti dve dopolnitvi. Prva je ta, da mora biti vsaka pošiljka odpadkov opremljena z evidenčnim listom; po starem je veljal skupni evidenčni list. Druga sprememba je, da morajo biti vozila, ki odpadke prevažajo, opremljena s sledilnim sistemom GPS. „Ta na podlagi satelitskega navigacijskega sistema določa točno lego in čas lokacije vozila, beleži vse premike vozila ter zagotavlja vpogled v zgodovino voženj za najmanj dve leti,“ so v začetku leta za naš časopis povedali na inšpektoratu za okolje.

Mojca Zemljarič

Ptuj • Dan slovenskih semen na semenskem vrtu Podravja

Irena Rotar: »Semena so bogastvo naroda in dežele«

Na ptujskem vrtu semen na Infrastrukturnem centru Ptuj je Kmetijski inštitut Slovenije priredil Dan slovenskih sort, kjer so predstavniki inštituta s člani različnih nevladnih organizacij ali entuziasti s področja ohranjanja in izmenjave semen govorili o pomenu in možnosti ohranjanja avtohtonih semen. »Semena so bogastvo naroda in dežele,« je poudarila Irena Rotar, aktivistka s področja samooskrbe in pobudnica Štafete semen – izmenjave semen, ki živi že 12 let.

Rotarjeva, ki je soustanoviteljica gibanja in gonilna sila Ekoci – Ekološke civilne iniciative, opozarja, da smo izgubili že 80 % semen in da je naloga vseh, da se jih preostalih 20 % še ohrani. Še posebej v luči neodvisnosti, samooskrbe pa tudi prihodnosti nas vseh. Semenske korporacije so pogosto lastniško povezane s proizvodnjo zaščitnih sredstev in gnojil, nekatere celo s proizvodnjo zdravil za ljudi in živali.

»Gre za vlak kapitala, ki vse peha v pogubo,« je slikovita Rotarjeva. Dodaja pa, da ta vlak podpira tudi politika oz. kapital narekuje smer politiki. »Naši predniki so delovali po načelih biodinamike, permakulture torej v sožitju in v skladu z naravnimi smericami. Če bi politika želela pravi zeleni prehod, bi se zavzemala za tovrstne načine pridelave hrane, žal pa tovrstnega načina ne poganja kapital.« Za ohranjanje

Četrtna semen neustreznih

Fitosanitarni inšpektorji so pri analizi 53 vzorcev semen zelenjadic, ki so jih pridobili iz skladišč dobaviteljev in s polic trgovcev, ugotovili, da je bilo kar 13 oz. četrtna vzorcev neskladnih, razlog pa neustrezna kaljivost. Glavni vzrok za slabo kaljivost je bilo staro seme, saj so bili nekateri vzorci pakirani v letih 2020 in 2021. Inšpektorat uprave za varno hrano zato potrošnikom svetuje, da pri nakupu semen preverijo datum pakiranja na embalaži, ta podatek je namreč pomembnejši kot sam rok veljavnosti izdelka.

Foto: Mojca Vtič

Irena Rotar, neodvisna aktivistka samooskrbe in gonilna sila projekta Štafeta semen, je v enem izmed pogovorov dejala: »Brez semen ni hrane. Kdor ima hrano, ta ima oblast. Brez prehranske varnosti pa ni miru.«

semen, samooskrbe na naravi prijazen način se zavzemajo manjši pridelovalci in vrtničarji, pravi. Ti negujejo bogatost raznovrstnosti rastlinja, prizadevajo pa si, da bi se povezali tudi s Kmetijskim inštitutom Slovenije, ki je eden izmed skrbnikov genske rastlinske banke.

Na Ptujju skrbijo za 45 sort vrtnin

Semena ohranjajo oz. izvajajo vzdrževalno selekcijo, žlahtnijo oz. ga pridobivajo za prodajo v Infrastrukturnem centru Ptuj, nekdanjem selekcijsko poskusnem centru. »Na 38,7 ha zemljišč izvajamo vzdrževano selekcijo za 45 sort

vrtnin. To število želimo še povečati,« je dejal vodja centra Darko Vernik. Letos so tako že postavili dodaten rastlinjak, v prihodnje načrtujejo tudi postavitev namakalnega sistema, za mokra leta, kot je tudi letošnje, pa bi potrebovali še osuševalne jarke. O pomenu lokalnih semen pa pravi: »Vrednost lokalnih semen je v okusu, prilagojenosti okolju. Želim si, da bi jih znali obdržati. Zato apel potrošnikom ter ostalim, da iščejo lokalno pridelano zelenjavo, po možnosti lokalne domače sorte, kajti prednost in vrednost tovrstne hrane je zagotovo kakovost.«

Mojca Vtič

Foto: CG

Selekcijsko-poskusni center Ptuj je bil središče razvoja semenarstva v podjetju Semenarna Ljubljana, ki je v letu 2022 prešel pod okrilje Kmetijskega inštituta Slovenije.

Videm • Lani občina subvencionirala višjo ceno vrtca, letos ne

Občina umaknila subvencijo in še podražila vrtec

Vrtec Videm, ki deluje na štirih lokacijah, naj bi v jeseni povezal 12 oddelkov, od tega tudi dva na Selih. Slednje je sicer odvisno od pridobljenega uporabnega dovoljenja za montažni vrtec. Na podlagi oddelkov in predvidenega števila otrok je Šola Videm, pod okriljem katere deluje vrtec, pripravila izračun novih cen vrtca. A te ne bodo višje za dobrih 10 %, kot je bilo predstavljeno, temveč v povprečju kar za 20 odstotkov oz. za petino.

Ob lanskih povišanjih cen vrtca so svetniki potrdili vščen predlog vodstva občine po dodatnem subvencioniranju cene, saj je bila predvidena podražitev programov tudi do 20 odstotkov. Tako so svetniki lani soglasno potrdili sklep, da občina nase prevzame polovico predvidene podražitve s subvencijo. Za starše se je torej vrtec podražila za 10 in ne za 20 odstotkov.. Letos se za to potezo niso odločili s pojasnilom, da so staršem (kot boniteto) omogočili dvomesečno rezervacijo vrtca in s tem plačilo 50 % siceršnje cene programa v polletnih mesecih julija in avgusta, je pojasnil župan Brane Kolednik. Šola je zato oblikovala, svet pa podprl nove cene, ki bodo za starše in občino za prvo starostno obdobje višje za 11,6 %, za drugo 9,57 %, cena kombiniranih oddelkov pa bo višja za 13,12 %. Glede na to, da občinski bombončki letos niso bili razdeljeni, pa bo realna podražitev znašala okrog 20 odstotkov.

Foto: Mojca Vtič

Videmski svetniki so potrdili število vrtčevskih oddelkov in nove cene vrtca.

Pri izračunu pozabili na lanski občinski bombonček

Žiga Škrabl je ob tem poudaril, da se je vrtec od leta 2019 podražil za 39 odstotkov. A dovolj je že, da se ozremo v leto 2022: v primerjavi s cenami izpred dveh let bo v jeseni videmski vrtec dražji za tretjino!

Odgovor ravnatelja in svetnika Roberta Murka je bil, da so se zvišali stroški dela ter da je treba upoštevati tudi inflacijo. Žal pa dohodki staršev ne sledijo tem odstotkom, na primer minimalna plača se je od leta 2022 do danes zvišala za 16 %. Župan Brane Kolednik je v okviru razprave poudaril, da največji delež plačila vrtca zapade na občinski proračun, saj

da občina poravna 70 % cene oz. stroškov vrtca.

V letu 2023 je za delovanje vrtca občina namenila okrog 900.000 evrov, finančni načrt vrtca pa je obsegal nekje 1,3 milijona evrov. To razmerje pa tudi pomeni, da je glavna staršev v četrtem dohodninskem razredu, kar pomeni, da je prihodek na osebo od 461,55 do 538,46 evra.

Koliko bo podražitev dejansko udarila starše po žepu

Ravnatelj je višino podražitve ponazoril še z dvema ekstremoma, in sicer da bo podražitev za starša, ki je v drugem dohodkovnem ra-

Nerešeni projekti preteklih mandatov in novi izzivi

V okviru seje je Andrej Rožman ponovno izpostavil zimzelene teme – hmelj, iskanje lastnega vodnega vira ter pozval k ureditvi talnih označb na cesti Videm–Markovci, ob tem pa zaprosil za odgovore na svetniška vprašanja s preteklih sej. Friderik Likavec se je oglašil glede gradnje optičnega omrežja Rune, na območju občine namreč za izkop skrbi režijski obrat. »V dveh mesecih je bilo izkopano vsega 500 metrov, ko se občani pogovarjajo z izvajalcem, slednji pravijo, da dela zadržuje režijski obrat.« Župan je dejal: »Naj ti občani pokličejo na občino. Pogovarjamo se z vsemi deležniki, stvari se izvajajo. Dela so bila prekinjena, ker je bilo območje razmočeno in smo izvajalca porabili za sanacijo neurij.«

Zvonko Korpič pa je župana izzval z vprašanjem, kdaj se lahko Društvo upokojencev Videm nadeja novih prostorov. »Sprva je bilo načrtovano, da bi prejeli prostore v nekdanji pošti, sedaj naj bi se tja selila zobozdravnica.« Župan je odvrnil, da iščejo druge prostore za društvo in da so v fazi dogovarjanja. Na očitke Korpiča, da iskanje traja že lep čas in da še hitro ni pričakovati rezultatov, pa je prvi mož občine odgovoril: »Če bi bila že v preteklosti ta problematika rešena, potem se o tem danes ne bi pogovarjali.«

zredu, znašala šest evrov, za starša, ki plačuje največ, to je 77 % cene programa, pa bo podražitev znašala 53,12 evra za prvo starostno obdobje. Pri tem pa ravnatelj očitno ni upošteval lanske občinske subvencije oz. bombončka, ki je veljal do sklepa o novih vrtčevskih cenah. Enostavno povedano: starši bodo v novi ceni vrtca od jeseni občutili tako lansko kot letošnjo podražitev. To pa pomeni, da bo starš v drugem dohodkovnem razredu plačal 12 evrov več za otroka v 1. starostnem obdobju, starš v zad-

njem pa 93 evrov. Glede na to, da naj bi bilo največ staršev v četrtem dohodninskem razredu, pa bo podražitev znašala 36 evrov za prvo starostno obdobje in 21 evrov za drugo. Svetniki so nove cene brez resnejše razprave potrdili.

V povezavi z vrtcem je župan Brane Kolednik še napovedal objavo razpisa za projektiranje in izgradnjo novega 10-oddelčnega vrtca. Predvideno je, da bodo v volilnem letu septembra 2026 otroci že vstopili v nov vrtec.

Mojca Vtič

Spodnje Podravje • Participativni proračuni: da ali ne?

Hajdinčani ta mesec glasujejo o projektih

Na Hajdini poteka glasovanje o participativnem proračunu. Občina bo za projekte, ki jih bodo občani podprli z največ glasovi, namenila 30.000 evrov. V izboru je osem projektov, glasovati bo moč še to in naslednjo sredo.

Medtem ko na Ptujju participativnega proračuna več ne bo, Kidričani ga medtem niti niso uvažali, ga na Hajdini letos prakticirajo drugo leto zapovrstjo. Župan Stanislav Glažar je pojasnil, da gre za projekte, ki jih predlagajo občani in jih verjetno drugače v proračun ne bi uvrščali. „S participativnim proračunom lahko prebivalci občine sami prepoznajo probleme ali možnosti izboljšav, predlagajo rešitve in potem med podanimi pre-

dlogi, ki izpolnjujejo kriterije, tudi izbirajo z glasovanjem. Glasujejo lahko občanke in občani s stalnim prebivališčem v občini Hajdina, ki so dopolnili 16 let. Upoštevajo se predlogi, ki niso vključeni v načrt občinskih vlaganj, finančno ovrednoteni od 2.000 do 10.000 evrov in so realno izvedljivi v tekočem letu. Letos je namenjenih 30.000 evrov za tri projekte, ki bodo dobili največ glasov. Izbiramo med osmimi predlogi iz različnih področij dela

in življenja naše občine, glasovanje pa poteka v treh terminih v juliju,“ je razložil župan Glažar.

V Kidričevem ga nimajo, na Ptujju so ga zamrznili

V Hajdini sosednji občini Kidričevo participativnega proračuna nimajo, čeprav je bila zanj na eni od sej občinskega sveta podana pobuda. Župan Anton Leskovar meni, da participativnega proračuna ne potrebujejo, saj pobude občanov o projektih, če je po njih izkazana potreba oziroma so izvedljivi, vključijo v proračun. Zanje poskusijo poiskati tudi denar po evropskih in drugih razpisih. „Medtem ko se v klasičnih participativnih proračunih vse financira z lastnimi sredstvi,“ je povedal direktor kidričevske občinske uprave Damjan Napast.

Ptujčani so participativni proračun imeli, a ga v prihodnje več ne bodo prakticirali. Letos bodo izvedli lani izglasovane projekte, nato bodo participativni proračun ugasnili. „Koncept je bil leta 2021 zastavljen smiselno, a izjemno

Foto: CG

nizka, manj kot triodstotna udeležba na glasovanju je eden izmed glavnih razlogov za odločitev, da izvajanje zamrznemo in poiščemo optimalnejši model, ki bo k sodelovanju pritegnil večje število občanov. Za izvedbo lani izglasovanih

projektov letos v proračunu MO Ptuj namenjamo 175.000 evrov. Doslej izglasovane projekte, skupaj jih je 11, bomo letos izvedli. Znesek, ki smo ga v proračunu MO Ptuj zadnji dve leti zagotavljali za izvedbo participativnega

proračuna, je bil 175.000 evrov. Na začetku je bil za 50.000 evrov nižji znesek, a tudi povišanje sredstev zelenih učinkov ni prineslo,“ so pojasnili v kabinetu županje MO Ptuj Nuške Gajšek.

Mojca Zemljarič

Predlagani projekti v občini Hajdina

- Naprava za ulično telovadbo v Slovenji vasi (10.000 evrov)
- Ogrevalni sistem v večnamenskem objektu na Zg. Hajdini (4.200 evrov)
- Pametna plezalna stena v telovadnici OŠ Hajdina (10.000 evrov)
- Igrala za otroke v Gerečji vasi (10.000 evrov)
- Ograja in nadstrešek pri igralih v Skorbi (10.000 evrov)
- Pokrito kegljišče v Dražencih (9.000 evrov)
- Footgolf luknje in info table ob športnih igriščih (4.300 evrov)
- Novo avtobusno postajališče in klime v gasilskem domu Hajdoše (10.000 evrov)

Ptuj • 16. festival Arsana skozi izložbe

Tudi letos izložbena festivalska vabila

Festival Arsana letos s strnjnimi dogodki vabi od julija do konca avgusta. Ob promocijskih knjižicah z več kot 50 dogodki je ptujska in slovenska pravljčarka Liljana Klemenčič, ki je od drugega festivala Arsana vpeta v festivalsko dogajanje, že tretje leto zapored tudi poskrbela za svojevrstno vabilo v izložbenih oknih starega mestnega jedra.

Prav vsako glasbilo v teh oknih pa ima zgodbo, ki navdihuje, je nekaj posebnega. Lahko bi celo dejali, da imajo zgodovinsko vrednost glede na to, v katerem letu so postala glasbena spremljevalka znane ptujske družine. V izložbenem oknu ene najstarejših ptujskih modnih trgovinic, če že ne najstarejše, ki še odpira svoja vrata, trgovinice La Donna v Murkovi ulici, je razstavljena harmonika Viktorija iz leta 1946, ki je bila darilo takrat desetletnemu fantiču. Ni bila nova, kupljena je bila iz druge roke. Fantič se je kasneje kot odrasel moški poročil z

dekletom, ki mu je bilo ime Viktorija. Od tod njeno poimenovanje. V modnem ateljeju Sabine Hameršak v Prešernovi pa je dobila prostor frajtonarica. „Med Slovenci je namreč vedno bolj priljubljena harmonika, ki ni več samo narodno-zabavna harmonika, ki ima veliki diapazon glasbenega izraza. Frajtonarica v tem izložbenem oknu je še starejša od harmonike Viktorije, saj je bila izdelana že veliko let pred drugo svetovno vojno,“ še pojasnjuje Liljana Klemenčič. V prostorih Arsanine nove pisarne na Slovenskem trgu pa

je razstavljena harfa iz Zasebne glasbene šole v samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj, ki je že lani na tej svojevrstni razstavi glasbil in knjig v izložbenih oknih v starem mestnem jedru Ptuja požela veliko zanimanje. Ptuj je tako tudi letos z glasbenim festivalom Arsana pridobil na ureditveni podobi izložbenih oken. Zagotovo pa je tudi lepa dodatna promocija dogodkov, ki bodo letos bogatili ptujsko poletno dogajanje in vabili obiskovalce k uživanju ob glasbi in tudi dobri knjigi.

MG

Izložbeno eno ene najstarejših modnih trgovinic v starem mestnem jedru krasi harmonika iz leta 1946. Tudi letos na festival Arsana skupaj vabijo knjige in glasbila s svojevrstnimi, zanimivimi zgodbami.

Majšperk • Šentvoršca na Ptujski Gori

Trije zbori in simfonični orkester

Na predvečer šentvoršce, praznika Ptujskogorske Matere Božje, je bazilika gostila sveto mašo, katere somaševanje je vodil mariborski nadškof Alojzij Cvikel, posebnost praznične maše pa je bila glasba.

Marsikaterega vernika, poslušalca, obiskovalca so srbele dlani, da bi jih razklenil in zaploskal zvokom bobnov, pihal, godal, ki so zakrožili pod oboki bazilike, ter glasovom treh pevskih zborov sv. Viktorina, Utrinek in Magnifikat pod taktirko Petra Gojkoška. Drugi julij je praznik Ptujskogorske Matere Božje, Marije Zavečnice s plaščem, kamor se ljudje že stoletja zatekajo s prošnjami,

zahvalami, priprošnjami. O tem priča tudi knjiga, ki nagovarja vernike, romarje ali obiskovalce v notranjosti cerkve. Pisave – drobne, velike, tiskane, pisane črke – zahvale za zdravje, prošnje za uspešne operacije, razumevanje in dobre odnose v družini. Vera in upanje – oboje težko povezljivo z razumskim razmišljanjem 21. stoletja, a še kako živo in prisotno. Živa, mogočna je bila tudi pesem

na predvečer ptujskogorskega praznika, ko so zbori izvedli Mozartovo mašo (Orgelsolomesse v C-duru), pri tem pa jih je spremljal simfonični orkester sedanjih in nekdanjih učencev Zasebne glasbene šole v samostanu sv. Petra in Pavla ter vrhunski solisti. »Mozartovo mašo, ki je bila del bogoslužja, smo izvedli tretjič, prvič na Ptuj, za jurjevo, maja v Cirkovcah in sedaj še na Ptujski Gori. Ko smo imeli generalko v prazni baziliki, je bil namesto glasbe en sam hrup, ko pa je prišlo v cerkev občestvo, je bila akustika pravšnja. Pesem je bogoslužje povzdignila in vsi, verni in neverni obiskovalci, so cerkev zagotovo zapustili duhovno bogatejši. Namreč naš namen je, da širimo ljubezen do glasbe, energijo, veselje in da se tudi poslušalstvo tega navzame,« je dejal dirigent Peter Gojkošek, ki že napoveduje nove projekte, med drugim mašo s petimi zbori oz. 120 pevci in 50-članskim orkestrom.

MV

Mozartova maša pod oboki mogočne bazilike

Kidričevo • 20. jubilejna likovna kolonija DPD Svoboda

Platno, kolaž, fotografije in instalacija

Delavsko prosvetno društvo (DPD) Svoboda Kidričevo je letos priredilo jubilejno, 20. likovno kolonijo. Poimenovali so jo Krog-naokrog, ustvarjena dela so na ogled v slavnostni dvorani dvorca Sternthal.

Foto: AV

Utrinek z odprtja razstave likovnih del na temo neskončnosti Krog-naokrog.

Odprtje razstave je z izbranimi besedami pospremila predsednica DPD Svoboda Majda Klemenčič Vodušek. V spominih se je sprehodila vse do leta 1997, ko so Kidričani z razstavo likovnih del obudili delovanje društva. Nadaljevala je takole: „Leta 2000 smo razstavili božično-novoletne voščilnice, leto kasneje je knjižnica odprla vrata za vse ljubitelje likovne umetnosti. Prva je razstavljala Irena Tušek, istega leta je ob občinskem prazniku imel samostojno razstavo Bojan Lubaj. Leta 2002 so razstavljali otroci šole in vrtca Kidričevo ter naš častni član Stojan Kerbler. Nato smo organizirali likovna tečaja za odrasle in otroke, ki ju je vodil Tomaž Plavec. Leta 2004 smo na pobudo Bojana

Lubaja priredili prvo likovno kolonijo ob občinskem prazniku, ki smo jo letos pripeljali do 20. obletnice.“ Voduškova je posebej poudarila pomen prijateljstva med člani društva. „Prosti čas namenjamo ustvarjanju, spoštujemo ustvarjalnost posameznika, se dopolnjujemo z nasveti, dozorevamo in rastemo. Da se naše vrste pomlajujejo, pa nam daje zagon za naprej.“ Vodja likovne sekcije Aleksandra Vidovič je predstavila na letošnji koloniji nastala likovna dela. Udeleženci kolonije so tokrat ustvarjali v Kungoti pri Ptuj. „Če pogledamo naokrog, nas obdaja čudovita narava. V naravi vse kroži in se ponavlja. In del narave smo tudi mi. Smo del univerzuma, ki je

neskončen, neskončni sta naša domišljija in ustvarjalna energija. Tako so se zazrli vase, v naravo in neskončnost kroga tudi likovniki DPD Svoboda Kidričevo. Z likovnimi deli se na razstavi predstavlja 18 avtorjev. Ustvarili so slike na platnu, kolaž, fotografije in instalacijo iz naravnih materialov. Veseli smo, da se nam vsako leto priključijo mladi ustvarjalci. Ustvarjali so: Jože Šafranko, Albina Murko, Irena Tušek, Bojan Lubaj, Gregor Samastur, Samo in Jaka Vrabič, Jani Jančec, Aleksandra Vidovič, Tina Emeršič, Tomi Kirbiš, Nia Petek, Neja Vogrinc, Luka Gašparič, Lazar, Ema in Đorđe Rakovič ter Elka Planinšek,“ je povedala Vidovičeva.

MZ

Sv. Andraž • 50 let društva gospodinj Vitomarci

Zlati jubilej gospodinj

Zadnja junijska nedelja je v Vitomarcih izzvenela v praznovanju »zlate« obletnice delovanja tamkajšnjega društva gospodinj.

Foto: Katarina Gomzi

S pesmijo Danes smo se skupaj zbrali so prireditve začele ljudske pevke društva gospodinj Vitomarci, nato je zaplesala otroška folklorna skupina KUD Vitomarci priznanja in zahvale za dolgoletno delo v društvu. Dogodek je povezovala predsednica KUD Vitomarci Valerija Ilešič Toš, ki je med drugim posnela tudi del video vsebin ter priskočila na pomoč pri organizaciji dogodka. Članicam je čestitala tudi županja občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah Darja Vudler Berlak. Domača občina jim

je pri izvedbi praznovanja na pomoč priskočila z donacijo, turistična kmetija Pri kapeli je poskrbela za pogostitev, Vinogradniško-sad-jarsko društvo Vitomarci pa za žlahtno kapljico. Gospodinje so se potrudile še s peko in pripravile manjšo razstavo pred odrom. Praznovanje bodo nadaljevale jeseni, ko bodo pripravile večer ljudskih pesmi ob 15. obletnici ustanovitve skupine ljudskih pevkv in izdale zbornik.

Aleksandra Papež

Ptuj • Znani so rezultati poklicne mature

Najboljši uspeh poklicne mature na ŠETK

Maturanti srednjih strokovnih in tehniških šol so si lahko v minulem tednu oddahnili. V roke so namreč prejeli rezultate poklice mature, ki so odraz trdega dela. Svoj uspeh so slavili skupaj z učitelji, starši in prijatelji na svečanih podelitvah maturitetnih spričeval.

Maturanti in maturantke Strojne šole ŠC Ptuj so se udeležili slavnostnega dogodka v viteški dvorani ptujskega gradu. V spomladanskem roku je poklicno maturo opravljalo 59 kandidatov, od tega en odrasli. Sedem je bilo neuspešnih, kar pomeni 88-odstotni uspeh. Vseh 23 točk je na poklicni maturi dosegel strojni tehnik Andrej Časek Hojnik, na katerega so še posebej ponosni.

Elektro in računalniška šola Ptuj

Nagrade Elektra Maribor

Družba Elektro Maribor je tudi letos nagradila tri dijake Elektro in računalniške šole ŠC Ptuj. To so Jan Žveglja (zlati znak), Urban Hajšek (srebrni znak) in Sara Kočevlar (bronasti znak). Najboljši dijak je prejel nagrado v višini 300 evrov, drugouvrščeni v višini 200 evrov in tretjeuvrščena dijakinja v višini 100 evrov.

Devet zlatih maturantov in maturantk ŠETK v družbi ravnateljice Darje Harb.

je svoje maturante in maturantke počastila v dvorani dominikanskega samostana na Ptuj. Ravnatelj Rajko Fajt je v nagovoru poudaril pomen tehnike in inženirstva, hkrati pa je mladim zaželel vse dobro na njihovi nadaljnji karierni poti. Poklicno maturo je opravljalo 96 dijakov, od tega je bilo uspešnih 86 oz. 90 %, zaključni izpit pa 31 dijakov, od tega je bilo uspešnih

29 ali 93,5 %. Uspeh je v povprečju prejšnjih let, zato je Fajt z letošnjimi rezultati zadovoljen. Zlati maturanti so Luka Marinič (tehnik računalništva), Urban Hajšek (tehnik mehatronike) in Tian Šibila (tehnik mehatronike). Na zaključnem izpitu so odlični uspeh dosegli: Dimitrij Mlakar (mehatronik operater), Klemen Šošter (mehatronik operater) in Jaka Drobnak (elektrikar).

Ponosni na devet zlatih maturantov in maturantk

Šola za ekonomijo, turizem in kmetijstvo ŠC Ptuj že vrsto let zapored organizira slavnostno podelitev maturitetnih spričeval v Rimskem taboru Poetovio. Poklicno maturo je letos opravljalo

Svečana podelitev maturitetnih spričeval maturantov Elektro in računalniške šole je potekala v dominikanskem samostanu.

67 dijakov, zaključni izpit pa 58 dijakov. Na zaključnem izpitu je bilo uspešnih 56 dijakov (98,5 %). Odličen uspeh na zaključnem izpitu je doseglo 14 dijakov. Poklicno maturo je opravljalo 65 dijakov, uspeh pa je bil 98,5-odstoten. Posebej so ponosni na letošnjih devet zlatih maturantov iz programa ekonomski tehnik. Ta naziv so osvojili: Filip Gašparič, Tanja Kolmančič, Bojana Krivec, Luka Majcen, Nuša Malek, Nejc Podgoršek, Oriana Bračko, Nika Čeh in Lara Predikaka. Ravnateljica Darja Harb je z rezultati

izredno zadovoljna. »Rezultati dijakov so tudi naš uspeh in motivacija za nadaljnje delo z mladimi. Naši dijaki so bolj ali manj vsi motivirani za učenje, delo in sodelovanje v projektih. Trudimo se namreč v vsakem izmed njih prepoznati njihove talente in interese ter jih v tej smeri spodbujati v njihovem profesionalnem razvoju. Minulo šolsko leto je bilo polno izzivov in odličnih rezultatov, ki so jih letošnji rezultati mature in zaključnega izpita še nadgradili,« je zaključila Harbova.

Estera Korošec

Ptuj • Festival Art Stays 2024

Ptuj, velika galerija sodobne umetnosti

Najstarejše slovensko mesto je ponovno zadihalo s sodobno umetnostjo. Letošnji Festival Art Stays Prostori je mestno poletno dogajanje obogatil s številnimi dogodki na temo sodobne umetnosti oz. tematiko prostora, s katero nagovarja občinstvo letos.

Skoraj ni medija, ki se v tem kontekstu ne bi spogledoval s prostorom v takšni ali drugačni obliki. Tudi letos je KUD Art Stays, organizator že 22. Festivala sodobne umetnosti, pritegnil številne domače in tuje umetnike, ki so se udeležili dogajanja otvoritvenega vikend festivala. Galerije in razstavišča bodo odprti še celo poletje, vse do 8. septembra, tako da si bodo lahko razstave, ki so vsako leto središče festivala, ogledali še vsi tisti, ki jih v tem času ni bilo na Ptuj.

„S festivalom smo zadovoljni, tudi obisk je odličen. Želimo si, da razstave na desetih lokacijah in več obišče čim več ljudi. Tudi po otvoritvenem vikendu bo še veliko dogajanja, likovnih delavnic, vodenih ogledov, performans Dušana Fi-

Multimedijsko delo francoske umetnice Batrice Lartigue in svobodno, izrazno raziskovanje giba ptujske plesne skupnosti Gea sta odprla letošnji Festival sodobne umetnosti Art Stays.

šerja. Pripravljamo pa že naslednjo edicijo festivala, obenem zadnjo v tem štiriletnem obdobju, ki bo potekala z naslovom Prah. Tudi ta tema je malce provokativna po eni

strani, s širokim nagovorom, vezana na veliko drugih tematik,“ je povedal umetniški vodja Festivala Art Stays Jernej Forbici.

MG

Ozka galerija, najnovejša ptujska galerija, z razstavo fotografij Srdana Mohoriča Industrijski prostori. Ob obnovi Stare steklarke se je ustvarila najožja ulica na Ptuj, ki je s to razstavo dobila novo vsebino.

V Galeriji mesta Ptuj je do 8. septembra na ogled osrednja razstava Prostor letošnjega festivala, ki sta jo postavila kustosa Marika Vicari in Jernej Forbici.

V Galeriji Magistrat so na ogled tudi dela Male poletne akademije. Ustvarjali so: Zala Pelcl, Eva Pelcl, Teodor Murko, Urban Murko, Bor Janžekovič, Sofia Bezjak Petrovič, Nija Šošterič, Gaja Pagliaruzzi, Jaka Ljubec, Zarja Žnidarič, Jakob Forbici, Tibor Žnidarič in Lucija Šošterič.

Ptuj, Portorož • 43. festival Melodije morja in sonca

Aljaž Ramot – pevec z glasbo poeta

V portoroškem Avditoriju je bil 7. julija letošnji že 43. festival Melodije morja in sonca. Letos se je na njem prvič predstavil Ptujčan Aljaž Ramot, pevec, avtor besedil in glasbe ter kitarist. To je bil njegov prvi nastop na tako velikem festivalskem odru v solo karieri in prvi festival, na katerega se je prijavil z avtorsko skladbo.

Ponosen je, da ga je festivalska strokovna žirija izbrala za nastop med 109 prijavljenimi skladbami. Njegova skladba Lebdiva ima zanimivo zgodbo. Nastala je spontano, med sprehodom na Mestni Vrh in klopco ljubezni, kamor zelo rad zahaja. Najprej je nastal refren, čez čas so nastale še kitice. Končno obliko pa je skladba dobila v studiu, skupaj z Nikom Kostanjevcem, ki je soavtor glasbe in koproducent. „Spomnim se, ravno sem končal

z nekim službenim sestankom, ko sem dobil klic z neznane številke. Oglasil sem se, klicala me je gospodična Klavdija iz Avditorija, vprašala, ali sem julija prost, da bi prišel nastopat. Malo sem se nasmejal, saj sem sprva mislil, da me kdo malo zafrkava. Od 109 prijavljenih skladb je bilo enajst izbranih, tri povabljene. To si štejem v neizmer-no čast,“ je povedal Aljaž Ramot. Glasba Aljaža spremlja že od zgodnje mladosti. Skupaj se je naš-

lo nekaj nadobudnih somišljenikov. Prijateljev oče je imel delavnico, podprl je mlade glasbenike, pri njem so lahko vadili. Eni so začeli v garaži, Aljaž in prijatelji v delavnici. Vsi so bili kitaristi, imeli so tudi bobnarja. Nekdo se je moral javiti, da bo pel. Aljaž kot najbolj karizmatičen je poskusil. Na začetku je pel sam sebi, nato je zapel še mami in očetu, ki sta rekla, da je njegovo petje v redu. Ko so jih na vajah začele poslušati punce, pa se je že

Foto: zasebni arhiv

Na festivalu Melodije morja in sonca se je predstavil z lastno skladbo Lebdiva, ki govori o odnosu dveh oseb.

videlo, da je bila odločitev za petje pravilna. Zelo hitro se je petju pridružil pisanje skladb. Prvi in drugi letnik gimnazije je s petjem še nekako šlo, potem je močno mutiral. Prišlo je spoznanje, da vsi, ki želijo v petju nekaj doseči, imajo učitelje. Tudi sam je poskusil pri profesorici Jasni Drobne, ki je vodi pevsko šolo Alegro. Začelo se je tudi sodelovanje s Karin Zemljič, zelo dobro slovensko vokalistko, ki je večkrat nastopila na Evrosongu kot spremljevalna vokalistka. V njej je našel pravo profesorico, ki mu je pomagala, da je pevsko kakovostno zelo napredoval.

Podoben vokalu Michaela Bublu

Uh, ta je malo nehvaležna, pravi, ko vprašanje nanese na to, s kom bi lahko primerjali njegov glas: „Povedal bom to, kar so mi dejali

drugi, da je moj vokal podoben vokalu Michaela Bublu. Tudi sam pristop na koncertih je takšen, bubblejevski. Če bi se moral z nekom primerjati, bi rekel, da kar z njim. Tudi lego in razpon glasu imava podoben. Sicer pa so moji vzorniki ob Michaelu Bublu še Frank Sinatra, Ed Sheran, Lewis Capaldi. Na slovenski zabavni sceni pa Rok Lunaček in Alex Volasko. Najbolj blizu mi je pop, rad imam tudi contry, blues, funk. Vso glasbo imam rad. Tudi dobra veselica mi je všeč,“ pove.

Do konca leta album

Festival Melodije morja in sonca je zagotovo neke vrste prelomnica na njegovi glasbeni poti. Pogostejše ga bomo lahko spremljali na različnih nastopih, pričakovati je, da tudi na ptujskih odrih. V Kavarni Evropa ga v tem poletju čaka nekaj nastopov v duetu z Leom Čohom.

Festival Melodije morja in sonca je bil za Aljaža Ramota vedno pristni festival, z veliko novih imen, čustvene glasbe, povsem drugačne od tiste na Emi. Že kot zelo majhen si je dejal, da bi tudi sam rad bil enkrat na takšnem odru. Zdaj uresničuje svoje sanje. Skladba je nastala ravno pravi čas, da se je lahko prijavil. Občina Piran in Avditorij Portorož sta letos prevzela vso organizacijo nase, ker je RTV Slovenija letos odpovedal vse festivale. Na festival se ni prijavil z velikimi pričakovanji. Vedel je, da je skladba dobra, čutna, izviral je iz sebe, tako kot vedno.

Njegov prvi cilj je, da bi posnel čim več avtorskih skladb, do konca leta tudi album. Z avtorskimi skladbami je napolnil že pet ali šest zvezkov. Težko pa bo med njimi izbrati tiste za objavo. „Nikoli nisem zadovoljen, vedno bi nekaj dograjeval v teh svojih skladbah, pri katerih imam zelo poetski pristop. Večina je ubranih na temo ljubezni, romantike, čustev ... Zelo rad imam dvojino, ki je drugi jeziki nimajo. Z dvojino lahko neke stvari poudariš,“ svojo glasbo predstavi Aljaž.

Zaposlen je v podjetju Databox. Po izobrazbi je kemijski inženir, z vsemi pogoji za magistriraj, razen magistrske naloge, ki še čaka neke v predalu. Začel je delati v stroki, nakar je uvidel, da se v tem poklicu ne vidi 40 let. Iskal je nekaj drugega, presedlal je na vodenje projektov. Sedaj opravlja delo produktnega vodje.

MG

Markovci • Na 2. gasilskem taboru 110 otrok

Mladi so prihodnost gasilstva

Obisk gasilskega muzeja, vpogled v izvidniško vozilo slovenske vojske, spoznavanje gasilskih tehnik gašenja, tekmovalne igre ... To je samo nekaj najzanimivejših aktivnosti in dogodivščin 2. tabora Gasilske zveze Markovci-Cirkulane-Zavrč. Okoli 110 mladih gasilk in gasilcev iz vseh desetih prostovoljnih gasilskih društev je skupaj z mentorji tri dni aktivno preživelo v Športnem parku Bukovci. Spali so v šotorih, dobro jedli in se veliko novega naučili.

Gasilski tabor mladine je v prvi vrsti namenjen izobraževanju in druženju mladih gasilcev. Udeleženci so spoznavali gasilske vešč-

ne, hkrati pa se med seboj spoznavali in povezali. »Glavni namen dogodka je ohranjanje gasilskih vrst, mladi so namreč naša priho-

dnost in čez nekaj let nas bodo nadomestili v prostovoljnih gasilskih društvih. Naš cilj je, da našo mladino vzgajamo v duhu po-

moči, spoštovanja, tovarištva in prijateljstva,« je povedal Janko Fišinger, predsednik Gasilske zveze Markovci-Cirkulane-Zavrč. Letos so izjemno zadovoljni z udeležbo, saj se je število otrok v primerjavi z lanskim letom podvojilo. Očitno se je obrestovalo, da so tabor z avgusta prestavili na konec junija, torej takoj po zaključku šolskega leta.

Mladi se zanimajo za gasilske vsebine

Prvi dan so si ogledali Gasilski muzej Spodnjega Podravja v Stojncih. Alešu Lenartu, poveljniku PGD Stojnci, ki jim je zbirko predstavil,

so zastavili veliko zanimivih vprašanj, navduševali pa so se tudi nad gasilskimi eksponati. Naslednji dan so jih obiskali predstavniki Slovenske vojske z najnovejšim izvidniškim vozilom. Mladi so z velikim zanimanjem prisluhnili izobraževalnim vsebinam na tematično, kako pravilno iz prostora odnesti ponesrečenca, o vstopanju v objekt z dihalnimi aparati in kako se izdelata pena za gašenje. Zelo poučen je bil tudi prikaz gašenja gorečega olja na štedilniku. Mladi gasilci so znali povedati, da je treba v takih primerih ohraniti mirno kri in ponev pokriti s pokrovko. »Otroci zelo radi sodelujejo in z velikim zanimanjem opazujejo, kaj bi se zgo-

dilo, če bi recimo na gorečo ponev z oljem dali samo kapljico vode,« je povedal Fišinger. Udeležili so se tudi družabnih in tekmovalnih iger ter bili veseli obiska cirkulanske županije Antonije Žumbar in Milana Gabrovca, župana občine Markovci.

Hrano so pripravljali mentorji sami v sodelovanju s člani PGD Bukovci. Perutnina Ptuj je brezplačno prispevala hrenovke in paštete za pripravo zajtrkov ter večerij. Dogodek je predstavljala velik organizacijski zalogaj, vendar so ga izpeljali uspešno in brez poškodb, kar je po besedah Fišingerja najpomembnejše.

Estera Korošec

Foto: GZ Markovci-Cirkulane-Zavrč

Na taboru GZ Markovci-Cirkulane-Zavrč je sodelovalo 165 mladih gasilk in gasilcev ter mentorjev.

Dejan Zavec
»Spoznal sem, kaj ste navijači doživljali ob mojih borbah«
Stran 14

Nogomet
Kidričani na uvodu z branilci naslova
Stran 15

Nogomet
Dnevi, polni smeha, novih prijateljev ...
Stran 15

Borilne veščine
Robert in Andrej postala častna mojstra
Stran 16

Urednik športnih strani:
Jože Mohorič.

Sodelavci:
David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštaric, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Motokros • Dirka za SP v Indoneziji

Herlingsu prvič 60 točk, Gajser v prednosti v SP

Tudi na drugi dirki v Indoneziji je najvišja mesta zasedla peterica dirkačev, ki je trenutno v svetovnem prvenstvu razred zase. Jeffrey Herlings je odlično formo kronal s popolnim dirkaškim koncem tedna (zmagal je v kvalifikacijah in obeh vožnjah v konkurenci), Tim Gajser še naprej drži rdečo številko in ima pred prvim zasledovalcem znova več kot 30 točk prednosti, Calvin Vlaanderen je še drugič zapored stopil na zmagovalni oder, Jorge Prado je glede na prejšnji teden proti Gajserju znova izgubil dragocenih 12 točk, Jeremy Seewer pa je prav tako stalnica pri vrhu najboljših.

V indonezijskem Lomboku je proga potekala na istem prizorišču kot prejšnji konec tedna, edina razlika je bila v smeri vožnje. To ni zmotilo Herlingsa, ki je še drugič zapored dobil kvalifikacije in dokazal, da je trenu-

Tim Gajser si je na drugi dirki v Indoneziji povrnil zalogo prednosti, ki jo je imel pred potjo na Daljni vzhod.

tno izmed vseh dirkačev v najboljši formi. Takoj za njim je kvalifikacijsko vožnjo končal naš šampion, tretji in četrti startno izbiro sta si priborila Vlaanderen in Prado. Skupno je nastopilo le 16 dirkačev.

Gajser močno izboljšal štarte

V obeh nedeljskih vožnjah je odlično štartal Tim, ki je v tem segmentu

naredil velik korak naprej. „Trikrat sem bil najboljši na startu in za to gre velika zahvala ekipi,“ se je tega dela dotaknil Tim.

V prvi vožnji je Gajser povedel pred Nizozemcem Herlingsom in

Dirka za VN Indonezije, rezultati:

1. Jeffrey Herlings	Nizozemska	KTM	25	25	50
2. Tim Gajser	Slovenija	Honda	22	22	44
3. Calvin Vlaanderen	Nizozemska	Yamaha	20	20	40
4. Jorge Prado	Španija	Gasgas	18	16	34
5. Valentin Guillod	Švica	Honda	14	18	32
6. Jeremy Seewer	Švica	Kawasaki	16	15	31
11. Jan Pancar	Slovenija	KTM	8	12	20

Skupni vrstni red v SP (12/20):

1. Tim Gajser	Slovenija	Honda	608	
2. Jorge Prado	Španija	Gasgas	574	(+34)
3. Jeffrey Herlings	Nizozemska	KTM	557	(+51)
4. Calvin Vlaanderen	Nizozemska	Yamaha	429	(+179)
5. Jeremy Seewer	Švica	Kawasaki	411	(+197)
15. Jan Pancar	Slovenija	KTM	160	(+448)

svetovnim prvakom Špancem Jorgejem Pradom. Vodstvo je zadržal do 13. kroga, ko ga je Herlings prehitel z boljšim tempom. Takoj zatem je Gajser tudi zdrsnil in se znašel na tleh, a je bila prednost pred zasledovalci dovolj velika, da je ostal drugi. V predzadnjem krogu je Prado izgubil tretje mesto v boju z Nizozemcem Calvinom Vlaanderdom.

Podobno je bilo v drugi vožnji, Gajser je povedel, a ga je tokrat Herlings prehitel že po nekaj zavojih. Slovenski dirkač ni mogel več blizu, z izjemo dveh ali treh krogov sredi dirke, ko je precej zmanjšal zaostanek, a je nato spet popustil. Je pa vseeno brez težav zadržal drugo mesto. Tudi v tej vožnji je bil tretji Vlaanderen, Prado pa šele peti.

Enak je bil tudi vrstni red na dirki, Gajser je za drugo mesto dobil 44 točk, Prado je bil na koncu četrti.

„Ta konec tedna sem se počutil

precej bolje in to se je tudi poznalo pri vožnji. Vesel sem, da se v Evropo vracam z rdečo startno številko ter da sem dobro pripravljen in kažem dobre vožnje,“ je ocenil Gajser in dodal: „Zdaj nas 21. julija čaka Loket, ki sicer ni moja najljubša proga, me pa na Češkem vedno spodbuja veliko slovenskih navijačev. Hvala pa tudi navijačem tu v Indoneziji, res so nas lepo sprejeli. Se že veselim obiska naslednje leto.“

Drugi slovenski predstavnik v najmočnejšem razredu MXGP Jan Pancar je osvojil 11. mesto, v skupnem pa zaseda 15. mesto.

V vodstvu svetovnega prvenstva je še naprej Gajser, ki ima znova več kot 30 točk naskoka pred Pradom. Bljže in bljže pa prihaja Herlings, ki ima za Pradom manj kot vožnjo zaostanka (le 17 točk), za Timom pa dobri dve vožnji (51 točk).

JM, sta

Atletika • Balkansko prvenstvo U-18 v Mariboru

Taja in Miha do letošnjih najboljših izidov

Na stadionu Poljane v Mariboru je v soboto potekalo balkansko prvenstvo za atlete do 18. leta starosti. V pravih poletnih vremenskih razmerah je skupno nastopilo 362 mladih atletov in atletinj iz 20 držav. Najšte-

vilčnejša je bila domača zasedba, ki se je na koncu znašla tudi na vrhu seznama najuspešnejših držav: mladi Slovenci so namreč osvojili 13 odličij, od tega kar sedem zlatih, dve srebrni in štiri bronasta.

Atletski klub Ptuj je imel na tekmo vanju dva predstavnika, **Tajo Pučko** v troskoku in **Miha Žunkovič** v suvanje krogle – oba sta letnik 2007.

Po pričakovanjih je bila uspešnejša **Taja**, ki je v troskoku osvojila

7. mesto z osebnim rekordom 12,31 metra. Miha je v suvanju krogle zasedel 17. mesto, oba pa sta bila s tem najboljša Slovenca v svojih disciplinah.

Oceno njunih nastopov je podal predsednik AK Ptuj **Aleš Bezjak**: „Taja je imela v Mariboru zelo dobro serijo, konec koncev je dosegla tudi osebni rekord. Zagotovo pa je bil kateri od neveljavnih skokov – ob minimalnem prestopu – še daljši od

12,31 m, kolikor je znašal njen veljavni izid. Lepo napreduje in si obetamo, da lahko ob podobnem razvoju kmalu preskoči tudi znamko 12,50 metra. Miha se je našemu klubu pridružil šele pred kratkim in je bil novinec na takšnih tekmovanjih. Gre pa za zelo perspektivnega mladeniča, ki se je takoj uvrstil v slovensko reprezentanco pri mlajših mladincih. Ob zagnanem delu je pred njim zagotovo še lepa prihodnost.“

Taja Pučko je v Mariboru postavila svoj najboljši letošnji izid v troskoku.

Rezultati, troskok (ž):

1. Esmannur Birdel (Turčija)	12,92 m
2. Marija Nišić (Srbija)	12,85 m
3. Melina Zaraqga (Grčija)	12,82 m
...	
7. Taja Pučko (Slovenija, AK Ptuj)	12,31 m

Met krogle (m):

1. Ștefan Alexandru Ciobanu (Rumunija)	20,17 m
2. Jan Ferina (Hrvaška)	19,26 m
3. Denis Cutcovetchi (Moldavija)	18,94 m
...	
17. Miha Žunkovič (Slovenija, AK Ptuj)	14,16 m

Ena izmed disciplin, ki je potekala izven konkurence, je bil tek na 200 metrov. Ta je bila zanimiva tudi iz ptujskega vidika, saj je v njej nastopal **Andraž Petrovič**. Tek je bil za Slovence izbiran za evropsko prvenstvo mlajših mladincev. Med četverico slovenskih šprinterjev je bil s časom 22,20 najhitrejši prav Andraž.

O tem je Bezjak povedal: „Šlo je za interne kvalifikacije za uvrstitev v reprezentanco za EP mlajših mladincev, ki bo konec meseca na Slovaškem. Zadeva je takšna, da ima kar šest šprinterjev izpolnjeno normo za nastop, pravico pa imata zgolj dva iz ene države. Žiga Božič izstopa (v Mariboru je zmagal tudi v teku na 100 metrov, op. a.), preostali pa so se merili za drugo prosto mesto. Z osebnim rekordom 22,20 s je bil v tem izbirnem teku najhitrejši prav Andraž, ki bo tako najverjetneje potoval na Slovaško.“

Izbirni tek na 200 m (m):

Andraž Petrovič	22,20 s
Urban Mihevc Grabnar	22,25 s
Vid Černec	22,33 s
Maks Kotar	22,47 s

JM

Aleš Bezjak in Andraž Petrovič

Seznam balkanskih prvakov iz Slovenije:

- **Ema Pika Raj**, tek na 3000 metrov – 9:46,52 min
- **Ana Vita Verneker**, tek na 1500 metrov – 4:24,54 min
- **Žiga Božič**, tek na 100 metrov – 10,75 s
- **Lenart Rener**, tek na 400 metrov – 48,85 s
- **Benjamin Lakošelj**, tek na 800 metrov – 1:52,51 min
- **Hana Sekne**, 100 m z ovi-rami – 13,45 s
- **Demian Križaj**, skok v daljino – 7,41 m.

Seznam držav z največ osvojenimi kolajnami:

Slovenija	7	2	4	13
Srbija	6	5	2	13
Turčija	4	5	1	10
Bolgarija	3	4	2	9
Rumunija	3	2	8	13
Ukrajina	3	1	2	6
Grčija	2	6	8	16
Hrvaška	2	3	2	7
San Marino	1	0	0	1
Moldavija	0	1	1	2
Izrael	0	1	0	1

Dejan Zavec

»Šele sedaj sem spoznal, kaj ste navijači doživljali ob mojih borbah«

Dejana Zavca smo v minulem kratkoročnem obdobju srečevali na spolkem političnem parketu, kar pa zanj ni bil „domači teren“, še zdaleč ne, prej bi lahko rekli, da je bil „na najzahtevnejšem in najbolj neprijaznem tujem terenu“. Po zaključeni politični epizodi ga je zato toliko lepše srečevati v novi-stari vlogi, ki mu je najbližja – v športu.

„Naš privilegij je, da se učimo celotno življenje. Ne moreš vedno delati samo pravilnih korakov, pride tudi do zdrsov in odstopanj od začrtane poti, zgodi se kaj nepredvidljivega, a ko pogledaš nazaj, ima vse svoj smisel. Če bi vse življenje delal samo eno stvar, bi jo poznal do obisti in bi težko prišlo do odstopanj, ko pa stopimo na drugo pot, je možnosti več. Sam nikoli nisem imel težav s tem, da sem priznal kakšno svojo napako, na drugi strani pa si štejem kot dobro, da tudi ne obsojam ljudi za njihove napake. Ne moremo vedno vedeti, kakšni so bili motivi za njegova dejanja, velikokrat so drugim neznani,“ je dejal Dejan.

Kot številni Slovenci se je v zadnjem času podal na pot v Nemčijo, v smeri evropskega prvenstva. Z veseljem je podelil najnovejšo izkušnjo, ki ga je pretresla do kosti – na srečo v pozitivnem smislu. „Bilo je v nekem trenutku v Nemčiji, kjer sem se med evropskim nogometnim prvenstvom znašel v vlogi navijača. Bilo je sredi vse te navijaške evforije, sredi vsega tega brezmejnega druženja navijačev vseh starosti in narodnosti, sredi vsega tega, kar šport v najboljšem

smislu prinaša s sabo. Zavedel sem se namreč, da so to – seveda v manjšem obsegu – nekoč ob mojih dvobojih prav tako doživljali moji navijači, pa naj si je to bilo na Ptuj, Maribor, Ljubljani, konec koncev pa tudi v Johannesburgu, Leipzigu, Magdeburgu, Berlinu, Miamiu, Biloxiju in Brooklynu ... Zdaj končno razumem vse vas, ki ste me spremljali – in ob tem še vedno čutim neizmerno hvaležnost –, novost pa je zame to, da ste se med sabo družili in se imeli lepo v najboljšem navijaškem smislu. To je bilo zame spoznanje, ki mi je dvignilo vse kocine po telesu in me navdalo z neverjetno toplino. Prvih 20 minut ob tem spoznanju se mi je v glavi dogajalo vse mogoče – povsem neverjetna izkušnja,“ povsem v zanosu pove Dejan.

Doda še eno zgodbo, ki pa veliko pove o tem, kako ga navijači še vedno cenijo, čeprav je minilo že skoraj deset let od zaključka kariere. „Na enem od vlakov, ki so med evropskim prvenstvom prevažali navijače od navijaških con do stadionov, se je našla skupina – nisem poznal nikogar izmed njih –, ki je začela skandirati Dejan Zavec, Dejan Zavec ... Številni so se na različnih prizoriščih želeli fotografirati z mano, izmenjati nekaj besed ... Lahko si mislite, kakšni občutki so me ob tem prevevali, v prvi vrsti pa sta bila ponos in hvaležnost.

Prav posebno pa je bilo srečanje z enim izmed navijačev, ki je pristopil k meni in mi dejal, da je 4. september 2010 (dan Dejanovega dvoboja v Stožicah proti Poljaku Rafalu Jackiewiczu in obramba naslova svetov-

nega prvaka v velterski kategoriji po verziji IBF, op. a.) njegov najsrečnejši dan v življenju. Takrat se mu je rodil otrok, kljub temu pa je bil zvečer v Stožicah in si je zapomnil stavek, ki sem ga takrat povedal po zmagi: 'Nismo nori boksarji, ki se borimo v ringu, nori ste vi, ki to prihajate gledat'. Sam sem takrat želel povedati nekaj drugega, a je v tistem trenutku izpadlo tako, zanimivo pa je, da si je ta navijač ta stavek zapomnil. Takšno izkušnjo bi po zaključku kariere privoščil prav vsem športnikom,“ je dejal Zavec.

To je še en dokaz, da šport nima meja in da je jezik športa univerzalen. „S športom so povezani številni pozitivni občutki, rojevajo se številna poznanstva – vse to je enostavno neprecenljivo. Šport je res veliko polnilo, navijači pa s(m)o njegovo gonilo. Razmišljam namreč o tem, kako je bilo, ko sem stopil v ring: ene je razganjalo od energije, drugi so gledali brezizrazno, morda tudi v strahu zame, spet tretji so si grizli nohte – vse te emocije so delale pravi vrtiljak čustev pri vseh vpletenih. Z mojo kariero, ki je trajala približno 13 let, je tako povezanih ogromno lepih in tudi manj lepih trenutkov, a se je vse skupaj izplačalo že zaradi tega, kar so s sabo prinašali navijači. Moje tokratno spoznanje, da jim je bilo lepo še v številnih drugih pogledih, da so si številni ogledali nekaj sveta, je izjemno. Pa si ne domišljam, da je bilo vse to zaradi mene, v osnovi je vse to zaradi športa in njegove moči povezovanja. Da ste številni ob meni uživali, je moje veliko zadovoljstvo. Pa zanemarimo tisto, da so kdaj pa kdaj prišli tudi porazi (smeh). Konec koncev je nekaj primerjave tudi s sedanjo svežo nogometno zgodbo, tudi tukaj je prišlo do izpada proti Portugalski, pa smo navijači ponosni na vse storjeno,“ je podoživljal naš nekdanji šampion in edini slovenski boksarski svetovni prvak.

Po odhodu iz politike se zdiš precej razbremenjen. Kako gledaš na svojo pot v politiki?

D. Zavec: „V politiko sem odšel z enim samim razlogom: družbi sem želel dodati nekaj svojega, dobrega. Zelo hitro pa sem prišel do spoznanja, da družba kot takšna ne ve natančno, kaj si želi, oziroma smo pri tem močno razdeljeni. Družba kot taka je tudi dovolila politiki, da nas razdeli na leve in desne. Drugi moment je čas, v katerem naj bi nekaj storili: veliki rezultati se ne naredijo čez noč, potrebni so majhni koraki, ki pa zahtevajo svoj čas.

Foto: Črtomir Goznik

Dejan Zavec: „Vse več ljudi odkriva boks kot zdravilo za stres – je eden najboljših uničevalcev stresa. V tujini je to že nekaj časa poznana zadeva, ko se s fizično dejavnostjo preko boksarske vreče negativni stres transformira v pozitivno energijo.“

Ni vse tako, kot si želimo, moje mnenje pa je, da se v Sloveniji še vedno živi zelo dobro in da smo glede na številne države sveta v zelo, zelo privilegiranem položaju. Imamo odlične pogoje za ustvarjanje, res pa je, da so pred nami tudi vedno bolj posebni izzivi, ki so vedno bolj pogojeni tudi z globalnimi razmerami.

Način razmišljanja, po katerem naredimo vse, da tekme uničimo, vse za ceno lastne zmage, ni pravi. Prav tako me ne zanima negativizem. Prava pot je v tem, da stopimo na pot strpnosti in sodelovanja. Skupaj smo močnejši – sam še vedno prisegam na ta del in na EP v Nemčiji sem se o tem znova prepričal.“

Sedaj si se znova vrغل v delo v Campusu. Kakšne cilje si si zadal?

D. Zavec: „Moja prioriteta je znova šport, kjer se počutim doma, tukaj lahko tudi največ ponudim. Ljudem želim ponuditi predvsem pozitivno razmišljanje, razbremenitev ob vsakodnevnih stresnih situacijah, morda lahko nekemu pomagam z vadbo, ki mu pomaga ohranjati zdravje ... Moje gledanje je takšno, da želim čim širši množici ljudi pomagati premagovati sodoben stres. Z gibanjem lahko istočasno pripomoremo k večji kakovosti življenja in k boljši produktivnosti v poslovnem življenju.

Vse več ljudi odkriva boks kot zdravilo za stres – je eden najboljših uničevalcev stresa. V tujini je to že nekaj časa poznana zadeva, ko se s fizično dejavnostjo preko boksarske vreče negativni stres transformira v pozitivno energijo. Veseli me, da smo mnogim to že omogočili, obenem pa bi dodal še to, da lahko vsak preko tega sebe spozna v dno duše.

Dejan Zavec: „Z Blažem Rolo sva se srečala na dogodku v Ljubljani. Šlo je za prijetno srečanje, kot je lahko le med športniki, ki razumejo drug druge in se spoštujemo med sabo. Morda se ne bova videla naslednje leto ali tudi več, a si bova ob ponovnem snidenju znova segla v roko in se razveselila drug drugega enako, kot sva se tokrat.“

Drugi del je tekmovalnost, ki je zelo kompleksna in daleč najzahtevnejša, a športnikom ponujam svoj pogled. Danes imamo situacijo, ko je med mladimi izredno veliko talentiranih, a zelo malo garačev. Dobra ekonomska situacija nas je privedla do tega, da mladi razmišljajo na način, da jim garanje za uspeh ni potrebno. Sam gledam dolgoročno in v roku kakšnih pet let verjamem, da se bo tudi v naši telovadnici zgodilo, da bomo imeli zavirljive tekmovalce.“

V kakšnih stikih si z nekdanjimi delodajalci v Nemčiji, s trenerjem

Dirkom Dzemskeim in managerjem Ulfom Steinforthom?

D. Zavec: „V odličnih, veliko se pogovarjam tudi s številnimi drugimi in komentiramo o možnostih sodelovanja. Te vezi so ostale zelo trdne, gre za prijateljsko-športne vezi.“

V kakšnem položaju pa ocenjuješ, da je trenutno boks na svetovni in kakšen na slovenski sceni?

D. Zavec: „Boks je trenutno v družini borilnih športov nekoliko zaostal za mešanimi borilnimi veščinami (Mixed martial arts – MMA). Sam verjamem, da se lahko to hitro spremeni s kakšnim res zvenečim imenom na vrhu najboljših boksarjev sveta, s kakšnim res zvenečim dvobojem.

Slovenski boks je trenutno rezultatsko na izjemno visokem nivoju, obstaja pa še možnost za nadaljnjo rast. Bilo pa bi neprimerno, da bi komentiral kaj bolj podrobnega, saj ne poznam dovolj situacije.“

Kako gledaš na povezovanje športov, da npr. pridejo nogometaši ali tenisači na trening boksa, ali morda na atletiko?

D. Zavec: „Po mojem mnenju je to nujno potrebno za splošno rast in napredek. Že ko sem bil sam na treningih v Nemčiji, smo trenirali z velikimi športniki iz različnih športov, kar mi je veliko dalo. Gre za povsem nove dimenzije, ki jih takšno delo odpira, za povsem nove poglede, za povsem nova razmišljanja, da se ne pogovarjamo o izboljšanju motorike. Veliko skrivnosti športa se najde prav v tem, da si drzen, da greš izven okvirov, da greš na neznana področja ...“

Jože Mohorič

»Kristjan je danes ikona v atletiki, kraljici športov«

Pred kratkim smo te imeli priložnost videti v vlogi ambasadorja olimpijske bakle in na splošno olimpiizma. Kako si to doživljal? „Šport je v mojih genih, kar štejem kot privilegij. Biti del olimpijske družine in nositi olimpijsko baklo, ki je simbol povezovanja, premagovanja ovir in upanja, je posebno, obenem pa zelo življenjsko. Tudi tekmovalnost je del življenja, najboljši pa so v športu – ob obilici vloženega dela – nagrajeni z olimpijskimi medaljami.

Še enkrat pa želim poudariti pomen športa za mlade, tega ni nikoli preveč. Želim si, da bi se vsi več gibal, pri čemer ni primarni vzrok zmagovanje na tekmovanjih, ali morda misel na ekonomski uspeh, pač pa ohranjanje zdravja. Tabletko v osnovi težko nadomesti trening, marsikateri trening pa lahko nadomesti kakšno tabletko,“ je napotek nekdanjega športnika.

S kakšnim zanimanjem pa boš spremljal olimpijske igre, ki se počasi približujejo (od 26. 7. do 11. 8., op. a.)? „Gre za največji športni dogodek, ki poveže ogromno število ljudi. Nekateri športniki se več let pripravljajo na ta dogodek, drugi nekoliko manj, vsi pa v te priprave vložijo veliko časa in energije, nekateri tudi tvegajo vse. Prav zaradi tega z velikim zanimanjem in spoštovanjem spremljam olimpijske igre, razumem njihove emocije, takšne ali drugačne, saj gre pri večini za krono športne kariere. Sprašujem se tudi, kako daleč bodo šli dosežki tokrat, še gre hitreje, višje, močnejše? Zelo se že veselim,“ pove Dejan.

Na omenjenem sprejemu olimpijske bakle si bil skupaj s Kristjanom Čehom. Kako gledaš na njegove dosežke? „Ko se v našem okolju pojavi nekdo s tako velikimi dosežki, se običajno niti ne zavedamo vseh njihovih razsežnosti. Kristjan je danes ikona v atletiki, kraljici športov, je zmagovalac diamantne lige, aktualni evropski in bivši svetovni prvak, ki konstantno meša štrne najboljšim Zemljanom v svoji disciplini. Sam nikakor ne ocenjujem kot samoumevnega, da prihaja iz naše sredine – gre za zelo velike dosežke in jih zelo cenim,“ pove z navdušenjem.

Foto: Črtomir Goznik

Dejan neizmerno uživa v vsem, kar je povezano s športom.

torek • 9. julija 2024

Šport mladih, rekreacija

Štajerski TEDNIK 15

Nogomet • Tabor Nogometne šole NK Ormož 2024

Dnevi, polni smeha, novih prijateljstev in veselih trenutkov

Med 25. in 28. junijem je v organizaciji Nogometne šole NK Ormož potekal tradicionalni nogometni tabor, ki je letos privabil blizu 80 otrok. Mladi nogometaši in nogometašice so imeli priložnost preživeti štiri dni, polne nogometnih treningov,

družabnih aktivnosti in zabavnih doživetij.

Vsak dan so otroci začeli s skupinskimi treningi, kjer so izpopolnjevali svoje nogometne veščine pod vodstvom izkušenih trenerjev. Poleg tehničnih in taktičnih vaj so se mladi športniki preizkusili tudi v različnih testih za bronasto in srebrno značko nogometaša. Posebno zanimanje

so pritegnile vaje za merjenje natančnosti in moči udarca ter igranje na napihljivem nogometnem igrišču.

Poleg nogometnih aktivnosti je tabor ponudil raznolike družabne igre in sprostitvene aktivnosti. Otroci so uživali v igranju družabnih iger, se preizkušali v različnih vodnih športih na reki Dravi ter sodelovali v zabavnih delavnicah in tekmovanjih. Obisk gasilcev PGD Ormož je

Utrinki s tabora

bil – zraven vožnje s kajaki, kanuji in supi – eden od vrhuncev tabora, saj so otroci imeli priložnost pluti z motornim čolnom po reki Dravi in se dvigniti v nebo s košaro.

Vsak dan je bil poln smeha, novih prijateljstev in veselih trenutkov. Na koncu tabora so bili otroci nagradjeni za svoj trud in dosežke. Prejeli so zaslužene značke in pohvale, zaključni del pa je bil posvečen druženju in tekmam proti staršem in trenerjem.

„Takšni tabori so izjemno pomembni in prinašajo številne koristi za otroke. Poleg tega, da omogočajo izboljšanje nogometnih veščin, spodbujajo tudi fizično aktivnost, ki je ključna za zdrav razvoj otrok. Otroci se naučijo pomembnosti timske-

ga dela, discipline in vztrajnosti, kar so vrednote, ki jim bodo koristile v vseh življenjskih situacijah.

Poleg tega tabori ponujajo priložnost za razvijanje socialnih veščin, saj otroci spoznavajo nove prijatelje, se učijo medsebojnega sodelovanja in komunikacije. Družabne aktivnosti in sprostitveni trenutki prispevajo k njihovemu celostnemu razvoju, saj spodbujajo ustvarjalnost, reševanje problemov in samostojnost.

UR

Športne igre zaposlenih delavcev

Iz sedmih podjetij 130 tekmovalcev

Že drugo leto zapored so v organizaciji Športne zveze Ljutomer in OKS – ZSZ Regijske pisarne Murska Sobota, na Cvenu pri Ljutomeru in v Gezovih jamah potekale Športne igre zaposlenih. Sodelovalo je sedem podjetij z okoli 130 tekmovalci, ki so se pomerili v petih disciplinah – nogometu, odbojki na mivki, pikadu, namiznem tenisu in športnem ribolovu.

Najuspešnejši so bili:

- **nogomet:** 1. Farmtech, d. o. o., 2. Cleangrad, d. o. o., 3. Krka Ljutomer, d. d. Najboljši strellec je bil Jernej Trstenjak (Farmtech, 11 zadetkov);
- **odbojka na mivki:** 1. OŠ Ivana Cankarja Ljutomer, 2. Makoter, d. o. o., 3. Krka Ljutomer, d. d.;
- **pikado:** 1. Boštjan Osterc (Makoter, d. o. o.), 2. Simon Kapun (Farmtech, d. o. o.), 3. Gregor Mihelčič (Makoter, d. o. o.);

- **namizni tenis:** 1. Jože Ivančič (Makoter, d. o. o.), 2. Luka Žagar (Krka Ljutomer, d. d.), 3. Boštjan Osterc (Makoter, d. o. o.);

- **športni ribolov:** 1. Vida Krajnc (MF-CT, d. o. o., 2935 g), 2. Daniel Horvat (Vipoll, d. o. o., 1175 g), 3. Matjaž Kovačič (Cleangrad, d. o. o., 1060 g).

Končna uvrstitve podjetij:

1. Makoter, d. o. o., 212 točk,
2. Farmtech, d. o. o., 185 točk,
3. Krka Ljutomer, d. d., 158 točk,
4. Cleangrad, d. o. o., 113 točk,
5. OŠ Ivana Cankarja Ljutomer, 54 točk,
6. MF-CT, d. o. o., 29 točk,
7. Vipoll, d. o. o., 16 točk.

Prehodni pokal je tako kot lansko leto osvojilo podjetje **Makoter s Cvena**.

NŠ

Foto: Črtomir Goznik

Mladinci Aluminija so v pretekli sezoni 2023/24 v 1. mladinski NextGen ligi zasedli 11. mesto med 16 ekipami (naslov prvakov so osvojili igralci Maribora, osvojili so 68 točk). Kidričani so osvojili 35 točk, pri čemer so vknjižili 9 zmag, 8 remijev in 13 porazov.

Foto: Črtomir Goznik

V ligi U-15 je Aluminij v sezoni 2023/24 končal na visokem 3. mestu (62 točk). Pred njim sta bili le vrsti Maribora (69) in Domžal (63).

Kidričani na uvodu z branilci naslova

V petek je bil izveden žreb za državne nogometne lige mladincev, kadetov in igralcev U-15. V 1. mladinski NextGen ligi se bodo mladi šumarji na uvodu sezone pomerili z Mariborom, ki bo branil naslov iz sezone 2023/24.

RAZPORED 1. KROGA (10. 8.): Maribor – Aluminij, Fužinar – Gorica, Olimpija Ljubljana – Ilirija Extra-Lux, Rudar Velenje – Radomlje, Domžale – Koper, A2S Celje – Brinje Grosuplje, Mura – Bravo Mastercard, IB 1975 Ljubljana – Krka.

Tudi v 1. kadetski ligi so Kidričani dobili težkega tekmeca, ekipo Domžal. To bo obračun 6. in 5. moštva sezone 2023/24. Vrstni red na vrhu je bil naslednji: 1. Olimpija (61), 2. A2S Celje (60), 3. Maribor (57), 4. Bravo Nova KBM (56) ...

RAZPORED 1. KROGA (21. 8.): Aluminij – Domžale, Bravo Nova KBM – Šenčur, Krka – Mura, Radomlje – Nafta 1903, Koper – Maribor, Brinje Grosuplje – A2S Celje, Ilirija Extra-Lux – Olimpija Ljubljana.

Enaki pari 1. kroga bodo odigrani tudi v ligi U-15, saj sta po ločitvi mladinske in kadetske lige med seboj povezani kadetska in liga U-15.

JM

Foto: NS

Pokale najboljšim je podeljeval predsednik SZ Ljutomer Mirko Rauter (skrajno levo).

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in **Štajerski tednik**
za iOS in Android naprave

www.radio-ptuj.si
www.tednik.si

Borilne veščine

Robert in Andrej postala častna mojstra

Na društvu Akademija bojvniških veščin Ptuj se je letošnja sezona zaključila z izpitnimi polaganji za pasove v karateju, aikidu in samurajskem mečevanju (iaido, kendo, kenjutsu) pred komisijo, ki ji je predsedoval strokovni vodja in mojster borilnih veščin Silvester Vogrinec.

Predsednik društva Robert Vogrinec in Andrej Časek Hojnik sta prejela častni naziv hikari no senshi, Robert je osvojil 2. DAN v iaidoju ter 1. DAN v karateju (juniorski črni pas prve mojstrske stopnje je v karateju osvojil l. 2017). V letošnji sezoni so na tekmovanjih najboljše rezultate dosegli sekretar Denis Šumenjak (karate kate), Robert Vogrinec (športne borbe karate, iaido) in Andrej Č. Hojnik (športne borbe, karate kate, iaido), ki so posegali tudi po medaljah na mednarodnih tekmah.

Častni naziv hikari no senshi ali bojvnik Luči na ABV podeljujejo samo najzaslužnejšim članom, ki so mojstri najmanj v dveh borilnih veščinah, vadijo vsaj 10 let, se izkažejo kot tekmovalci in predstavljajo vzor kolegalnosti in značajskih vrednot.

Foto: Lana Koren

Robert Vogrinec (levo) in Andrej Časek Hojnik, mojstra borilnih veščin, sta ob 30-letnici društva prejela častni naziv hikari no senshi na Akademiji bojvniških veščin Ptuj.

Mojstri v dar prejmejo zlato plaketo z bojvniškim imenom (bugo)

v japonskem jeziku in katano, samurajsko sabljo. V 30 letih delovanja

so na društvu podelili 15 tovrstnih nazivov.

Robert Vogrinec je mojster karateja (1. DAN), aikida (1. DAN), iaidoja (2. DAN) ter mojstrski kandidat v kenjutsu (1. KYU). Funkcijo predsednika ABV opravlja od leta 2016. Z borilnimi veščinami se ukvarja od rane mladosti, ko so ga za vadbo navdušili filmi Jackieja Chana in Brucea Leeja. Kot tekmovalec je osvajal medalje tako v karateju (Karate zveza Slovenije) kot v samurajskem mečevanju (Kendo zveza Slovenije). Zadnji vidnejši rezultat je zabeležil novembra lani na mednarodnem turnirju v karateju Ljubljana Open, ko je osvojil srebro v borbah težke kategorije, ter decembra, ko je osvojil Pokal Samuraj v iaidoju. Pogosto sodeluje na prikazih borilnih veščin na športnih prireditvah ter se udeležuje seminarjev borilnih veščin. Prav tako sodi na turnirjih karateja in samurajskega mečevanja.

Andrej Časek Hojnik je mojster karateja (1. DAN), aikida (1. DAN) ter nosilec barvnih pasov v iaidoju in kenjutsu. Za borilne veščine so ga navdušili samuraji in zanimanje za japonsko kulturo. Je predsednik disciplinske komisije ABV. Na društvu vadi od leta 2014. V karateju je dvakrat osvojil Pokal Samuraj (2022 in 2023) v športnih borbah in katah ter tekmoval v iaidoju in karateju, kjer je osvajal medalje. Deluje tudi kot trenerjev asistent.

V klubu je še veliko mladih talentov, ki se bodo dokazali naslednjo sezono.

Matjaž Horvat

Planinski kotiček

Planinarjenje v Dalmaciji

13. do 17. september 2024

Dalmacija vsako leto pritegne vedno več planincev in pohodnikov, saj sodi med najlepše pokrajine v Evropi. Njena lega ob Jadranskem morju in številni gorati otoki so kot nalašč za planinarjenje. Naša jesenska tura nas bo vodila na severni del Dugega otoka v majhno mestoce Božava. Vabimo vas v neokrnjeno naravo, kjer so številne planinske poti.

Udeleženci izleta v Dalmacijo se zberemo v petek, 13. septembra, ob 4.00 na železniški postaji Ptuj, od koder se bomo odpeljali do mesta Zadar. S trajektom se bomo odpravili na Dugi otok in se nastanili v hotelu Maxim v Božavi. Hotel leži neposredno ob morju in nam bo nudil dobre pogoje za izvedbo planinskih izletov. V soboto se bomo po zajtrku podali po obalni poti do vasice Dragove. Po pohodu in ogledu podzemskega vojaškega tunela si bomo privoščili tudi kopanje v morju. V nedeljo se bomo po zajtrku odpravili z ladjo Plava laguna v Nacionalni park Kornati. Povzpeli se bomo na najvišji vrh Metljinina in uživali v odlični dalmatinski hrani. Seveda ne bo manjkalo kopanja v toplem morju. V ponedeljek se bomo podali v osrednji del otoka. V torek se bomo tradicionalno podali iz Božave na severni del otoka, popoldan pa sledi vrnitev proti Zadru in v Slovenijo.

Opremite se planinsko za hojo in običajno za vožnje in ostalo. Hrana je všteta v strošek izleta, za vožnjo priporočamo iz nahrbtnika.

Strošek izleta znaša 330 EUR. Ob prijavi poravnate akontacijo 150 EUR, ostalo pa najkasneje do 3. 9. 2024. Možno je doplačilo za enoposteljno sobo. Otroci imajo popust v skladu s pravili hotela. Več informacij prejmete v pisarni PD Ptuj. Doplačilo za izlet z ladjo v NP Kornati s kosilom znaša 48 EUR in se vplača pri končnem plačilu izleta. Prosimo, da ob prijavi izleta sporočite svojo udeležbo za Kornate.

Prijavite se na www.pdptuj.si ali v pisarni PD Ptuj do 9. julija 2024 oz. do zasedbe prostih mest. Možnost objave do 3. 8. 2024, brez stroškov za prijavljenega udeleženca. Priporočamo plačilo na TRR: SI56 0420 2000 0493 764 pri NKBM, koda namena: OTHR, sklic: SI00 2024091713, namen Dugi otok.

Za udeležbo na planinskem izletu/pohodu je treba imeti urejeno članarino v PZS PD. Vodil bo Uroš Vidovič s sovodniki.

Koroška planinska pot – 10. etapa

Sobota, 13. julij 2024

Deseto etapo KPP začnemo pri koči na Loki pod Raduho (KT21), kjer se bomo počasi vzpenjali proti vrhu Raduhe (KT22, 2062 m), nato pa se čez Durce spustili na drugo stran v dolino, do koč na Grohatu (KT23). Od koč bomo nadaljevali do najvišje ležeče kmetije Bukovnik ter naprej do Spodnjega Slemenja, kjer bo zaključek etape.

ODHOD: ob 5.00, parkirišče pod gradom

VRNITEV: okrog 19.00 na izhodišče

OPREMA: primerna planinska oprema za sredogorje

OBLAČILA: primerna glede na vremenske razmere

ZAHTEVNOST TURE: srednje (pribl. 5 ur hoje brez postankov)

STROŠEK IZLETA: 25 €

Priporočamo plačilo na TRR: SI56 0420 2000 0493 764 pri NKBM, koda namena: OTHR, sklic: SI00 20240713, namen KPP 10. Prijavite se na www.pdptuj.si do zapolnitve 14 mest. Za udeležbo na planinskem izletu/pohodu je treba imeti urejeno članarino v PZS-PD! Informacije o izletu so na voljo pri vodniku. Izlet vodi Matjaž Petek.

Plavanje • Veronikin miting

Kurenti odlično v Kamniku

Ob koncu junija je bil v Kamniku Veronikin mednarodni plavalni miting. Tekmovanje, ki je zanimivo predvsem za mlajšo starostno kategorijo, je privabilo ogromno plavalcev in plavalk. Na njem je nastopilo tudi 27 članov Plavalne akademije Kurent, ki jim je bilo to zadnje tekmovanje pred odhodom na letne priprave pred državnimi prvenstvi. Dosegli so odlične rezultate, s katerimi so si priplaval velika medalja in uvrstitev v finale.

Na zmagovalnem odru so končali:

- Eva Črepinko (letnik 2015), 2. mesto na 100 m prsno – 2:14,69 s;
- Eva Hvalec (2009), 2. mesto na 100 m prosto – 1:03,74 s, ter 3. mesto na 50 m hrbtno – 34,17 s;
- Brina Mojsilovič Meznarič (2012), 2. mesto na 100 m prosto

- mlajši – 1:14,45 s;
- Pascal Krevs (2011), 1. mesto na 100 m hrbtno – 1:12,50 s, in 3. mesto na 50 m hrbtno – 32,74 s;
- Nejc Vizjak (2011), 1. mesto na 100 m prsno – 1:21,61 s.

Najuspešnejša plavalka PA Kurent na tekmovanju v Kamniku je bila Zala Mojsilovič Meznarič (2008), ki si je priplavala 1. mesto na 50 m prosto (27,95 s), 100 m prosto (1:00,82 s), 50 m delfin (30,03 s) ter 100 m delfin (1:04,82 s). Zala je za odlične rezultate prejela tudi denarno nagrado v višini 100 €.

UR

V Kamniku je kar štirikrat na najvišjo stopničko zmagovalnega odra stopila Zala Mojsilovič Meznarič, v disciplini 100 m prosto ji je družbo delala tudi Eva Hvalec.

Plavanje • Priprave v Radovljici

Nejc Vizjak na poti proti vrhu

29 članov Plavalne akademije Kurent se je udeležilo šestdnevni plavalnih priprav v Radovljici. Ob zaključku priprav so se udeležili močnega mednarodnega tekmovanja, na katerem je nastopilo več kot 600 plavalk in plavalcev iz 18 držav. Med njimi so nastopili plavalci iz ZDA, Velike Britanije, Islandije, Kenije, Malte, Italije, Avstrije, Nemčije, Madžarske, Slovenije...

Kurentom je tekmovanje predstavljalo zaključek priprav na zaključna državna prvenstva, ki bodo konec julija in v začetku avgusta.

Na tekmovanju ni bilo pričakovati posebej izstopajočih rezultatov, saj so Kurenti v petih dneh odplavali nekaj več kot 50 km treninga. A vseeno so bili rezultati glede na konkurenco zelo dobri. Med najboljšimi je bila znova Zala Mojsilovič Meznarič, ki si je priplavala tri finale nastope, in sicer na 100 m delfin, 400 m mešano in 50 m prosto.

Ob njej je bil zelo dober Nejc Vizjak, ki bo na državnem prvenstvu branil naslov državnega prvaka na 200 m prsno, saj je s časom 2:50,20

s kar za 3,5 sekunde popravil osebni rekord in potrdil prvo mesto na lestvici dečkov letnika 2011.

Na tekmovanju so nastopili še:

- Ana Črepinko, Eva Črepinko, Zala Črepinko, Eva Hvalec, Mia Jovanovič, Zoja Kebrič, Žanin Krušič, Lara Mohorko, Brina Mojsilovič Meznarič, Pija Pisar, Nuša Planinšec, Brina Ros, Zala Rus;

- Mare Kancler, Jakob Kolar, Pascal Krevs, Tine Masten, Žiga Medik, Rene Mesarič, Vid Petek, Timotej Plošnjak, Lovro Polanec, Tjaša Sel.

Ekipo so vodili Boštjan Maračič, Borut Petrovič in Petra Koren Črepinko.

UR

Skupinska fotografija članov PA Kurent s tekmovanja v Radovljici

Zeleni nasveti

Kaj se dogaja s čebulo

Da ima paradižnik letos težave, vemo skoraj vsi. Zgodilo se je to, kar sem se bala, mrzel začetek pomladi je povzročil, da imajo vse plodovke veliko težav. Priznam pa, da tudi jaz nisem pričakovala toliko težav v pridelavi čebule. To kaže tudi na to, da je sadilni material, čebulček, ki se pri nas prodaja, res slabe kakovosti. Tako močan napad čebulne plesni na čebuli iz čebulčka, pri tem pa je sejana čebula praktično zdrava, kaže na to.

Kaj je čebulna plesen

Gre za glivično obolenje, ki se v tako močni meri pojavi samo, kadar so vremenske razmere res tako ugodne, kakor so letos. Gliva sodi v skupino gliv plesnivk, v katero uvrščamo glive peronospor, škrlupa, paradižnikove plesni ... Te glive imajo podobne zahteve, ugaja jim temperatura okoli 22 oC, nekaj manj ali le nekaj več. Ko gre nad 28 oC, se njihovo razmnoževanje ustavi. Zahtevajo tudi veliko zračne vlage in nekaj kapljic tudi na listih. Take razmere pa smo imeli skoraj cel maj in polovico junija. Zato nikar ne razmišljajte, kaj se je zgodilo, saj vsa leta delam enako, pa nikoli nisem imel težav. Takega slabega začetka poletja v moji 35-letni delovni dobi še ni bilo.

Glivo lahko opazimo najprej na starejših listih, začne se s svetlorumenimi od nekaj centimetrov do 10 cm velikimi lisami. Takrat je še možnost ukrepanja. Ko opazimo na teh lisah siv do črn prah, lahko okužbe samo blažimo in upočasnjujemo. Vsekakor gre lahko tudi na čebulo, ki se zato slabo skladišči. Zato je treba posevke varovati vse do izkopa, po izkopu pa za razliko od drugi let liste takoj porežemo in čebule ne sušimo na gredicah, njivah. Letos je tudi toliko vlage v zemlji, da tega sploh ne priporočam.

Preventivni ukrepi

Osnovni preventivni ukrep je seveda sajenje zdravega sadilnega materiala, ki pa ga že ne dobimo, saj zdaj že vrabčki čivkajo, kako slabo seme se prodaja pri nas. To velja še bolj tudi za čebulček, žal. Seveda je na prilepnem mestu dovolj širok, vsaj štiriletni kolobar.

Ko opazimo sivo-črn poprhl na rumenih lisah, je prepozno. Bolezni ne boste ustavili, samo upočasnite jo lahko.

Začetek čebulne plesni na listih

To pomeni, da na isto mesto ne pridejo lukovke (tudi česen, por, šalotka) vsaj štiri leta, bolje je celo pet. Na vrtovih odstranimo listje z grede, saj bo vir okužb vse dotlej, dokler povsem ne propade. Na njivah velja isto, kjer je možno, listno maso odstranimo in je seveda ne vračamo na njive, kot imajo nekateri navado. Tudi oboleni čebule pri izkopu po možnosti ne puščamo na njivah.

Veliko manj težav je, če je čebula vzgojena iz semena – sadike ali direktna setev. Tudi vrtničarji lahko sami vzgojijo sadike izbrane sorte. Sejemo jo januarja, februarja v manjše lončke, premera do 2 cm. Do vznika oziroma dokler se tanki, nežni prvi listi ne postavijo pokonci, je setev lahko na toplem, bilo bi bolje, če ni preveč toplo, potem pa sadike damo na hladno. Najboljši je neogrevan rastlinjak, lahko so

tudi zavetne lege na prostem, če pa je zelo hladno, jih pokrijemo s koprenami. Pri treh pravih listih pa tudi pokrivanje ni več potrebno. Sadike sadimo čim prej, tudi če je zelo mrzlo.

V rastlinjakih lahko čebulo tudi posejemo direktno v zemljo, dokaj na gosto, kasneje pa sadike presadimo na prosto, ko so dovolj velike.

V marcu je skoraj vedno lahko čebulo tudi posejemo direktno na prosto in jo kasneje samo prereditimo, razsadimo. Taka čebula bo veliko manj bolna.

Še eno opozorilo, ki velja predvsem za večje pridelovalce. Nikoli, res nikoli ne sadimo skupaj zgodnjih sort čebule (kot je majski srebrnjak na primer) s poznimi. Če je le možno, naj bodo posevki prostorsko ločeni.

S pravilom obolenega pridelka ne čakajte predolgo, da se plesen ne bo preselila na čebulo. Ko je čebulni vrat mehek in na 30 % površin listje poleže, je čas za izkop.

Varstvo čebule

Na vrtovih letos prvič v svoji karieri svetujem uporabo bakrenih pripravkov. Uporabimo jih lahko pred dežjem, in če pade več kot 20 mm dežja, tudi po njem. Uporabljamo jih vsaj teden dni pred izkopom.

Na večjih površinah pogledamo najprej, kdaj bo izkop. Odvisno od tega, kdaj je bil čebulček sajen, je ponekod do izkopa samo še 7–10 dni. Potipamo čebulni vrat, to je mesto tik nad čebulo. Če je to mesto mehko, še zadnjič poškopimo z bakrom, lahko gre za registrirani bakreni pripravek FFRS, lahko tudi z bakrenim listnim gnojilom, sama svetujem še dodajanje kalijevega listnega gnojila. Zadnje velja sicer za vse posevke, saj nekateri tuji strokovnjaki priporočajo, da se v zadnjih 14 dneh pred pravilom kalij preko listov doda vedno. Kalij je hranilo, ki poveča suho maso rastline, torej pospešuje sušenje, rastlini pa pomaga tudi pri odpornosti, boju z boleznimi. Če posevki še niso primerni za spravilo, vsaj še

enkrat uporabite katerega izmed registriranih FFS, ki ima kurativno delovanje. Kaj lahko uporabite, najdete na sledeči povezavi, na koncu Pravilnika so objavljena kot priloga: <https://pisrs.si/pregled-Predpisa?id=PRAV14922>

Po spravilu

Kot je že zgoraj napisano, naj bo spravilo čim hitrejšo, ne čakati na sušenje listov ali kaj podobnega. Skladiščenje bo letos močno otežilo tudi to, da je zaradi ugodnega vremena čebula veliko hranila dobila tudi iz zemlje, mineralizacija organske snovi je bila zaradi vremenskih razmer previsoka, to pomeni, da ima veliko listne mase in so čebulni vratovi dokaj debeli. Zaradi tega svetujem uporabo kalijevih listnih gnojil pred spravilom, da se bo ta vrst čim hitreje zaprl in zožil. Če obolenje ni močno, je čebulo bolje posušiti z listi vred in na soncu. Ko preveč žge, pa posevek vseeno zasenčite. Letos je res težko biti pameten, saj je nekaj dni prevroče, nekaj dni pa prevlažno. Nadstreški starih kozolcev so bili za to vedno najprimernejši.

Če je okužba velika, vseeno nekaj dni sušite še z listi vred, a v tanki plasti, da se okužbe zasušijo, šele potem pa čebulo obrežite in posušite, kot ste navajeni. Vratovi naj bodo nekoliko daljši, kot ste navajeni.

Prostor za skladiščenje naj bo suh, prevetren, če imate ventilatorje, jih kar namestite tja. Pa kljub temu svetujem, da letos čebulo čim prej pojedete, prodate ...

Če pa opazite gnitje že pri izkopu, potem lahko vrtničarji čebulo narežete, prepražite in še vročo shranite v kozarce za vlaganje, lahko jo tudi zamrznete ali posušite, seveda ne prepražene. Letos je skladiščenje čebule res neugodno, slabo, saj tudi dozorela ni lepo in pravilno. Zato bomo kuharice žal odvisne tudi od uvožene čebule.

Kot vidim, so imeli stari vrtnarji prav, prestopno leto ni bilo nikoli vremensko ugodno za kmetijstvo.

Miša Pušenjak

Domača lekarna

Plazeča meta - rastlina številnih presenečenj

Tokrat pišemo o rastlini, ki so jo poznale že naše babice in je morala biti prisotna skoraj na vsakem domačem vrtu. To je polaj oziroma plazeča meta, ki je v tem času nepogrešljiva v osvežilnih napitkih, sicer pa je koristna tudi v zdravilne namene.

Foto: Pexels

Danes meto tekom toplega dela leta po navadi uporabljamo za krašenje krožnikov s sladkami, pogosto se znajde tudi v osvežilnih pijačah in koktajlih. A nekoč je bila uporaba te začimbnice rezervirana zgolj za pripravo čajev in zdravilnih pripravkov. Na svetu poznamo več kot 25 vrst mete, a lahko skoraj z gotovostjo trdimo, da je najbolj poznana in razširjena poprova meta. Druge bolj znane vrste so denimo limonska, navadna in plazeča meta, slednjo predvsem starejše generacije poznajo kot polaj. Ima številne pozitivne učinke na zdravje in počutje, in nekoč so jo uporabljali za skoraj vse zdravstvene tegobe.

Rastlino so v zdravilne namene uporabljali že stari Grki in Rimljani, tudi germanska plemena so cenila njene zdravilne moči. V srednjem veku so si s polajem pomagali zoper bolhe in nadležen mrčes, prav tako so z njim dišavili perilo. O njem je pisala tudi sveta Hildegarda iz Bingna, ki je med drugim zapisala, da polaj nosi v sebi moč 15 zelišč, zato ne sme manjkati na prav nobenem vrtu.

Vsestranska uporabnost

Danes zdravniki in zeliščarji plazečo meto oziroma polaj priporočajo pri želodčnih bolečinah in različnih prebavnih motnjah. Učinkovine v polaju blažijo krče in odpravljajo napihnjenost. Tako kot meta nasploh se polaj priporoča pri razdraženosti, saj hitro pripomore k pomiritvi in premagovanju stresa. Pomaga tudi pri težavah z nespečnostjo. Pozimi ga dodajamo k čajnim mešanicam za zdravljenje kašlja in prehladnih obolenj. Zunanje pa se uporablja pri bolečinah v mišicah in pospeševanju celjenja ran ter kot pomoč pri težavah z nerednimi in bolečimi menstruacijami.

Nepogrešljiva v kulinariki

Zdaj, ko smo spoznali vsestransko delovanje polaja oziroma plazeče mete, si je dobro zapomniti še nekaj njegovih značilnosti, da ga bomo lažje ločili od drugih sort mete. Najbolje je seveda, da si ga omislite na domačem vrtu, če ga boste iskali po vrtnih centrih, povprašajte po Mentha pulegiumu, sicer pa ga prepoznate po precej temno zelenih listkih, s kratkimi pecelj, ki so ovalni, z ravnim ali nazobčanim robom. Najlažje je polaj prepoznati v času cvetenja, po rahlo vijoličastih cvetovih, ki sestavljajo okroglasta socvetja, pri katerih se zdi, da so nanizana na steblo. Rastlino nabiramo med junijem in avgustom, v času cvetenja. Za pripravo čaja jo sušimo, sicer pa jo v kulinariki uporabljamo tudi svežo. Odlično se poda k sadnim sladkam, prav tako bo izboljšala okus vode. Dodajte jo k limonadi ali bezgovemu soku. Ne pozabite nanjo, ko boste postregli hladno kumarično juho ali boršč. Velja tudi za čudovit okras poletnih koktajlov.

M. Koren

Čaj v pomoč pri hujšanju

Lahko dodamo še, da je polajev čaj koristen za vse tiste, ki poskušate izgubiti odvečne kilograme. Pomaga namreč porabljeni maščobe in predvsem zmanjšuje apetit, da lažje počakamo do naslednjega obroka. Čaj lahko pripravite iz svežih listov, tako bo tudi najboljše učinkoval. Potrebujete približno 2,5 dcl vode in droben šopek (pet vejic) polaja, ki ga položite v vrelo vodo. Pustite pokrito pet minut, nato precedite in popijte. A previdno, ne pijte preveč tega pripravka, saj vsebuje nevarno snov pulegon, ki lahko okvari ledvice in jetra. Po mnenju nekaterih zdravilcev lahko čezmerna uporaba povzroči tudi splav.

Gorišnica • Baron Jakob Breuner Markovski gostil srednjeveški tabor

Na baronovi večerji kar štiri svinjske glave

Na gradu Muretinci se je zavrtel čas nazaj v srednji vek. Baronov tabor je namreč tudi letos privabil številne skupine iz Slovenije in tujine, ki prikazujejo srednjeveško življenje, obrti in igre. Organizatorju, kulturno umetniškemu društvu Baron, ki ga že vrsto let vodi Janez Golc oz. baron Jakob Breuner Markovski, je letos vreme dobro služilo. Bogato in zanimivo dogajanje so tokrat popestrili s številnimi aktivnostmi, kot so lokostrelstvo, poslikave obraza, srednjeveški vrtljak za otroke, mečevanja, ognjeni spektakel, srednjeveška glasba ... Osrednji dogodek je baronova večerja z nastopi skupin, na kateri ni manjkal niti dvorni norček.

Foto: EK

Mariborsko društvo Maistri Marpurgi predstavljajo življenje Vikingov. Še posebej so ponosni na svoje mlajše člane, ki se z veseljem udeležujejo srednjeveških taborov. »Mi bomo prespali kar v našem šotoru, se pa v Muretincih počutimo zelo prijetno. Skupaj s punco izdelujemo ščite, drugače pa se tovrstnih taborov udeležujeva tudi povsod po Evropi. Res je fino, tako brez telefona, v stiku z naravo, drugimi ljudi in zgodovino,« je povedal mladi par.

Sredi vročega sobotnega popoldneva so se na dvorišču gradu Muretinci sprehajali plemiči, dvorne dame, vitezi, vikingi, tlačani in številni drugi srednjeveški liki. Grad Muretinci namreč ponuja avtentično kuliso za dogajanje. Na lepo pokošeni zelenici si je vsaka izmed skupin uredila svoj tabor in podoživljala čas izpred nekaj sto-

letij. Na sredo so postavili srednjeveški vrtljak s košarami, v katere so sedli otroci in vsake toliko časa poprosili starejše, da jih vrtijo. Pri tem so se neizmerno zabavali in smejali. Nedaleč stran so perice barona Jakoba Breunerja, gostitelja tabora, ravno zaključile pranje perila. Poudarile so, da je baron z njihovim delom zelo zadovoljen,

Foto: EK

Perice so tudi letos poskrbele za baronova oblačila.

Srednjeveški vrtljak – veliko veselja za otroke

prav tako jih dobro plača. Ena izmed njih je povedala, da na gradovih perice niso imele veliko dela, saj se imenitna oblačila sploh niso prala, ampak samo zračila in predajala naprej iz roda v rod. Perice

pa so imele kljub temu zelo težko delo, saj so morale poskrbeti za čisto spodnje perilo in posteljino. Praviloma so prale ob potoku in si pomagale z različnimi lesenimi pripomočki ali pa so madež po-

Slovenija • ČoSlovenija / Število župnikov iz leta v leto upada

Leta 2000 še 24, letos le štirje novomašniki

Zadnjo junijsko soboto in prvo julijsko nedeljo so bili v naši državi v katoliške duhovnike posvečeni štirje novomašniki: Gregor Markelc, Matjaž Venta, Luka Jesenko in Mel Kovic. Dva med njimi prihajata iz koprške škofije, eden iz ljubljanske nadškofije in eden iz redovne skupnosti salezijancev, so sporočili iz Slovenske škofovske konference.

Markelc je član redovne skupnosti Don Boskovi salezijanci in prihaja iz župnije Šentrupert na Dolenjskem. Kot redovnik ne bo deloval v novomeški škofiji, ampak bo ostal v salezijanski skupnosti v

Želimir in deloval z mladimi, kar ga zelo veseli. Venta prihaja iz župnije Dob, v duhovnika je bil posvečen v ljubljanski stolnici.

Verniki na Primorskem pa so se letos lahko razveselili dveh novih

duhovnikov. Škof Jurij Bizjak je v koprski stolnici posvetil Jesenka in Kovica, oba iz Goriške, ki sta prvo mašo darovala v Godoviču in Mirnu.

Število duhovnikov se je v tem tisočletju v Sloveniji zmanjšalo za 18 odstotkov, najbolj – za skoraj 15 odstotkov – v zadnjem desetletju. Še bolj je upadlo število novomašnikov.

Zakaj vse manj fantov sliši klic v duhovništvo?

Lani trije, letos pa štirje novomašniki – glede na to, da jih je bilo na prelomu tisočletja še 24, torej vse manj fantov sliši klic v duhovniški poklic. Luka Jesenko je na primer povedal, da je dolgo razmišljal o družini, veliki družini z vsaj tremi otroki. Po notranjih bojih je končna odločitev padla šele, ko nikakor ni mogel oddati prijavnice za študij fizike.

Nekoliko lažje se je v Mirnu odločil Mel Kovic. Čeprav prihaja iz delno neverujoče družine, je imel velikega vzornika v lanskem zlatomašniku Cirilu Metodu Ceju. Po letu dni diakonskega pripravnništva

Foto: Saša Dragoš

Novomašnik Luka Jesenko in del župnikov v oblačilih z všito idrijsko čipko, vsi mašujoči župniki pa v novih plaščih s klekljanimi sakralnimi simboli.

v župnijah Sežana in Biljana v Brdih sta oba prepričana, da sta se odločila prav in sta optimistična glede prihodnosti Cerkve. »Na začetku oznanjanja evangelija je bilo samo 12 apostolov, a jim je uspelo,« je ob posvetitvi v diakona dejal Kovic.

Župnikom pomaga vse več laičskih sodelavcev

Ker hitro usiha tudi število du-

hovnikov, župnije združujejo. Iz lanskega desetletnega pregleda razmer v slovenski Cerkvi je razvidno, da v 685 župnijah delujejo 704 škofijski župniki. Ob njih je še 244 redovnih duhovnikov, a redovne skupnosti prav tako hitro upadajo. Župnikom v župnijah zato pomaga vse več laičskih sodelavcev, redovnic in stalnih diakonov. Še vedno pa približno 65.000 otrok obiskuje verouk. Približno

deset tisoč, torej več kot polovica novorojenih, je krščenih. Pada tudi število rednih obiskovalcev nedeljskih maš.

Hitro pa narašča število članov dobrotelne organizacije Karitas. Pred dvema letoma jih je bilo približno 10.000. Predvsem s hrano in oblačili ter plačilom računov so tega leta pomagali skoraj 150.000 Slovincem.

S.D., Ur

Foto: P. Lavre

Največ, 31 novomašnikov, leta 1997

Lani je imela Katoliška cerkev na Slovenskem tri novomašnike, predlani pa štiri. V času samostojne Slovenije je imela največ novomašnikov v letih 1997 (31) in 1999 (27). Skupno je lani v Katoliški cerkvi na Slovenskem delovalo 948 duhovnikov, od tega 704 škofijskih in 244 redovniških duhovnikov.

Foto: EK

skušale odstraniti z udarjanjem ob kamen. To je bil tudi čas za čenče, predvsem o grajskih romancah in skrivnostnih nočnih dogajanjih. Perice so si iz vode, lužnega kamna in stare svinjske masti izdelo-

Foto: EK

Člani Društva cesarsko kraljevi Ptuj so še posebej izstopali z avtentičnimi kostumi.

vale žajfo oz. milo, črno perilo so namakale v vodi in pepelu.

Baronova večerja z druženjem ob kresu

Društvo Cesarsko-kraljevi Ptuj je izstopalo s svojimi bogatimi kostumi. Člani se ukvarjajo z obdobjem renesančne zgodovine, nekje od leta 1550 naprej. Njihova članica je tudi zgodovinarica Marija Hernja Masten, ki pozdravlja tovrstne dogodke: »Na tovrstnih prireditvah se srečujemo vsi, ki negujemo kulturo srednjeveškega oblačenja, življenja, kulinarike, viteštva, obrtništva. Mi sicer lastnega plemstva nismo imeli, kljub temu pa je pomembno, da ta čas obujamo in predstavljamo tako širši javnosti

kot vsem tistim, ki naše zgodovine ne poznajo,« je povedala Hernja Masten in izpostavila pomembno vlogo Janeza Golca, ki se je v vlogi

12. princa karnevala povsem vživel v lik barona Jakoba Breunerja Markovskega. Najprej je ustanovil društvo in ga poimenoval Baron,

Foto: EK

Baron Jakob Breuner Markovski že vrsto let skrbi za zanimive vsebine na gradu Muretinci.

Foto: EK

Mojster Janez, ki ima svoj sedež na blejskem gradu, je predstavljal svoje usnjarske izdelke, ki jih izdeluje po starih fotografijah. Med drugim se ukvarja tudi z ročno izdelavo papirja, kaligrafijo, knjigoveštvom in tiskarstvom. »Žene me 'faušarija' od drugih, drugače pa v vsem tem zelo uživam. Težim k čim večji avtentičnosti kostumov, opreme in orožja. Na številnih dogodkih, tudi mednarodnih, to opazijo in tudi pohvalijo. To je pač ena taka obsesija in veselje.«

nato pa je s križiškim redom sklenil dogovor o večletnem namenu gradu Muretinci. Slednjega postopoma urejajo, hkrati pa so poskrbeli za zanimiv program in vsebine. »Zelo sem zadovoljen z izvedbo letošnjega srednjeveškega tabora, sodelovalo je 12 skupin iz Slovenije in Hrvaške, skupno je bilo v kostumih več kot 100 ljudi. Veseli smo vseh okoliških društev, obiskala pa nas je tudi skupina iz Koprivnice, ki organizira največji renesančni festival v Evropi. Bi pa si želeli več obiskovalcev, ki bi lahko videli marsikaj zanimivega,« je povedal Janez Golc. Ujeli smo ga tik pred začetkom baronove večerje, na kateri so postregli kar štiri svinjske glave, nastopil je tudi dvorni norček. Poskrbeli so tudi za

mečevanje in ognjeni spektakel. Skupno druženje se je nadaljevalo ob kresu, s katerim so obeležili kresno noč. Verjetno niste vedeli, da je to edini dan v letu, ko se ljudje lahko pogovarjajo z živalmi ali pa postanejo za nekaj časa nevidni. V žep si je treba dati samo nekaj praprotnega semena. Baronov tabor ni le prijeten in zabaven dogodek za vse sodelujoče, ampak je tudi pomembna priložnost za izobraževanje in ohranjanje kulturne dediščine. S sodelovanjem zgodovinskih skupin, raziskovalcev in ljubiteljev zgodovine dogodek pripomore k širjenju znanja o srednjem veku ter spodbujanju zanimanja za zgodovino med mlajšimi generacijami.

Estera Korošec

Slovenija • Težave zaradi sluzenja morja se povečujejo

Kopanje odsvetovano, težave tudi za ribiče

Potem ko se je po nekaj letih junija spet pojavilo sluzenje morja, kar je sicer naravni pojav, je to prestrašilo predvsem turistične delavce. Ti so si na začetku poletne sezone namreč obetali porast obiska turistov. Odpovedi rezervacij sicer za zdaj ne beležijo, imajo pa zaradi sluzi velike težave slovenski ribiči.

Kot so sporočili iz Turističnega združenja Portorož, turisti o sluzi veliko sprašujejo, saj večini ta pojav ni znan. V portoroškem turističnoinformacijskem centru zato turisti predvsem izobražujejo o tem pojavu in odgovarjajo na njihova vprašanja, predčasnih odhodov ali celo odpovedi zaradi sluzi pa ne beležijo. Medtem v koprskem turističnoinformacijskem centru ne beležijo veliko vprašanj turistov glede sluzi, se pa turisti bolj zanimajo za to, kaj lahko počnejo

poleg kopanja. Predvsem se zanimajo za različne izlete, veliko zanimanja je za Zlatoperko, ladjico, ki povezuje slovenska obalna mesta.

V sluz se ujamejo tudi fekalije

Čprav sluz sama po sebi ni nevarna za človeka, pa strokovnjaki iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje kopanje v morju, kjer je sluz, odsvetujejo. Poleg vode so glavna kemična sestavina sluzi ogljikovi hidrati, ki sicer niso ne-

varni za zdravje, se pa lahko pojavi težava, ker se vanje ujamejo številni organizmi, ki so lahko tudi patogeni, med drugim fekalne bakterije. Včasih lahko tudi povzročijo draženje na koži zaradi trdih delcev, kot so skeleti organizmov in delci sedimenta, še veliko bolj negativen vpliv pa imajo na organizme, ki živijo pritrjeni na dnu ali na počasi premikajoče se živali, saj se ti sluzi ne morejo umakniti. Zaradi velike količine sluzi je lahko njihovo dihanje oteženo oz. onemogo-

čeno, kar lahko privede do pogina.

Sluzenje velika težava ribičev

Sluzenje morja pa ne skrbi le turističnih delavcev, temveč tudi ribiče. Kot je povedal ribič Zlatko Novogradec, se sluz nabere na mreže, zaradi česar ribiči beležijo skoraj popoln izpad ulova, nekateri pa na ribolov trenutno sploh ne hodijo. Zaradi tega že govorijo o novi krizi, ki je prizadela ribištvo.

Sta, Ur

Foto: J. Klokočevnik

Na voljo mobilni aplikaciji

Radio Ptuj in Štajerski tednik

za iOS in Android naprave

www.tednik.si

www.radio-ptuj.si

ŽIPO Lenart d.o.o.

Šetarova 21, 2230 Lenart

ODKUP PŠENICE

- KRUŠNA (po kakovostnih razredih)

- KRMNA

ZAGOTAVLJAMO VAM NAJUGODNEJŠE CENE IN PLAČILO V 7-ih DNEH BREZ STROŠKOV PREVZEMA

VEČ INFORMACIJ IN NAJAVE

031 719 683

Piše: Dani Zorko • Po poti Majev

Iz Cancuna domov

V Tulumu sem že prvikrat našel eno dobro ribjo restavracijo, ki sem jo zdaj obiskal še enkrat. Do odhodne postaje ni bilo daleč in namesto kombija sem si za potovanje proti Cancunu izbral udobnejši avtobus. Tega dirkanja in tiščanja v kabinah sem imel že polno glavo, tako da sem zdaj na centralni terminal v Cancunu prispel v malo boljšem stilu.

Prenočišče sem si našel kar precej iz centra mesta, tako da sem se prevažal z lokalnimi prevozniki. Za vsak primer sem preveril še prostor v mojem nahrbtniku, če bi mi slučajno padla v oči še kakšna stvar za nakup, vendar sem se programiral tako, da sem samo hladno šel mimo trgovinice s spominki. Na

obalo s tistim božanskim belim peskom me ni več vlekle, ker sopenekaj metrov za peskom številni klubi in gnjavatorji, ki ti ponujajo vse mogoče. Za naslednji dan sem si lepo kupil vozovnico za na letališče, dan pa preživel z znižanimi obrati. Vozovnico sem plačal kar s kartico, saj iz neznanega razloga

noben bankomat ni deloval. Sicer nisem imel namena dodatno dvigovati gotovine, rad pa bi vseeno porabil to, kar sem še imel bankovcev. To je vedno eden izmed izzivov, ko moraš ob koncu potovanja porabiti gotovino, po drugi strani pa je še kar nekaj lokacij, kjer ne sprejemajo kartic za nakupe. Pred-

Foto: Dani Zorko

Komaj sem čakal na pravi domači kruh ...

Foto: Dani Zorko

Potovalna mrzlica je popustila

Foto: Dani Zorko

Tržnica v Cancunu

vsem tu mislim na kakšne kioske s pijačo in prigrizki, s katerimi se človek založi za na konec.

Moj gostitelj je bil prijazen poba, ki mi je naslednji dan ponudil tudi prevoz do avtobusne postaje, tako da sem lahko potrošil vso gotovino do zadnjega novčiča. Ko sem bil v Cancunu, je moja potovalna mrzlica malce popustila, da sem si

lažje pripravil prtljago in vse potrebno za nemoteno pot domov. Pri prevozu na letališče sem bil že preveč sproščen in sem izstopil na napačnem terminalu, tako da sem kakšne četrte ure moral dodatno pešačiti, drugih nevšečnosti pa ni bilo.

Splošen vtis s potovanja je bil odličen in nekako pričakovan. Obiskal sem Mehiko in celotno Gvatemalo, nenadejano pa še Honduras in Salvador, ki pri marsikom nista na seznamu potovanj. Rečem lahko, da v tej regiji še z lahkoto najdeš predele, ki niso komercializirani in kjer te domačini spoštujejo kot človeka, ne pa kot bankomat. Ko sem se po nekaj letih vrnil na neke manj popularne destinacije po svetu, so bile spremembe že

očitne in niti najmanj prijetne – ne za domačine in ne za obiskovalce, saj se je kakovost življenja ob kapitalistični mentaliteti in povečanem številu ljudi povsod spremenila. Naj vas informacije o varnosti in kriminalu ne odvrnejo od potovanj v te dežele, vsekakor pa je treba biti vedno previden.

Upam, da vam moji pogledi na življenje v manj znanih državah predstavljajo prijetno branje. Pri tem se skušam izogibati suhoparnim statistikam in že izpetim znamenitostim, ampak želim predstaviti kraje, kot sem jih doživel jaz.

In naslednja destinacija? Je že določena, a naj ostane skrivnost. Recimo samo tako, da zgodbic in avantur še ne bo zmanjkalo tako hitro. Pa srečno.

Foto: Dani Zorko

Smetišče skorumpiranih politikov v Cancunu

 GUAM	GOSPODINJSKA PRIPRAVA ZA STEPANJE BELJAKOV IN SMETANE	SMERNI KAZALEC	ČLOVEKOVA DUŠEVNOST PRED CUTNIM IZKUSTVOM	SPREM-LJEVALEC BOGA EROSA	IZDELOVA-LEC PIL	NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA	LOJZE UDE	AMERIŠKA VESOLJSKA AGENCIJA	TUJKA	PLAZILEC TOPLIH KRAJEV, KI MENJA BARVO
	MAMILO IZ INDUSKE KONOPLJE									
	AFRIŠKA VIRUSNA MRZLICA						BRKATA RIBA			
						NAŠA SMUČARKA (TINA) MENIČNO POROSTVO				
	ŽENSKO POKRIVALO									
 SAIPAN	OTTO LOEWI			ITALIJAN-SKA RTV				EVA LONGORIA	NAŠ FAR-MAKOLOG (MLADEN)	
	NAPUŠ NEKDANJI BRAZILSKI DIRKAČ F1 (FELIPE)			ŠTEVILO 3,14...		KLIMATSKO STANJE OZRAČJA JANEZ ZMAZEK				
AVTOR: MATJAZ HLADNIK	ZDRAV-NIŠKA SLUSALKA	SULICA S ŠIROKO SEKIRO IN KAVLJEM POD OSTJO	KMET S PLUGOM	ZELENICA V PUŠCAVI		NOGOME-TAS IBRA-HIMOVIC CHARLIZE THERON				
RUDOLF MAISTER										
ZELO KRATKE POLETNE HLACE						SEAN CONNERY	DROBEC LESA			
TOPILOTNO RAVNALO										
PISATE-LJICA PEROCI				MIK, PRI-VLAČNOST RUMEN POLDRAGI KAMEN				SLEČ, RODO-DENDRON	VSE SKUPNE TOČKE DVEH MNOŽIC	
NOSILEC VRAT ALI OKENSKEGA KRILA						ORODJE ZANJIC	PISEC, PISATELJ			
ORLANDO BLOOM			DREVO, KI RODI PECKATE SADOVE MAVEC							
NORDIJSKA EPSKA PRIPOVED				ZABAVA OB TEHNO GLASBI REKA EVROTAS				ŠTEFAN SEME		
OCENJE-VALEC, KRITIKAR								NIKOLAJ CERKASOV		
NASPROTJE ZAPIRANJA										
MLAD PASTIR										

Arhipelag, ki meri 1026 km² in ga tvori 15 vulkanskih otokov, leži v severozahodnem Ti-hem oceanu oziroma južno-jugovzhodno od Japonske, zahodno-jugozahodno od Hava-jev, severno od Nove Gvineje in vzhodno od Filipinov. Predstavlja južni del podvodnega gorovja, ki se razteza 2519 km od Guama do Japonske. Geografsko so otoki najsevernejši del arhipelaga Mikronezije. Sestavljen je na severni in južni del. Severni del sestavlja de-set glavnih otokov, ki so skoraj nenaseljeni, južni del pa sestavlja pet koralnih apnenča-stih otokov (Rota, Guam, Aguijan, Tinian in Saipan), ki so naseljeni razen Aguijana. Sicer ima 251.000 prebivalcev. Otoki so dobili ime po španski kraljici Mariani v 17. stoletju, ko je Španija začela z njihovo kolonizacijo. Do začetka 20. stoletja so se imenovali tudi La-drones Islands po španskem imenu Islas de los Ladrones (Otok tatov). V bližini otočja se nahaja istoimenski jarek, ki je najgloblji po-znani del svetovnih oceanov in najnižja točka površja Zemljine skorje (največja globina je 11.034 m pod morsko gladino).

? **APATIT** - topazu podoben poldragi kamen rumene barve, **MASSA, Felipe** - nekdanji brazilski dirkač formule ena, **SHORTS** - zelo kratke lahke poletne hlače

Skrinja domačih viž – ANSAMBEL OPEV

Jeza škodi lepoti – nov valček za poletne dni in noči

Člani mladega narodno-zabavnega ansambla Opev s Ptujskega so v letošnje poletje vstopili s svojo tretjo avtorsko skladbo. Javnosti so predstavili novo polko za vroče poletne dni in noči z naslovom Jeza škodi lepoti. Pod glasbo in aranžma se je podpisal Luka Anžel, pod besedilo Gigi D'agostino, video pa so posneli v Panonski vasi.

Junija lani so s polko z naslovom Zgodba najina odprli poglavje avtorske glasbe. Melodijo zanj in besedilo so spisali sami, pri aranžmaju pa jim je pomagal njihov prijatelj Nejc Cehner, sicer član ansambla Klateži. Video za to skladbo so delno posneli tudi na ptujski mestni tržnici. V začetku letošnjega leta pa so ljubitelji narodno-zabavne glasbe razveselili s svojim prvim avtorskim valčkom. Nežen, ljubezenski valček z naslovom Ta pesem je napisal kitarist Luka Anžel, videopost pa so posneli na letališču v Moškanjcih in v piceriji Pri Mici. Tako kot prvi dve avtorski skladbi so tudi za tretjo prepričani, da se bo dotaknila mnogih in bo še kako razveseljevala na slavih, drugih dogodkih,

Ansambel Opev

veselicah, porokah, kjer bodo to poletje igrali. Ponosni so, da so v dobrem letu slovensko narodno-zabavno sceno obogatili s kar tremi avtorskimi skladbami. Prepričani so, da jih bo v njihovi eri na

narodno-zabavni sceni še veliko. Glasba je njihov glavni hobi, ki se ji maksimalno posvečajo, saj je kakovostna glasba tisto, k čemur skupaj stremijo mladi glasbeniki, ki jih povezujeta ljubezen

do glasbe in prijateljstvo. Opev je klasični instrumentalni trio z diatonično harmoniko in štiriglasnim fantovskim petjem. Sedež imajo v Kicarju, kjer tudi vadijo za vse svoje nastope pozno v noč,

da bi pred občinstvo lahko stopili s kakovostnim in ubranim nastopom. Člani od leta 2019 so: Denis Krajnc (harmonika, bobni, vokal), Alen Polič (klavijature, vokal), Luka Anžel (kitara, vokal) in Tomaž Simonič (bas kitara, bariton, vokal). Na svojem repertoarju imajo narodno-zabavno in zabavno glasbo. Tudi acapella jim ni tuja. Sicer pa vsak izmed članov obvlada več instrumentov. Sicer pa začetki ansambla Opev segajo v leto 2016, ko so se osnovnošolci Luka Anžel, Alen Polič, Marsel Horvat in Lea Majcen dobili na prvih skupnih vajah.

Veselijo se vsakega nastopa posebej. Festivalske zgodbe pa še tudi letos ne bodo pričeli, četudi jih bomo nekoč slišali tudi na teh odrih, pravijo. Kot ansambel s Ptujskega pa jo bodo zagotovo začeli na najstarejšem festivalu narodno-zabavne glasbe Slovenije, ki je svojo zgodbo začel pisati v letu 1969, ko je Ptuj praznoval 1900. obletnico prve pisne omembe, in jo bomo 6. septembra slišali že v 55. izvedbi.

MG

Sudoku • Lažji

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

4		7				9	1	
	1	5			2	6		
	8	3		1		2	5	
8		1		9			4	5
	5	6	7	4		8	9	1
3					1			6
		2	8					
5	9			7	4	1		
		4					3	8

Od torka do torka

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥	😊	€	☆☆☆
Bik	♥	😊😊😊	€€€	☆☆
Dvojčka	♥♥	😊😊	€	☆☆☆
Rak	♥♥♥	😊	€€	☆☆
Lev	♥♥	😊	€€€	☆
Devica	♥	😊😊😊	€€	☆
Tehničar	♥♥	😊😊😊	€	☆☆☆
Skorpijon	♥♥♥	😊	€€€	☆☆
Strelec	♥♥	😊😊😊	€	☆☆☆
Kozorog	♥	😊😊😊	€€	☆
Vodnar	♥♥♥	😊😊	€	☆☆
Ribi	♥	😊😊😊	€€	☆

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(velja za teden od 9. do 15. julija 2024)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Sudoku • Težji

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

		7						
9					2			7
		3		1	7			4
1			8		5		7	
			3			1	6	2
7	6	4						8
			2	9	6	3		5
				8			2	
				4			9	1

Tednikova nagradna razrezanka • Z dodatno nagrado za vse!

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 15. julija. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja **Radio-Tednik Ptuj**. Zdaj pa veselo na delo!

Srečni izžrebanec Tednikove nagradne razrezanke je:

Matevž Šmigoc, 2251 Ptuj.

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefonska številka: _____

Naročite
Štajerski **TEDNIK**

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- revija STOP (spored)
- brezplačne priloge Štajerskega tednika
(Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice,
Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Prlekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____

Davčna številka: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

kmetijska zadruga

AKCIJA VELJA OD 26.6. DO 20.7.2024 oz. do razprodaje zalog!

AKCIJA VELJA DO 20.7.2024

FERRAMOL VABA ZA ZATRANJE POLŽEV

-5%

10,25 €
9,74 €

750G

FIORAND SPREJ ANTIVESPE PROTI OSAM

-15%

9,98 €
8,49 €

750ML

EFFECT PROTECT PROTI KOMARJEM

-15%

7,58 €
6,43 €

100ML

Plantella THYMI 500ML

-15%

10,41 €
8,85 €

Plantella NATUR 500ML

-15%

8,98 €
6,80 €

Plantella VITAL PARADIŽNIK 500ML

-15%

8,18 €
6,89 €

MOTORNA KOSA FS 55

KOSI TUDI ZAHTEVNEJŠE POVRŠINE: DVODELNI ROČAJ, OMOGOČA KOŠNO VEČJIH POVRŠIN; PRILLOŽEN ENOSTAVEN PAS; VSESTRANSKA KOSA ZA ZAHTEVNE ZASEBNE UPORABNIKE; ENOSTAVNA UPORABA Z MULTIFUNKCIONALNIH ROČAJEM DELOVNA PROSTORNINA (CM²) 27.2 MOČ (KW/KM) 0.75 / 1.0 TEŽA (KG) 4.9

+ DARILO
POSODA ZA GORIVO 3L + NITKA + 1DL OLJA HP

325,00 €

STIHL®

KOSILNICA BENCINSKA AL-KO EASY 5.10 SP-S

KATEGORIJA: EASY; MOČ (KW / OBR/MIN / KM): 2.3 / 2.900 / 3,1KM MOTOR: BENCINSKI MOTOR; POGON: 1 PRESTAVA; MOTOR: AL-KO TECH 160; KOLESA SPREDAJ / ZADAJ (MM): 200/250 ŠIRINA REZA (CM): 51; ZA TRAVNATE POVRŠINE DO (M2): 1800; VIŠINA REZA (MM): 30 - 75; NASTAVITEV VIŠINA REZA: CENTRALNO, 7-KRATNA; PROSTORNINA KOŠA (L): 60; OHIŠJE KOSILNICE: JEKLENA PLOČEVINA FUNKCIJE: 4INONE; FUNKCIJE: IZMET OD ZADAJ, LOVLJENJE, MUČLJENJE, STRANSKO IZMETAVANJE; TEŽA (KG): 31,8 KG

2+2 leti GARANCIJE

AL-KO
QUALITY FOR LIFE

389,90 €

SERVISIRA FRAMA
SERVIS LENART

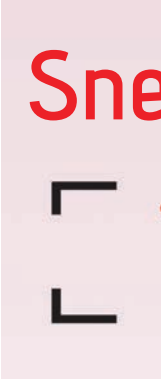
SERVIS IN TRGOVINA KOSEC - MAROF

V servisu Kosec hitro, kvalitetno in po ugodni ceni popravimo vašo vrtno kosilnico, motorno žago, motorno koso in drugo vrtno orodje. Stroj potreben popravila lahko oddate v vam najbližji prodajalni KZ Ptuj, mi pa ga dostavimo v servis.

02 741 58 26

AKCIJA VELJA V OKVIRU PRODAJNEGA PROGRAMA TRGOVINE. NEKATERE FOTOGRAFIJE V LETAKU SO SIMBOLIČNE. OPRAVILJAMO SE ZA MOREBITNE TISKARSKE NAPAKE.

    PTUJSKA TELEVIZIJA PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA			
TOREK 9. julij		SREDA 10. julij	
7:30 Glasbenā osmica (tuja)	8:00 Otroški kotiček 6. oddaja	7:30 Glasbenā osmica (slo.)	8:00 Otroški kotiček 8. oddaja
8:30 Zogarija 5. oddaja	9:00 Seta zdravja	8:25 Zogarija 6. oddaja	8:55 Utrip Ormoža
9:40 Svetovi Cup 2024	10:00 Tele M	9:45 Risanka	10:00 Tele M
10:15 Utrip Ormoža	11:30 Pomurski tehnik	10:15 Seta zdravja	11:30 Iz dežele ob Muri 111. oddaja
12:00 Pregled tedna	12:30 Obzornik TV Dravograd	12:00 Pregled tedna	12:30 Cista umetnost – julij
13:05 Glasba za vse	13:40 Cista umetnost – julij	13:00 Pogled nazaj	13:25 Tempo 13. oddaja
14:05 Pogled nazaj	14:30 Iz dežele ob Muri 110. oddaja	13:50 Tempo 13. oddaja	14:10 Videostрани
15:00 Tele M	15:20 Videostрани	13:50 Tele M	14:10 Videostрани
15:20 Pregled tedna	16:00 Glasbenā osmica (slo.)	18:00 Ptujska kronika	18:25 Glasbenā osmica (tuja)
16:30 Pomurski tehnik	17:25 Cista umetnost – julij	18:55 Pomurski tehnik	19:20 Cista umetnost – julij
19:25 Pregled tedna	20:30 Utrip Ormoža	19:20 Cista umetnost – julij	20:00 Ptujska kronika
20:30 Utrip Ormoža	21:20 Iz dežele ob Muri 111. oddaja	20:25 Obzornik TV Dravograd	21:00 Glasba za vse
21:20 Iz dežele ob Muri 111. oddaja	21:50 Kdo?	21:30 Pogled nazaj	22:00 Ptujska kronika
22:50 Pregled tedna	22:00 Pogled nazaj	22:00 Ptujska kronika	22:25 Klepetalnica: Darja Lovšin
22:50 Klepetalnica: Darja Lovšin	23:25 Tempo 13. oddaja	22:25 Tadej Toš in odpadki	22:50 Videostрани
00:10 Videostрани			
ČETRTEK 11. julij			
7:30 Glasbenā osmica (tuja)	8:00 Otroški kotiček 9. oddaja		
8:00 Otroški kotiček 9. oddaja	8:25 Zogarija 7. oddaja, pon.		
8:25 Utrip Ormoža, pon.	9:45 Dobrote slovenskih kmetij 2024		
10:00 Tele M			
10:15 Koncert pihalnega orkestra 2024			
11:15 Zivljenje pohorske Planje			
12:00 Ptujska kronika			
12:25 Glasba za vse			
13:20 Pogled nazaj			
13:20 Cista umetnost – julij			
13:50 Klepetalnica: Darja Lovšin			
14:20 Tele M			
14:40 Videostрани			
18:00 Ptujska kronika			
18:25 Portal			
18:35 Pomurski tehnik			
19:35 Obzornik TV Dravograd			
19:35 Pogled nazaj			
20:00 Ptujska kronika			
20:25 Glasbenā osmica (slo.)			
20:55 Cista umetnost – julij			
21:25 Iz dežele ob Muri 111. oddaja			
22:00 Arbitrium			
22:00 Ptujska kronika			
22:50 Tempo 13. oddaja			
22:50 Dnevi poezije in vina 2017			
01:00 Videostрани			
Ptujska televizija PtV, E: 031 664 800, info@ptvptv.si, www.ptvptv.si		 	

Snemanje porok

REC BK
PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in
pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova
drva vseh dimenzij in bukovo hlodovi-
no ter zelo kakovostne smrekove pelete,
brezplačna dostava, ugodna cena. HOR-
VAT WOOD, d. o. o., Moškanjci 1i. Tel.
051 667 170.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, ci-
sterno za gnojevko, kožne brane, cepilnik
za drva in preostalo kmetijsko mehaniza-
cijo. Telefon 041 923 197.

PRODAM 150-kg bikca, pašnega. Tel.
041 893 594.

PRODAMO domače belo in rdeče vino
ter inox sode za vino. Cena po dogovoru.
Tel. 031 771 935.

Umrli so

Silvester Lorbek, Kidričevo, Nji-
verce, Ulica Jožeta Pučnika 1, roj.
1935 – umrl 27. junija 2024; Angela
Škerget, roj. Kolarič, Ptuj, Saga-
dinova ul. 1, roj. 1934 – umrla 28.
junija 2024; Ivan Plohl, Kukava 17,
roj. 1954 – umrl 29. junija 2024;
Albin Arnuš, Trnovski Vrh 28, roj.
1955 – umrl 1. julija 2024; Ljudmila
Cenčič, roj. Bratina, Vičava 33, roj.
1927 – umrla 2. julija 2024.

Kraljica optimizma Tanja Žagar o svoji borbi z rakom

Odločila sem se, da ne bom jokala

»Bolezen je del življenja, življenje pa je lepo!«

VSAK TOREK!

Ne spreglejte v novi Jani

Nazadnje objavljeno: 07.11.2024
www.salomongroup.si

**MALE OGLASE,
OSMRTNICE,
OBVESTILA
IN RAZPISE
LAHKO NAROČITE**

ZA TORKOVO IZDAJO

**DO PONEDELJKA ZJUTRAJ
DO 9. URE**

ZA PETKOVO IZDAJO

**DO ČETRTRKA ZJUTRAJ
DO 9. URE**

**majda.segula@radio-tednik.si,
tel. 02 749 34 16
ali marjana.pihler@radio-tednik.si,
tel. 02 749 34 10,
za večje objave predhodno pokličite.**

Štajerski **TEDNIK**

Štajerski
TEDNIK

www.tednik.si

 Štajerskitednik

 Štajerskitednik

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

www.reporter.si

14. junij 2019 | 11. letnik | Cena 3,00 €

OD POLITIČNIH FLOSKUL SE NE DA ŽIVETI

Matjaž Han, predsednik SD in minister, v intervjuju o Golobu, Prebiliču in Čeferinu

OBSOJENI NA SMRT
Stanovalcem DSO odrekli bolnišnično zdravljenje

INTERJU: ANA ROŠ STOJAN
Ne kuhamo zato, da si lepimo zvezdice

TOBAČNI PODZEMELJE
Organizirani kriminal pri ponarejanju cigaret

OPREDELILA PRAMENOVSKA AGENCIJA
Oprema izloži, kje se skriva EU

IZ NOVE ŠTEVILKE

www.reporter.si

TOREK, 09. julij 00:00 Video strani 08:00 Jutranja telovadba 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 09:00 Cecilijin koncert v Stopercah 10:25 Za prijatelje 11:35 Regijsko Maroltovo srečanje OFS 13:15 Starpoint prodajno okno 14:30 Italijanska trgovina - v živo 18:00 30. kmečki praznik v Stopercah 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 20:00 Podobe tistega časa-gledališka predstava 21:50 Zapojmo prijatelji 22:50 Starpoint prodajno okno 23:55 Video strani	PROGRAMSKI NAPOVEDNIK TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si
SREDA, 10. julij 00:00 Video strani 08:00 Jutranja telovadba 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 09:00 Prvo sv. obhajilo na Hajdini 10:25 Polje, kdo bo tebe ljubil, 1. del 11:35 Zapojmo prijatelji 12:40 Starpoint prodajno okno 13:30 Video strani 18:00 Polje, kdo bo tebe ljubil, 2. del 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 20:00 Sveta birna na Hajdini 21:50 Za prijatelje, glasbena oddaja 22:50 Starpoint prodajno okno 23:55 Video strani	ČETRTEK, 11. julij 00:00 Video strani 08:00 Jutranja telovadba 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 09:00 Petje pesmi pod lipo na Polenškaku 10:10 Za prijatelje 11:10 Polka in Majolka 12:10 Starpoint prodajno okno 13:15 Video strani 14:30 Italijanska trgovina - v živo 18:00 Petje pesmi pod lipo na Polenškaku 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 20:00 Kronika iz občine Dornava 21:10 11. redna seja Dornava 22:30 Starpoint prodajno okno 23:40 Video strani

Slovenija • Obnova avtocest: gradbišča bodo vztrajala še nekaj časa, gneča pa tudi

Počasne gradnje načenjajo živce, gradbinci se na to požvižgajo

Slovenske avtoceste so stare, od skupno okoli 625 kilometrov, kolikor jih trenutno premoremo, jih je več kot polovica starih več kot 20 let. Zato jih je treba vzdrževati, tukaj pa se velikokrat zaplete. Gradbeniki za izgradnjo nekaj kilometrov avtoceste namreč potrebujejo več mesecev, pa še to po navadi ni dovolj in jim odgovorni rok še malce »podaljšajo«. Medtem se na cestah gosti promet, jezni in nemočni kupci vinjet pa čakajo v kolonah.

Jeza voznikov je povsem upravičena, kajti drugje po svetu si tudi zaradi količine prometa ne morejo privoščiti tako dolge obnove. A pozor: promet je tudi pri nas vse gostejši in po predvidevanjih strokovnjakov se bo povečeval tudi v prihodnje. »Na leto se pri nas promet poveča za tri do štiri odstotke. Tudi v prihodnje pričakujemo tako rast, kar bo razmere na cestnem omrežju okrog Ljubljane še poslabšalo,« pravijo na Darsu. A temu se bodo morali prilagoditi tudi na Darsu in pri njihovih izvajalcih, nepotrebno predolgo delo ima namreč tudi vse večje finančne posledice.

Če smo lahko v Sloveniji leta 1972 prvih 30 kilometrov štiripasovne avtoceste, na odseku med Vrhniko in Postojno, zgradili dokaj hitro, se

potem dolga desetletja ni več veliko premaknilo. »Družba Dars ima zdaj v upravljanju in vzdrževanju 625 kilometrov avtocest in hitrih cest (v nadaljevanju avtocestno omrežje), 143,4 kilometra priključkov, 22,3 kilometra razcepov in 40,8 kilometra drugih cest. Če je nekoč veljalo, da je avtocestno omrežje v Sloveniji razmeroma nova avtocestna infrastruktura, danes to ne drži več. Zdaj je več kot polovica avtocestnega omrežja starejša od 20 let, zato načrtujemo letno obnovitev oziroma nadgraditev vsaj 55 kilometrov smernih vozišč avtocest in hitrih cest. Leta 2023 smo cilj presegli za 21 odstotkov in jih obnovili kar 66,5 kilometra,« so povedali na Darsu.

Za obnove na avtocestnem omrežju 95 milijonov evrov

Vsega skupaj naj bi za obnovo v letu 2024 namenili 95 milijonov evrov. Do tu vse lepo in prav, a ko pogovor nanese na predolga gradbena dela, so na Darsu precej bolj redkobesedni oziroma se skrijejo za nekakšno korporativno besedičenje in dejansko ne povedo nič.

Na vprašanje, kdo dejansko določa roke zgraditve, na osnovi česa se določajo in zakaj se neprestano sliši in bere o »nepredvidenih delih«, »presenečenjih« in podobnem, pa odgovorijo: »Pogodbeni izvajalci obnovitvena dela opravljajo skladno s pogodbenimi določili,

po predvidenem terminkem planu in skladno s potekom izvedbe posameznih del na gradbišču. Skladno s pogodbenimi določili izvajalec dela opravlja vse dni v tednu, svetli dan dneva.« Veliko besed, a nobenega konkretnega odgovora.

Kaj je s »penali«?

Podobno je s tako imenovanimi »penali«, ki naj bi jih plačevali izvajalci za podaljšanje rokov gradnje. »Če izvajalec neupravičeno zamuja z zaključkom izvedbe in če je s pogodbo predviden obračun pogodbene kazni za zamudo, si naročnik pridržuje pravico do obračuna. Če so predvidene pogodbene kazni, so določene za vsak primer posebej,« odgovarjajo z Darsa. Z drugimi besedami, o tem ne želijo govoriti, marsikdo pa bi ob tem pomislil, da hitro najdejo skupni jezik pri vprašanju, kako se lahko gradnja podaljša za 14 ali celo mesec dni brez kazni. Kupci vinjet oziroma vsi, ki tudi plačujemo za naše ceste, pa se lepo cijazimo v kolonah ali stojimo v zastojih.

Trenutno je eno od vročih gradbišč avtocesta pri šentviškem predoru v Ljubljani. Dela na nekaj kilometrih avtoceste so začeli sredi marca, rok izgradnje je bil 85 dni, do začetka maja. Še več, celo sami so zapisali, da »bodo dela v celoti zaključena še pred začetkom poletnih počitnic, ko se poveča turistični promet«. Vseeno napovedujejo, da naj bi bilo vse končano predvidoma do 8. julija letos. In za besedo »predvidoma« se lahko skrije marsikaj.

A. Zupančič

Foto: Bobo

Roki za izgradnjo oz. prenovo so že pogodbeno precej dolgi, velikokrat pa se nato še podaljšajo.

Zaradi Brezovice stoji vse

Na Darsu se zavedajo, da zastoji nastajajo na območju obstoječega avtocestnega priključka Brezovica ob regionalni cesti Brezovica–Vrhnika. Problematični so zastoji, ki se pojavijo na izvoznem kraku avtoceste iz smeri Ljubljane, s kolonami vozil, podaljšanimi tudi v območje razcepa Kozarje. »Po izgradnji novega priključka Dragomer se bodo prometni tokovi s sedanje regionalne ceste Brezovica–Vrhnika preusmerili na avtocesto že pred naseljem Brezovica ter s tem močno razbremenili obstoječi priključek Brezovica pri Gorjancu ter del odseka regionalne ceste med Gorjancem in križiščem pri Poku. Novi priključek bo zgrajen v letu 2025,« so zapisali pri Darsu, a to lahko pomeni januarja ali pa decembra tega leta.

Kako rešiti gordijski vozle okoli Ljubljane, je še večje vprašanje. Kako se ga bodo lotili odgovorni in ali bodo še poslušali razne nevladne organizacije ali pa končno tudi strokovnjake, bo pokazal čas. Dejstvo pa je, da so ob izgradnji avtocest preslabo načrtovali, kaj se bo zgodilo v prihodnosti. In tako imamo tudi vsak dan ob popoldanskih konicah kolone do sredine južne obvoznice.

Sašo Svigelj

Na leto se pri nas promet poveča za tri do štiri odstotke. Tudi v prihodnje bo rast podobna, razmere na cestnem omrežju okrog Ljubljane bodo še slabše.

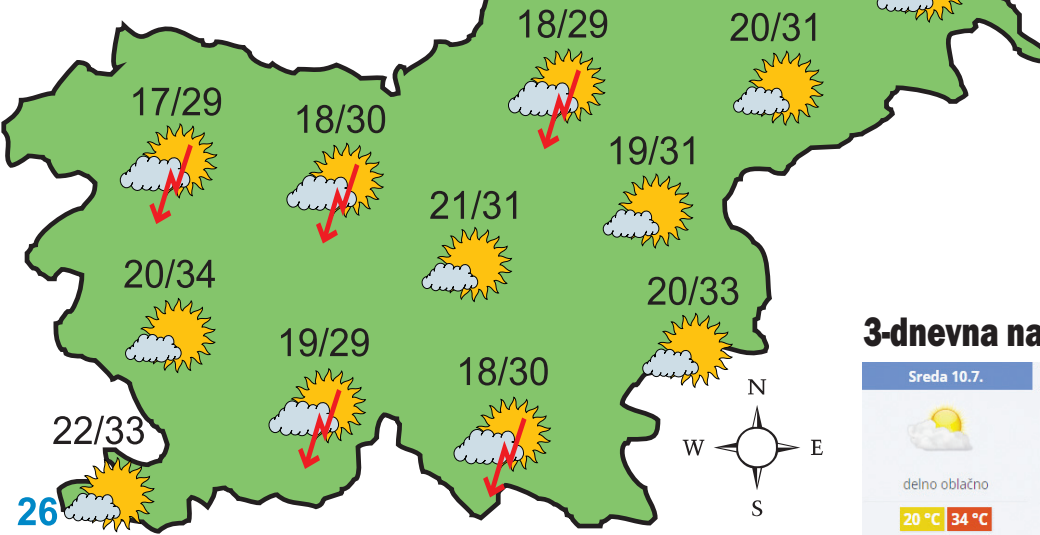
Rojstva: Lucija Vrščič – deček Jakob; Tanja Arzenšek – deklica Maša; Andreja Ogrizek – deklica Lina; Katarina Lunežnik – deklica Olivia Zoja; Mirmela Makul – deklica Mia; Monika Gojkovič – deček Lukas; Miša Marinič – deček Brin; Monika Šmigoc Malinger – deklica Mia.

Poroka – Ptuj: Aleksander Verač, Boreci 33a, in Barbara Selinšek, Ptuj Ul. Jožefe Lackove 52.

26

22/33

Če je Aleš (17.) suhoparen in suh, si napravi za zimo topel kožuh.

Danes bo na Primorskem sončno. Drugod bo sprva zmerno do pretežno oblačno, možna bo kakšna ploha. Čez dan se bo jasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 15 do 21, na Primorskem do 23, najvišje dnevne od 28 do 33, na Primorskem 34 °C.

OBETI

V sredo in četrtek bo sončno, še bolj vroče in soparno, popoldne bodo posamezne nevihte.

3-dnevna napoved za Podravje

Sreda 10.7.	Četrtek 11.7.	Petek 12.7.
delno oblačno	pretežno jasno	jasno
20 °C 34 °C	20 °C 32 °C	20 °C 34 °C

Vir: ARSO